

Použití zbraně v bezpečnostních agenturách

Using weapons in security agencies

Bc. Tomáš Oubrecht

Diplomová práce
2011

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky
akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Tomáš OUBRECHT**
Osobní číslo: **A09768**
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Použití zbraně v bezpečnostních agenturách**

Zásady pro vypracování:

1. Práci zpracujte jako výukový materiál pro potřebu SBS.
2. Zhodnoťte dosavadní úpravu pro užití zbraně v hlídacích službách.
3. Navrhněte úpravu de lege ferenda v případě akceptace užití zbraně ze strany bezpečnostních služeb v připravovaném zákoně o bezpečnostních agenturách.
4. Popište možné druhy zbraní, střeliva a taktických doplňků vhodných pro výkon strážní činnosti.
5. Navrhněte možné způsoby výcviku pro užití zbraně.
6. Zpracujte způsob použití zbraně pro potřeby SBS v reálných situacích doplněné o grafickou a fotografickou dokumentaci.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. HRAZDÍRA, Ivo; KOVÁRNÍK, Libor; NOVOTNÝ, František. Použití zbraně a zákon. Vyd. 1. Praha : Eurounion, 2000. 412 s. ISBN 80-85858-83-5.
2. J. ADAMS, Ronald; M. MCTERNAN, Thomas; REMSBERG, Charles. Street survival : Tactics For Armed Encounters. 1st edition. Evanston, IL : Calibre Press, 1980. 403 s. ISBN 0935878009.
3. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Nebojte se bránit. Vyd. 1. Praha : Armex publishing, 2006. 336 s. ISBN 80-86795-43-8.
4. ČERNÝ, Pavel; GOETZ, Michal. Manuál obranné střelby. Vyd. 1. Praha : Grada, 2004. 211 s. ISBN 80-247-0739-X.
5. KOMENDA, Jan. Zákon o zbraních v praxi : 250 otázek a odpovědí. 2. upravené vydání. Brno : Ivl.n.J, 2007. 186 s. ISBN 80-239-4102-X.
6. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Taktika policejní akce. Vyd. 1. Praha : Armex, 1993. 233 s.
7. SÝKORA, Miloslav. Psychologie : ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby. Vyd. 1. Praha : Armex, 1997. 70 s. ISBN 80-902283-3-X.
8. HAVEL, Vladimír. Základní kniha o střelných zbraních pro sebeobranu. Praha : Naše vojsko, 1995. 91 s. ISBN 80-206-0590-8.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Vladislav Štefka

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

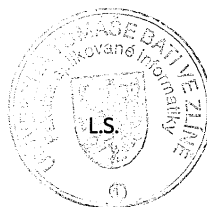
25. února 2011

Termín odevzdání diplomové práce:

27. května 2011

Ve Zlíně dne 25. února 2011

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Předmětem práce je poskytnout komplexní pohled na problematiku zbraní a střeliva v prostředí průmyslu komerční bezpečnosti. V širším kontextu pak v souvislosti se současnou legislativní úpravou tohoto odvětví analyzovat možnosti použití a vhodného výběru prostředku profesní obrany pro zaměstnance soukromé bezpečnostní služby. Práce je koncipována jako výukový materiál, který v sobě integruje teorii aplikovanou do praxe, odráží v sobě aktuální změny zákonných norem České republiky a nabízí ekonomické alternativy k navrhovaným řešením.

Klíčová slova: palná zbraň, použití zbraně, praktická střelba, právní norma, profesní obrana, střelivo, taktické doplňky, výcvik se zbraní.

ABSTRACT

The subject of this thesis is to provide a comprehensive view on the issue of weapons and ammunition in the commercial security industry environment. In a broader context of the current legislative arrangements of the industry it analyzes the possibility of using and suitable choice of means of defense for professional employees of private security services. The thesis is conceived as teaching material, which integrates theory applied in practice, reflects recent changes in the Czech Republic law and offers economic alternatives to the proposed solution.

Keywords: fire arm, weapon use, practical shooting, law, professional defense, ammunition, tactical accessories, training with weapons.

Rád bych tímto poděkoval JUDr. Vladislavovi Štefkovi za hodnotné rady a odborné vedení během mojí práce, Ing. Martinovi Kundtovi, Petrovi Knesploví za pomoc s realizací technické části a především manželce Ivaně za trpělivost během celého studia.

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

.....

podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
1 PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ POUŽITÍ ZBRANĚ V OBLASTI PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	12
1.1 VYMEZENÍ POJMU „ZBRAŇ“	13
1.2 POUŽITÍ ZBRANĚ V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI A TRESTNÍ PRÁVO	14
1.2.1 § 28 krajní nouze	15
1.2.2 § 29 Nutná obrana	20
1.2.3 Srovnání „nutné obrany“ a „krajní nouze“	24
1.3 POUŽITÍ „CHLADNÝCH ZBRANÍ“ V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	25
1.4 POUŽITÍ STŘELNÉ ZBRANĚ V PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI	26
1.4.1 Vymezení pojmů „držení“ a „nošení“ střelné zbraně	27
1.4.2 Zbrojní průkaz	28
1.4.3 Skupiny zbrojního průkazu	29
1.4.4 Podmínky pro získání zbrojního průkazu	30
1.4.5 Platnost zbrojního průkazu	33
1.4.6 Rozdělení a definice střelných zbraní dle zákona č. 119/2002 Sb.	33
1.4.7 Kategorie střelných zbraní a střeliva	36
1.4.8 Zbrojní licence	38
1.4.9 Průkaz zbraně	39
1.4.10 Povinnosti zaměstnance soukromé bezpečnostní služby při výkonu zaměstnání se střelnou zbraní	40
1.5 ZÁKON O SOUKROMÝCH BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽBÁCH	41
1.6 NÁVRH ÚPRAVY POUŽITÍ ZBRANĚ V RÁMCI SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY	42
1.6.1 Identifikace zaměstnance soukromé bezpečnostní služby	43
1.6.2 Výcvik zaměstnance soukromé bezpečnostní služby	43
1.6.3 Použití střelné zbraně zaměstnancem soukromé bezpečnostní služby	44
1.6.4 Viditelné nošení střelné zbraně zaměstnancem soukromé bezpečnostní služby	47
1.6.5 Povolené střelivo pro zaměstnance soukromé bezpečnostní služby	48
1.6.6 Zakázané doplňky střelné zbraně	50
2 ZBRANĚ, STŘELIVO A TAKTICKÉ DOPLŇKY	51
2.1 ÚDERNÉ OBRANNÉ PROSTŘEDKY	51
2.1.1 Obušek	51
2.1.2 Tonfa	52
2.1.3 Teleskopický obušek	53
2.1.4 Teleskopická tonfa	55
2.2 BODNÉ ZBRANĚ	55
2.3 DOČASNĚ ZNESCHOPŇUJÍCÍ OBRANNÉ PROSTŘEDKY	56
2.3.1 Obranné spreje	56
2.3.2 Elektrický paralyzér	58

2.4	OBRANNÉ PROSTŘEDKY VLASTNÍHO TĚLA	61
2.5	PALNÉ ZBRANĚ	61
2.6	KRÁTKÉ PALNÉ ZBRANĚ	62
2.6.1	Druh palné zbraně	62
2.6.2	Velikost palné zbraně	64
2.6.3	System spoušťového mechanismu	64
2.6.4	Cena palné zbraně	65
2.6.5	Ráže palné zbraně.....	66
2.7	STŘELIVO PRO KRÁTKÉ PALNÉ ZBRANĚ	68
2.8	TAKTICKÉ DOPLŇKY PRO KRÁTKOU PALNOU ZBRAŇ	72
2.8.1	Svítilny	73
2.8.2	Mířidla	73
2.8.3	Grip	74
2.8.4	Pouzdro	74
	Blackhawk – SERPA tactical.....	78
3	ZPŮSOBY VÝCVIKU PRO UŽITÍ ZBRANĚ.....	82
3.1	ZPŮSOBY VÝCVIKU PRO UŽITÍ PALNÉ ZBRANĚ	82
3.1.1	Získání základních střeleckých dovedností	82
3.1.2	Dynamická střelba	83
3.1.3	Reálný způsob vedení střelby	83
3.1.4	Vzájemná integrace stupňů výcviku.....	83
	Modelové situace	84
3.1.5	Komplexní příprava	84
3.2	VYBAVENÍ PRO VÝCVIK POUŽITÍ PALNÉ ZBRANĚ.....	85
3.2.1	Střelba na terč.....	85
3.2.2	Projekční systémy.....	85
3.2.3	Cvičné střelné zbraně	86
3.2.4	Ostatní vybavení pro výcvik.....	87
4	ZÁKLADY PRAKTICKÉ STŘELBY A PROFESNÍ OBRANY.....	88
4.1	ÚCHOP KRÁTKÉ PALNÉ ZBRANĚ.....	88
4.2	ZÁKLADNÍ POSTOJ	88
4.3	TECHNIKA TASENÍ Z OPASKOVÉHO POUZDRA S NÁBOJEM V KOMOŘE PALNÉ ZBRANĚ	89
4.4	TECHNIKA TASENÍ PALNÉ ZBRANĚ Z OPASKOVÉHO POUZDRA S NÁBOJEM V ZÁSOBNÍKU.....	90
4.4.1	Natažení palné zbraně za pomoci jedné ruky.....	91

4.5	SROVNÁNÍ TECHNIK TASENÍ.....	91
4.6	MÍŘENÍ.....	93
4.7	KONTROLA KRÁTKÉ PALNÉ ZBRANĚ PŘI STŘELBĚ A ZÁKLADNÍ MOŽNÉ ZÁVADY.....	94
4.8	STŘELBA Z KRYTU.....	95
4.9	KRYT A ÚKRYT.....	96
4.10	POUŽITÍ BATERKY PŘI STŘELBĚ.....	97
4.11	OTEVŘENÍ TELESKOPICKÉHO OBUŠKU.....	98
4.12	OPUŠTĚNÍ AUTOMOBILU.....	99
4.13	OBRANA VLASTNÍ PALNÉ ZBRANĚ.....	100
4.14	ZÁKLADNÍ OBRANNÉ TECHNIKY NA KRÁTKÉ VZDÁLENOSTI.....	101
4.15	POSTUP PO POUŽITÍ ZBRANĚ.....	101
	ZÁVĚR.....	103
	CONCLUSION.....	105
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	107
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	111
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	112
	SEZNAM TABULEK.....	117
	SEZNAM PŘÍLOH.....	118

ÚVOD

Cílem diplomové práce je poskytnout ucelený pohled na problematiku zbraní a střeliva v prostředí průmyslu komerční bezpečnosti (PKB). V širším kontextu pak v souvislosti se současnou legislativní úpravou tohoto odvětví analyzovat možnosti použití a vhodného výběru prostředků profesní obrany pro zaměstnance soukromé bezpečnostní služby (SBS).

Velké množství pracovníků bezpečnostních agentur nemá bohužel patřičný přístup k informacím v podobě kvalitně zpracované publikace a dostupné podklady obsahují pouze fragmenty dané problematiky. Situace je o to složitější, že Česká republika patří mezi jednu z posledních zemí Evropské unie (EU), ve které nebyla doposud legislativně upravena činnost bezpečnostních agentur. Cílem práce je tedy snaha o vypracování výukového materiálu, který by reflektoval na poslední změny v zákonných normách České republiky a nastínil moderní trendy prostředků profesní obrany.

Předkládaná diplomová práce je rozdělena na čtyři základní části. První část se zabývá právními normami jenž upravují použití zbraně v oblasti PKB a obsahuje návrh úpravy připravovaného zákona. Druhá část vymezuje vhodné zbraně, taktické doplňky a střelivo včetně provedených praktických testů. Třetí část zahrnuje doporučené postupy výcviku pro použití zbraně. Čtvrtá část představuje úvod do základů praktické střelby, vybírá nejpravděpodobnější situace v profesní obraně a prezentuje jejich řešení použitím zbraně.

Obsahově největší prostor každé části je věnován problematice palných zbraní (PZ), neboť právě ty bezesporu patří k nejefektivnějším použitelným obranným prostředkům. Důraz je kladen na jasnou analogii postupu získání PZ vedoucího od získání zbrojního průkazu (ZP) až po popis, jakým způsobem má být PZ použita v reálné situaci. Na tomto místě předpokládám, že získáním ZP zaměstnanec bezpečnostní agentury prokáže jisté znalosti, na které se pokusím navázat. Z důvodu obavy z narušení kontinuity a celistvosti, jsem si dovolil upustit od klasického rozdělení na teoretickou a praktickou část práce. Praktické testy a závěry jsou tak průběžně vkládány do textu bez narušení jeho souvislosti.

Práce je zaměřena na oblast PKB, proto jsou předkládaná řešení výběru vybavení navrhována nejen s ohledem na jejich účinnost, ale i pořizovací cenu. Ekonomický faktor je tak zohledněn celkovou návratností vložených finančních prostředků.

Většinu prezentovaných prostředků profesní obrany jsem osobně vyzkoušel v modelových situacích, abych tak ověřil teoretické informace. Domnívám se, že tak mohu zodpovědněji

zhodnotit jejich reálnou využitelnost pro ochranu zaměstnance bezpečnostní agentury při plnění jeho nebezpečného a mnohdy řádně nedoceněného profesního zaměření.

1 PRÁVNÍ NORMY UPRAVUJÍCÍ POUŽITÍ ZBRANĚ V OBLASTI PRŮMYSLU KOMERČNÍ BEZPEČNOSTI

Zákonnost možnosti použití zbraně u SBS je dána zejména v širším kontextu nepřímo:

- § 11 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník: „*Fyzická osoba má právo na ochranu své osobnosti, zejména života a zdraví, občanské cti a lidské důstojnosti, jakož i soukromí, svého jména a projevů osobní povahy*“.¹ Dále pak § 126, odst.1, „*Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje; zejména se může domáhat vydání věci na tom, kdo mu ji neprávem zadržuje*“.² a § 126, odst.1, „*Komu škoda hrozí, je povinen k jejímu odvrácení zakročit způsobem přiměřeným okolnostem ohrožení*“.³
- § 76 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád: „*Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit*“.⁴

Zákonnost možnosti použití zbraně u SBS je dána v užším kontextu přímo:

- § 29 Nutná obrana a § 28 krajní nouze (Okolnosti vylučující protiprávnost činu), zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění.
- Zákonem č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných

¹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

³ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

⁴ Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v platném znění.

zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 227/2003 Sb., zákona č. 228/2003 Sb., zákona č. 537/2004 Sb., zákona č. 359/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 310/2006 Sb., zákona č. 170/2007 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti se vstupem České republiky do schengenského prostoru, zákona č. 124/2008, zákona č. 189/2008, zákona č. 274/2008 a zákona č. 484/2008 Sb.

K tomuto zákonu bylo ještě vydáno několik doplňujících prováděcích předpisů. (Dále jen zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních.), v platném znění.

Podrobněji se okolnostmi vylučující protiprávnost činu v návaznosti na trestní právo a zákonem o zbraních, včetně vybraných prováděcích předpisů, budu zabývat v následujících kapitolách.

1.1 Vymezení pojmu „zbraň“

Zbraň jako pojem z legislativního pohledu a pro potřebu pracovníka SBS můžeme vymezit ze dvou pohledů. Obecně, z hlediska trestního práva dle § 118 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, se zbraní rozumí *„pokud z jednotlivého ustanovení trestního zákona nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším“*.⁵ Jedná se tedy technicky vzato zejména o zbraně úderné, bodné, sečné, apod., označované souhrnně jako „chladné“. Jako zbraň může být použito i zvíře, nejčastěji pes. Rovněž hmaty, chvaty, údery a kopy, vycházející např. z bojových sportů, činí útok důraznější a je možné označit je jako zbraň.

Druhou část tvoří legislativní úprava zbraní střelných (SZ) daná zmíněným zákonem č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

1.2 Použití zbraně v průmyslu komerční bezpečnosti a trestní právo

Základním pramenem upravujícím trestní právo je zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, v platném znění, jenž nabyt účinnosti 1. ledna 2010. Nahradil tak již nevyhovující trestní zákon č. 140/1961 Sb., který byl používán od 1. ledna 1962 a byl více než sedmdesátkrát novelizován. Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, v platném znění, přináší výrazné změny do oblasti českého trestního práva a reflektuje tak na vývoj ve společnosti po roce 1989. Nelze tedy říci že se jedná pouze o souhrn novel, nýbrž vytváří nový pohled na trestní právo hmotné.⁶

Jak již bylo řečeno pro zaměstnance SBS je v zákoně č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku, v platném znění, podstatná zejména hlava třetí: Okolnosti vylučující protiprávnost činu upravená: § 28 krajní nouze, § 29 nutná obrana, § 30 svolení poškozeného, § 31 přípustné riziko a § 32 oprávněné použití zbraně. Opakuji však, že pouze § 28 krajní nouze a § 29 nutná obrana umožňuje zaměstnanci SBS oprávněné použít zbraň. Definují tak případy, kdy je zákonem vyloučena protiprávnost skutku. Přestože nesou znaky trestných činů, nenaplnují jejich skutkovou podstatu. Tím, že je zákoníkem za určitých okolností připuštěno takovéto jednání, akceptuje se tak i nezbytně nutná míra nebezpečí spojeného s takovou činností.

§ 32 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku se sice oprávněným použitím zbraně zabývá: „*Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem*“.⁷ Ze znění zákona je ale patrné, že oprávněné použití zbraně se zde týká výhradně důvodů zakotvených v zákonech, jenž upravují postavení specifických skupin oprávněných nosit a použít zbraň:

- zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, v platném znění,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění,

⁶ Srov. VANTUCH, Pavel. Právní rádce [online]. 2009 [cit. 2011-03-15]. Nový trestní zákoník č. 40/2009 Sb. Dostupné z WWW: < http://pravniradce.ihned.cz/c4-10078240-38730700-F00000_d-novy-trestni-zakonik-c-40-2009-sb >.

⁷ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

- zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění,
- zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, v platném znění,
- zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, v platném znění.

Od příslušníků kategorií uvedených výše se vyžaduje odvrácení útoku na právem chráněné zájmy (jedná se tedy o „povinnost“ nikoliv o „možnost“ jak je tomu v případě krajní nouze a nutné obrany). Tímto jsou vystaveni většímu nebezpečí což je důvodem poskytnutí účinnější právní ochrany. Např. policista je oprávněn v rámci své pravomoci použít PZ pouze v případech taxativně uvedených v příslušném zákoně tj. zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění. Pro pracovníka SBS oprávněné použití zbraně podle § 32 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění, neplatí.

1.2.1 § 28 krajní nouze

Krajní nouze je dle § 28 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet“.⁸ V případě krajní nouze je možnost, nikoliv však povinnost, odvrátit hrozící nebezpečí zájmům jednotlivce i skupiny, a to ve vymezených případech ohrožení života, zdraví, svobody, majetku, důstojnosti. Způsob jednání v situaci krajní nouze je specifický tím, že je nutné obětovat určitý zájem, aby bylo možné uchránit zájem ohrožený specifikovaný výše uvedenými případy. Odlišnost krajní nouze od jednání v nutné obraně (vysvětleno dále) je dána mimo jiné tím, že nutná obrana je zaměřena výhradně proti útočníkovi, zatímco jednání v krajní nouzi směřuje proti zájmům třetích osob. Ty však nežádoucí stav nevyvolaly, ani se na něm žádným způsobem nepodílely. Jejich zájmy je tak třeba chránit o to více. Proto jsou podmínky krajní nouze posuzovány podstatně přísněji než u nutné obrany.

⁸ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

Jako krajní nouze může být např. klasifikována situace, kdy zaměstnanec SBS vydá finanční obnos svěřený zákazníkem k přepravě, útočnickovi při loupežném přepadení. Důvodem však musí být bezvýhodnost situace, kdy případný odpor by znamenal riziko těžkého ublížení na zdraví nebo i smrt. Zaměstnanec SBS si tak zachraňuje život, ale zákazníkovi (třetí osobě) vzniká škoda.

Nutno podotknout, že za jistých okolností, kdy osoba prokazatelně jedná v krajní nouzi aby tím odvrátila nebezpečí které vzniklo jejím zaviněním, nebo když je způsobena škoda třetí osobě, z důvodu ochrany majetku, je možný vznik povinnosti náhrady škody.

Jednání v krajní nouzi vylučuje i odpovědnost občanskoprávní, konkrétně § 418 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku: „*Kdo způsobil škodu, když odvracel přímo hrozící nebezpečí, které sám nevyvolal, není za ni odpovědný, ledaže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo jestliže je způsobený následek zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil*“.⁹

Aby bylo možné klasifikovat jednání v rámci krajní nouze je zapotřebí, aby byly splněny následující podmínky:

- existence přímo hrozícího nebezpečí,
- ohrožení chráněných zájmů,
- reálnost nebezpečí,
- nebezpečí není možné za daných okolností odvrátit jiným způsobem (subsidiarita),
- úměrnost následku (proporcionalita),
- neexistuje zákonná povinnost nebezpečí snášet.

Existence přímo hrozícího nebezpečí

Existence nebezpečí může být nejrůznějších druhů a příčin. Může být vyvoláno úmyslně nebo neúmyslně, např. přírodní silou (požár, povodeň apod.), nebo zvířetem. Podstatné je, že nebezpečí musí přímo hrozit a tím obsahuje i předpoklad jeho dalšího trvání. O krajní

⁹ Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

nouzi nepůjde, jestliže nebezpečí hrozí v budoucnu, nikoli však v bezprostřední budoucnosti nebo naopak již nebezpečí pominulo.

Ohrožení chráněných zájmů

Ohrožení chráněných zájmů je vymezeno nejdůležitějšími chráněnými hodnotami a zájmy celé společnosti (např. ústavní zřízení České republiky), ale i jednotlivce (např. ohrožení života, zdraví, svobody, majetku, cti nebo důstojnosti apod.).

Reálnost nebezpečí

Nebezpečí musí být reálné. Není možné, aby se jednalo o tzv. domnělé nebezpečí. Tedy nebezpečí, které existuje pouze v představě osoby, která jej odvrací nebo nebezpečí, které nedosahuje předpokládané intenzity.¹⁰

Nebezpečí není možné za daných okolností odvrátit jiným způsobem (subsidiarita)

Podmínkou zde uvedenou je, že hrozící nebezpečí nebylo možné za daných okolností odvrátit jinak. Důvodem je, že odvracení nebezpečí se velmi často dotýká zájmů třetích osob, které na vzniklé nežádoucí situaci nemají vinu. Pokud existuje možnost, odvrátit nebezpečí jiným způsobem, bez poškození cizích zájmů, je třeba upřednostnit toto řešení. Můžeme-li se nebezpečí vyhnout útekem, není tu stav krajní nouze a je nutné volit i tuto možnost. Většinou je k posouzení více variant, které jsou spojené s různou výší škod. Podle zásady subsidiarity platí, že pokud existuje jedna možnost, která nebezpečí odvrací bez způsobení škody, musí být tato možnost zvolena (např. již zmíněný útek). Pokud taková možnost neexistuje, musí být vybrána taková, která způsobí nejmenší škodu. Situaci poněkud komplikuje relativnost posouzení výše škody a ovlivnění úsudku jednání stresovou situací.

¹⁰ Srov. ŠÁMAL, Pavel; PURÝ, František; RIZMAN, Stanislav. Trestní zákon : komentář. 5. přepracované vydání. Praha : C. H. Beck, 2003, str.133.

Úměrnost následku (proporcionalita)

Následek způsobený v krajní nouzi při odvracení nebezpečí nesmí být stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil. Jedná se o velmi kontroverzní podmínku, která v praxi představuje řadu problémů. Dochází zde totiž ke srovnání chráněných a obětovaných zájmů. K vyloučení krajní nouze dochází v případě, že je obětovaný zájem rovnocenný nebo ještě závažnější než zájem ohrožený (např. k záchraně vlastního života nelze usmrtit jiného člověka). Podmínka krajní nouze se zde posuzuje v každém případě zvlášť, v souvislosti ke všem konkrétním okolnostem a souvislostem.¹¹

Např. pokud zaměstnanec SBS odveze vážně raněného kolegu za účelem zajištění nezbytné lékařské pomoci, kterou nebylo možné žádným jiným způsobem možné přivolat a z důvodu absence nebo zničení vlastního záahového vozu použije k převozu do nemocnice cizí automobil bez vědomí jeho majitele. Tento případ bude zřejmě posouzen jako krajní nouze. Je důležité si uvědomit hodnotovou stupnici vycházející z morálních pravidel společnosti. To znamená, že k záchraně sebevětší majetkové hodnoty není možné obětovat lidský život. Na druhou stranu k záchraně většího množství lidských životů je možné jeden obětovat a proporcionalita zůstane zachována. V případě nutnosti zabránit závažnému poškození majetku je rovněž přípustné nepatrné ublížení na zdraví nebo omezení svobody.

Neexistuje zákonná povinnost nebezpečí snášet

O krajní nouzi se nejedná, pokud hrozí nebezpečí dotyčnému, který je profesně povinen takovéto nebezpečí snášet. Jsou to například vojáci, policisté, hasiči, záchranáři apod. Těmto osobám ukládá zákon nebo zvláštní služební předpis určitému typu nebezpečí čelit. Nesplnění dané povinnosti nebo neuposlechnutím rozkazu hrozí těmto osobám služební postih, případně i postih dle trestního zákona. Povinnost snášet nebezpečí není ovšem „absolutní“. Rozhodujícím faktorem pro posouzení bude vždy, zda vůbec nebo případně za jakých okolností bylo možné hrozící nebezpečí odvrátit. Např. u vojáka, který

¹¹ Srov. HRAZDÍRA, Ivo; KOVÁRNÍK, Libor; NOVOTNÝ, František. Použití zbraně a zákon. Vyd. 1. Praha : Eurounion, 2000, str. 385.

neuposlechne rozkaz a opustí stanovenou pozici, bude následně posouzeno, zda jeho rozhodnutí bylo opodstatněné. Důvodem mohlo být, že jakýkoliv odpor by byl zbytečný a znamenal by jen další ztráty.

Je nutné podotknout, že zaměstnanci SBS do této skupiny nepatří. Představuje to pro ně určitou výhodu, i když z legislativního pohledu to příliš korektní není.

Vybočení z mezí krajní nouze (exces)

O vybočení z mezí krajní nouze (exces) se jedná tehdy, pokud nebyly splněny všechny výše uvedené podmínky. Spáchání takového trestného činu, při němž k excesu došlo, je však dle § 41 písm. g) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, bráno jako polehčující okolnost. „Soud jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, anebo překročil meze přípustného rizika nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost“.¹² Je rovněž možné dle § 58 odst. 6) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, mimořádné snížení trestu odnětí svobody „Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby také tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky krajní nouze (§ 28) nebo nutné obrany (§ 29), anebo překročil meze přípustného rizika (§ 31), nebo meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost“.¹³

Jako doplňující informaci bych ještě rád uvedl, že jednání v rámci krajní nouze vylučuje protiprávnost a tím pádem i společenskou nebezpečnost. To znamená, že pokud jsou splněny všechny podmínky krajní nouze, nejedná se ani o přestupek dle § 2 odst. 2) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, „Přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací:

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo

¹² Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

¹³ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

možno v dané situaci odvrátit jinak“.¹⁴ Např. překročení povolené rychlosti vozidla, které veze těžce raněného zaměstnance SBS. Pokud nebylo možné přivolat pomoc jiným způsobem nebo by snížení rychlosti znamenalo vážné ohrožení jeho života. Je třeba však připomenout i konkrétní případ, kdy byla překročena nejvyšší povolená rychlost řidičem zásahového vozu bezpečnostní agentury při výjezdu k nahlášenému napadení objektu (viz Příloha PI). Nejvyšší správní soud neshledal splnění podmínek § 2 ods. 2) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

1.2.2 § 29 Nutná obrana

Nutná obrana je dle § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku“.¹⁵ Aby se jednalo o nutnou obranu musí být splněny obě citované podmínky (tzv. kumulativnost). V tomto případě, vylučujícího protiprávnost, se svým způsobem jedná o zvláštní případ krajní nouze. Podstatou jednání v nutné obraně je skutečnost, že případný útok odvrácený pracovníkem SBS je ve shodě s právní normou a nahrazuje tak zásah veřejných orgánů např. PČR. Z legislativního pohledu je nutná obrana pro zaměstnance SBS právem, nikoliv povinností a obránce ji nemusí využít.¹⁶

Útok je možné definovat jako úmyslné protiprávní jednání člověka (jednoho nebo více), jenž je nebezpečné pro společnost a nese následující pojmové znaky:

- jednání člověka,
- úmysl,
- nebezpečnost pro společnost,
- protiprávnost.

¹⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění.

¹⁵ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

¹⁶ Srov. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Nebojte se bránit. Vyd. 1. Praha : Armex publishing, 2006, str. 24.

Pouze „protiprávnost“ je však zcela nepopíratelná, protože oprávněné jednání není za žádných okolností „útokem“, proti němuž by byla legislativně přípustná obrana.¹⁷

Jednáním v nutné obraně je možné odvrátit pouze útok vedený proti zájmu chráněného dle trestního zákona. Tím je myšleno, že útok musí být trestným činem nebo k němu přímo směřuje, např. útok proti zdraví, životu ale i majetku. Jedná se tak o odvrácení útoku nejen proti osobám, ale i věcem.

Podmínky nutné obrany

Odvrátit útok je oprávněn každý, proti němuž je namířen a rovněž tak může jednat v zájmu ochrany druhého (využití pro zaměstnance SBS vykonávajícího službu ochrany osob).

Zvláštní kategorii tvoří útoky dětí (myšleno do patnácti let věku), choromyslných osob a těhotných žen. Obranu proti nim je nutno brát spíše jako jednání v krajní nouzi. Je zřejmé, že tyto skupiny potřebují silnější právní ochranu. Na straně druhé je třeba si uvědomit, že útok z jejich strany může být veden překvapivě tvrdě a agresivně.

Obrana je výhradně namířena proti útočníkovi. V případě, že je útočníků více, tak proti kterémukoli z nich.

Útok je možné odvrátit již za situace, že „přímo hrozí“. Když je z chování potencionálního útočníka zcela jasné, že k útoku bezprostředně dojde, není nutné s obranou vyčkávat. Za „přímo hrozící útok“ se však nepovažuje pouhá gestikulace nebo vyhrožování. Obrana tedy nesmí nastat předčasně a v případě útoku se nesmí jednat o pouhou domněnku. Obecně lze říci, že „přímo hrozící útok“ je definován určitými znaky, kterými potencionální útočník dává najevo záměr svůj útok provést. Verbální útok, dokonce ani uchopení příležitostné zbraně (kámen, klacek, láhev ...) k zahájení obrany nestačí. Jiná situace je u SZ, které zasahují na mnohonásobně delší vzdálenost. Právě vzdálenost je pak rozhodujícím faktorem pro posouzení „přímo hrozícího útoku“ chladnou zbraní. Za dosažení „kritické vzdálenosti“ považují takovou blízkost agresora, kdy může začít svůj útok a obránce se ocitá v dosahu jeho zbraně.

¹⁷ Srov. HRAZDÍRA, Ivo; KOVÁRNÍK, Libor; NOVOTNÝ, František. Použití zbraně a zákon. Vyd. 1. Praha : Eurounion, 2000, str. 366.

Zjednodušeně řečeno, kombinace verbálního napadení, vyhrožování, uchopení zbraně a dosažení kritické vzdálenosti naplňuje podstatu „přímo hrozícího útoku“. Je třeba podotknout, že tyto situace jsou soudně velmi těžko prokazatelné a zasahující pracovník SBS by měl zvláště ve sporných případech zvážit, za jakých okolností zbraň použije. O to účinnější by však měla být obrana, kdy je odvrácen „útok trvajícím“. Jedná se o stav, kdy útok již nastal a trvá. Začne tak docházet ke střídání, případně souběhu útoku a obrany. Toto jednání není nějak časově omezeno a je možné ho použít až do ukončení protiprávního stavu.

Za útok dle § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, nepovažujeme

- Jednání „povolené“ jako je např. zadržení pachatele trestné činnosti. Proti zadržení se totiž nelze bránit (myšleno v legislativní rovině).
- O útok se nejedná v případě nezaviněného jednání nebo jednání z nedbalosti.

O nutnou obranu dle § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění, se nejedná za předpokladu, že útok již skončil a jednání napadeného představuje „odplatu“. Snaha vypořádat se s útočníkem „po svém“ po ukončení útoku není jednáním v nutné obraně, ale překročením jejích podmínek.¹⁸ Např. uvedu situaci, kdy zaměstnanec SBS použije PZ proti prchajícímu pachateli trestného činu, který se před tím pokusil neúspěšně vykrást střežený objekt.

Na rozdíl od krajní nouze (§ 28 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění) nutná obrana nevyžaduje proporcionalitu ve vztahu ke způsobenému následku. Následek pro útočníka může být stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil napadenému. Podstatný je však poměr mezi realizovaným útokem a způsobem obrany. Jak vyplývá z § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku „*Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku*“.¹⁹ Aby byl útočník odražen, obrana musí vykazovat větší intenzitu než samotný útok. V opačném případě by se totiž obrana minula účinkem. „*Způsob obrany musí být tedy takový, aby zcela spolehlivě a s minimálním*

¹⁸ Srov. NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Nebojte se bránit*. Vyd. 1. Praha : Armex publishing, 2006, str. 25.

¹⁹ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

rizikem útok odvrátil a ukončil“.²⁰ O nepřiměřenou obranu se tedy jedná v případě, že jsou meze přiměřenosti překročeny „zcela zjevně“. O tom, jak bude moci zaměstnanec SBS provést obraný zákrok (jeho síla, intenzita příp. použití zbraně) rozhoduje vždy způsob vedeného útoku. Jako příklad uvedu rozsudek Nejvyššího soudu v případě obviněného zaměstnance SBS: „Útok vedený házením kamenů s cílem zasáhnout a zranit napadenou osobu je útokem se zbraní ve smyslu ustanovení § 89 odst. 5 tr. zák. Jestliže byl útok vůči napadenému veden ze strany útočnicka opakovaným házením kamenů sice z větší vzdálenosti, avšak takovou intenzitou a tak velkými kameny, že mu hrozilo způsobení i závažného zranění, přičemž tento útok stále trval, nejde o vybočení z mezí nutné obrany podle § 13 tr. zák., pokud napadený jako jediného účinného prostředku k odvrácení takového útoku použil střelné zbraně tak, že vystřelil ve směru na útočnicka, kterého zasáhl a způsobil mu smrtelné zranění, zvláště když tomu předcházelo několik neúčinných výstražných výstřelů“.²¹ Zvláštností tohoto případu je, že nejprve byl obviněný rozsudkem Městského soudu v Praze uznán vinným trestným činem vraždy, poté byl rozhodnutím Vrchního soudu v Praze jako soudu odvolacího překvalifikován jako trestný čin ublížení na zdraví a nakonec byl rozsudkem Nejvyššího soudu zcela zproštěn viny (plný text rozhodnutí viz Příloha PII).

Vybočení z mezí nutné obrany (exces)

O vybočení z mezí nutné obrany (exces) se jedná tehdy, pokud nebyly splněny všechny podmínky § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění. Spáchání takového trestného činu nebo přestupku při němž k excesu došlo je však stejně jako u „krajní nouze“ bráno jako polehčující okolnost, případně je možné mimořádné snížení trestu odnětí svobody.

Mez nutné obrany může být překročena i z nedbalosti a to v případě, kdy obránce nepředpokládal usmrcení útočnicka nebo správně neodhadl konec útoku. V takovémto případě by zřejmě byl odpovědný z trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti.

²⁰ NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Nebojte se bránit. Vyd. 1. Praha : Armex publishing, 2006, str. 26.

²¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13.9.2006, sp. zn. 3 Tdo 840/2006-I.

1.2.3 Srovnání „nutné obrany“ a „krajní nouze“

V předchozích kapitolách byla vymezena oblast trestního zákoníku „okolností vylučujících protiprávnost“. Podal jsem podrobnější výklad pojmů „nutná obrana“, kdy je odvracen výhradně útok člověka a „krajní nouze“, ve které je odvraceno nebezpečí, vyvolané člověkem, ale i jakkoliv jinak. Pro přehlednější a v praxi použitelné rozlišení těchto pojmů zaměstnancem SBS provedu srovnání jejich společných a následně rozdílných znaků.

Společné znaky:

- Dle znění trestního zákoníku je okruh ohrožených zájmů (zdraví, život, majetek ...) totožný, obecně pak téměř shodný.
- Doba akce je shodná, přičemž nebezpečí hrozí a útok hrozí nebo trvá.
- Vyloučení společenské nebezpečnosti a zároveň protiprávnosti, důvodem je jejich prospěšnost, proto nemohou být ani trestnými činy resp. přestupky.
- Oprávnění jednat v nutné obraně nebo krajní nouzi má každý v případě, že hrozí útok jemu nebo někomu jinému (tzv. pomoc v nutné obraně či v krajní nouzi).²²
- Odvracet útok nebo nebezpečí je možné na základě rozhodnutí dle vůle dotyčného.
- Proti jednání v nutné obraně nebo krajní nouzi není přípustná obrana.

Rozdílné znaky

- Nutná obrana je směřovaná výhradně proti společensky nebezpečnému útoku fyzické osoby, při jednání v krajní nouzi může být důvodem jakékoliv nebezpečí, např. v podobě útoku zvířete, živelné síly, poruchy technického zařízení atd.
- Škoda způsobená při nutné obraně je směřovaná od samotného počátku na útočníka, při krajní nouzi je to někdo jiný než samotný útočník tzv. „třetí osoba“, která se na původu nebezpečí nepodílí a nenese za něj zodpovědnost. Z tohoto důvodu je jednání v krajní nouzi posuzováno přísněji než v nutné obraně.

- U nutné obrany se striktně nevyžaduje subsidiarita, u krajní nouze je možné způsobit škodu pouze v případě, že nebezpečí nebylo možné odvrátit jinak.
- Při nutné obraně je možné útočnickovi způsobit škodu až do hranice „zcela zjevné nepřiměřenosti útoku“, u krajní nouze musí být vzniklá škoda menší než ta, která původně hrozila.
- Při nutné obraně, pokud obránce dodržel všechny podmínky, mu zásadně nevzniká povinnost nahrazovat způsobenou škodu. V krajní nouzi rovněž vzniká škoda v případech, kdy osoba jedná v krajní nouzi, aby odvrátila nebezpečí, které vzniklo jejím zaviněním nebo když osoba způsobí škodu třetím osobám, aby zachránila svůj majetek. Zde je možno této osobě uložit povinnost nahradit vzniklou škodu.²³

Uvedená rozdílnost je zcela logická, neboť v krajní nouzi se uplatňuje zásada „ze dvou zel vybrat to menší“, zatímco v nutné obraně zcela správně platí, že riziko má nést útočník.

1.3 Použití „chladných zbraní“ v průmyslu komerční bezpečnosti

Za „chladné“ jsou považovány veškeré zbraně nestřelné, např. bodné, sečné, úderné ... Tyto nejsou v České republice regulovány žádnou právní normou. Mohou být na rozdíl od jiných zemí (včetně některých členských států EU) drženy i na veřejnosti bez podstatných omezení. Zaměstnanec SBS má tedy možnost volby obranného, případně donucovacího prostředku dle jeho uvážení a není povinen jej nosit „neviděně“, jak je tomu u SZ. Na druhou stranu se tato situace týká i útočníka nebo příp. pachatele trestné činnosti. Tento určitý nedostatek našeho právního systému vychází z historie a chladné zbraně byly i v minulosti omezovány spíše symbolicky. Prakticky nulová regulace nestřelných zbraní je tak v České republice v ostrém kontrastu např. se zákazy platnými ve Velké Británii. Zde není možné na veřejnosti přístupném místě nosit nůž, dýku nebo jinou potenciálně smrtící zbraň bez tzv. „dobrého důvodu,“. Tímto „dobrým důvodem,“ není možné zdůvodnit ani

²² Srov. HRAZDÍRA, Ivo; KOVÁRNÍK, Libor; NOVOTNÝ, František. Použití zbraně a zákon. Vyd. 1. Praha : Eurounion, 2000, str. 387.

²³ Srov. NOVÁK, Matěj. JUJUTSU.CZ [online]. 2010 [cit. 2011-03-15]. Sebeobrana a trestní zákoník. Dostupné z WWW: <<http://www.jujutsu.cz/jujutsu/sebeobrana-a-trestni-zakonik>>.

případnou sebeobranu. Za porušení těchto zákazů hrozí poměrně přísné tresty a výjimkou není ani několik let vězení. V Německu patří podle zbrojního zákona mezi zakázané zbraně mj. i vystřelovací a zavírací nože. Z této skupiny zakázaných zbraní jsou vyjmuty (a tedy povoleny) pouze nože s bočně výsuvnou čepelí, pokud její délka nepřesahuje 8,5cm a nemá oboustranně nabroušené ostří.²⁴

1.4 Použití střelné zbraně v průmyslu komerční bezpečnosti

Pro použití SZ v PKB je základním právním předpisem zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění. Ten stanovuje podmínky, na základě kterých mohou zaměstnanci SBS (stejně jako „civilní“ fyzické a právnické osoby), nabývat do vlastnictví SZ a střelivo. Rozděluje SZ dle způsobu použití do jednotlivých kategorií. Vymezuje pojmy držení, nošení, stanovuje příslušné podmínky, práva a povinnosti.

Současná právní úprava České republiky se přizpůsobila v oblasti SZ a střeliva právní úpravě EU. Do posledního zákona o zbraních byly implementovány Směrnice Rady č. 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení SZ, ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2008/51/ES. V souladu se Směrnicí č. 91/477/EHS byly zavedeny nové kategorie SZ. S novým rozdělením došlo i k úpravě nabývání a držení SZ a střeliva u každé kategorie. U ZP byly vymezeny jeho nové skupiny. Ke zpřísnění došlo u podmínky spolehlivosti fyzické osoby žádající o ZP.²⁵

Pro úplnost je třeba dodat, že k zákonu byly vydány následující prováděcí předpisy:

- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 384/2002 Sb. o provedení některých ustanovení zákona o zbraních, ve znění vyhlášky č. 431/2003 Sb., v platném znění.

²⁴ Srov. KOMENDA, Jan. *RUCE VZHŮRU* [online]. 2008 [cit. 2011-03-15]. Chladné zbraně a české zbrojní právo. Dostupné z WWW: <<http://www.rucevzhuru.cz/index.php/zbrojni-pravo/69-chladne-zbrane-a-ceske-zbrojni-pravo.html>>.

²⁵ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2011-03-15]. Právní úprava na úseku zbraní a střeliva. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/pravni-uprava-na-useku-zbrani-a-streliva.aspx>>.

- Vyhláška č. 493/2002 Sb. o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti ZP a o obsahu lékárníčky první pomoci provozovatele střelnice, ve znění vyhlášky č. 254/2007 Sb., v platném znění.
- Zákon č. 156/2000 Sb. o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o zbraních (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění.
- Nařízení vlády č. 338/2002 Sb. o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmým prachem a zápalkami, ve znění nařízení vlády č. 347/2003 Sb. a nařízení vlády č. 503/2005 Sb., v platném znění.
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 369/2002 Sb., kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie, v platném znění.
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva, v platném znění.
- Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu č. 371/2002 Sb., kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů, ve znění vyhlášky č. 632/2004 Sb., v platném znění.

1.4.1 Vymezení pojmů „držení“ a „nošení“ střelné zbraně

Držení a nošení SZ jsou zásadní pojmy, které určují dvě odlišné úrovně přechovávání SZ. Jejich pochopení a správné rozlišení je nezbytné pro porozumění velkého množství ustanovení zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

Držení střelné zbraně

Držení SZ rozlišuje dva oddělené stavy, které mohou přecházet jeden ve druhý, ale nemohou působit současně.

- První stav: jedná se o případ, kdy je SZ převážena nebo přenášena. SZ musí být nenabitá (náboje nejsou v nábojové komoře ani v zásobníku zasunutém ve SZ) a uložena v uzavřeném obalu.
- Druhý stav: jedná se o případ, kdy se SZ nachází ve zřetelně označených nemovitostech, bytových nebo provozních prostorech a majitel případně, nájemce k tomu vydal svůj souhlas. V tomto případě může, ale nemusí být SZ nabitá.

Nošení střelné zbraně

Nošení SZ nastává v případě, že nebyly splněny uvedené zákonné podmínky pro její „držení“ definované dvěma výše uvedenými stavy. SZ tedy nosí např. zaměstnanec SBS při výkonu zaměstnání, když má nabitou SZ u sebe na veřejně přístupných místech.

1.4.2 Zbrojní průkaz

ZP je doklad (viz obrázek 1), který opravňuje fyzické osoby (včetně zaměstnanců SBS, obecní policie atd.), k nabývání vlastnictví a držení či nošení SZ v závislosti na příslušnou skupinu nebo skupiny ZP.

ČESKÁ REPUBLIKA
Zbrojní průkaz

JMÉNO _____
PŘÍJMĚNÍ _____
PŮVNÍM NÁZVEM _____
MÍSTO POKYTU _____
VÝCAL _____

SKUPINA PRO SKUPINY PRŮKAZŮ
PRŮKAZ ČÍSLO _____

00000000

období
&
přípis

Skupiny zbrojních průkazů	
A - ke sběratelským účelům	D - k výkonu zaměstnání nebo povolání
B - ke sportovním účelům	E - k ochraně života, zdraví nebo majetku
C - k loveckým účelům	

Zvláštní záznamy:

Obr. 1. Ilustrační vzor zbrojního průkazu.

Držení SZ bez patřičného oprávnění může být kvalifikováno jako přestupek se sazbou pokuty až 50 000 Kč nebo trestný čin nedovoleného ozbrojování dle § 279 odst. 1 a 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, „(1) Kdo bez povolení vyrobí, sobě nebo jinému opatří nebo přechovává střelnou zbraň nebo její hlavní části nebo díly nebo ve větším

množství střelivo nebo zakázaný doplněk zbraně, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uvede do střelbyschopného stavu znehodnocenou zbraň nebo na ní provede konstrukční změny směřující k jejímu uvedení do střelbyschopného stavu nebo na zbrani provede konstrukční změny směřující ke zvýšení její účinnosti, nebo kdo padělá, pozmění, zahlazuje nebo odstraňuje jedinečné označení střelné zbraně, které umožňuje její identifikaci“.²⁶

Pro získání ZP je žadatel povinen splnit určité zákonem dané podmínky.

1.4.3 Skupiny zbrojního průkazu

Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, definuje šest skupin, na základě kterých se uchazeč rozhodne jaký druh SZ a pro jaké účely bude používat. Vzájemné rozdíly mezi skupinami pak definují odlišné oprávnění, ale i povinnosti.

- Skupina A ke sběratelským účelům, zajímavostí této skupiny je, že umožňuje získat výjimku na SZ kategorie A (kategorie SZ budou vysvětleny v další kapitole) pro sběratelské účely. Umožňuje zakoupit max. 3 kusy střeliva téhož druhu, ráže, značky a výrobního provedení nebo 1 nejmenší spotřebitelské balení střeliva.
- Skupina B ke sportovním účelům, kromě sportovní střelby na vyhrazených místech opravňuje k nákupu střeliva do SZ kategorie B nebo C a k přebíjení střeliva pro vlastní potřebu.
- Skupina C k loveckým účelům, vyžadovaná pro lov, opravňuje k nákupu střeliva do SZ kat. B nebo C, k přebíjení střeliva pro vlastní potřebu. Podmínkou pro získání této skupiny je platný lovecký lístek.
- Skupina D k výkonu zaměstnání nebo povolání je vyžadována pro zaměstnání, při kterém je používána SZ. V případě využití PZ jako prostředku profesní obrany je tedy skupina D nutná pro zaměstnance SBS, ale i pro členy obecní policie apod.

²⁶ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění.

Opravňuje ke skrytému nošení SZ (nejvýše dvě) a střeliva do ní. Strážník obecní policie je oprávněn nosit SZ viditelně.

- Skupina E k ochraně života, zdraví nebo majetku, opravňuje ke skrytému nošení SZ (nejvýše dvě) pro ochranu zdraví, života a majetku, opravňuje rovněž k nabytí střeliva výhradně do SZ, které je držitel ZP oprávněn držet.
- Skupina F k provádění pyrotechnického průzkumu.

Pro zaměstnance SBS (samozřejmě dle jeho pracovního zařazení) je nutná skupina D. Ostatní skupiny uvádím pouze orientačně z důvodu jejich možné kombinace. Je výhodnější zvolit všechny skupiny, které by žadatel mohl i v budoucnu upotřebit a vyhnout se tak opakování celé zkoušky nezbytné při každém rozšíření ZP.

Mezi základní povinnosti držitele ZP dle § 29 zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, patří zabezpečit ZP proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. V případě, že některá z uvedených situací přece jen nastane, je nutné to neprodleně nahlásit příslušnému útvaru policie.

Přestože to zní poněkud zvláštně, aby mohla být nošena SZ kat. B, nestačí mít pouze skupiny ZP opevňující k nošení SZ této kategorie, ale ve „zvláštních záznamech“ uvedených na zadní straně ZP musí být rovněž zapsáno "Oprávněn nosit zbraň kategorie: B". Tento záznam ale paradoxně obdržíte teprve po prvním kladně vyřízeném povolení k nošení SZ kat. B. Pokud tedy žádáte o ZP skupiny E, doporučuji se žádostí o vydání ZP podat i žádost o povolení k nošení SZ kat. B. V případě, že tak neučiníte jste nuceni si nechat vydat nový ZP. To obnáší další zbytečnou úhradu správního poplatku a fotografie.

1.4.4 Podmínky pro získání zbrojního průkazu

Zákonem č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, jsou dány podmínky pro získání ZP. Mezi požadavky patří: místo pobytu na území České republiky, způsobilost k právním úkonům, dosažený minimální věk, trestní bezúhonnost, spolehlivost, zdravotní a odbornou způsobilost.

Věková hranice

O skupinu ZP důležitou pro zaměstnance SBS D může zažádat dle § 19 zákona č. 19/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, osoba starší 21 let.

Trestní bezúhonnost

Za „bezúhonného“ se dle § 22 zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, mj. nepovažuje ten, kdo byl pravomocně uznán vinným úmyslným trestným činem, jestliže od právní moci rozsudku nebo od ukončení výkonu trestu odnětí svobody v případě, že tento trest byl uložen, neuplynulo alespoň 5 let, jestliže byl uložen trest odnětí svobody nepřevyšující 2 roky nebo jiný trest než trest odnětí svobody, nebo neuplynuly alespoň 3 roky, jestliže bylo upuštěno od potrestání (včetně podmíněného upuštění od potrestání s dohledem).²⁷

Rád bych připomenul, že trestným činem je dle § 274 (ohrožení pod vlivem návykové látky) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, jízda pod vlivem alkoholu nad 1 promile. I takovýto prohřešek může mj. znamenat nesplnění podmínky pro vydání ZP nebo být důvodem pro jeho odebrání.

Spolehlivost

Za „spolehlivého“ se dle § 23 zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, mj. nepovažuje ten, kdo prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky nebo ten, kdo představuje nebezpečí pro vnitřní pořádek a bezpečnost svým jednáním, za které byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným. Zde je vidět snaha o vyřazení tzv. „problémových“ uchazečů o ZP.

Zdravotní způsobilost

Posouzení „zdravotní způsobilosti“ dle § 20 zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, provádí praktický lékař. Ten může rovněž k vydání „zdravotní způsobilosti“ vyžadovat psychologické nebo další potřebné (zákonem blíže nespecifikované) vyšetření. V případě žadatele o vydání ZP skupiny D (skupina týkající se zaměstnanců SBS) je posuzujícím lékařské zařízení, jenž poskytuje zaměstnavateli závodní preventivní péči. V případě, že

²⁷ Srov. KOMENDA, Jan. *RUCE VZHŮRU* [online]. 2009 [cit. 2011-03-15]. Alkohol, řidičák a zbroják. Dostupné z WWW: <<http://www.rucevzhuru.cz/index.php/zbrojni-pravo/171-alkohol-ridicak-a-zbrojak.html>>.

nemá zaměstnavatel žadatele (příp. držitele) ZP skupiny D závodního lékaře, plní tuto funkci praktický lékař. Dále je důležité poznamenat, že držitel skupiny D a F je povinen se po uplynutí 30 měsíců podrobit opětovnému vyšetření. Na rozdíl od ostatních skupin ZP, kde je tato doba stanovena na 5 let. Nedostatkem zákona je, že povinnost posouzení zdravotní způsobilosti ve zkráceném cyklu 30 měsíců se týká i držitelů ZP skupiny D a F, kteří pracovní činnost se SZ zrovna nevykonávají. Nemoci vylučující nebo omezující zdravotní způsobilost k vydání ZP jsou uvedeny v příloze ke zmíněné vyhlášce č. 493/2002 Sb.

Odborná způsobilost

Pro získání osvědčení „odborné způsobilosti“ dle § 21 zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, musí žadatel o ZP úspěšně složit zkoušku skládající se z teoretické a praktické části. Teorie je prověřena formou písemného testu a žadatel při ní prokazuje znalost:

- Samotného zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, včetně souvisejících předpisů.
- Právní definice nutné obrany a krajní nouze.
- Nauky o SZ a střelivu.
- Zdravotnického minima.

Praktická část zkoušky se skládá z:

- Prověření znalostí bezpečné manipulace se SZ a střelivem.
- Střelby na pevný cíl.

V případě nezajištění školení zaměstnavatelem, doporučuji ke zvládnutí praktické části zkoušky využít zkušenosti kolegů nebo přátel vlastních ZP, zejména v oblasti „bezpečné manipulace se SZ“. Je rovněž možné obrátit se na instruktora střelby, příp. použít odbornou publikaci.

Po splnění všech uvedených povinností stanovených zákonem nic nebrání tomu, aby Vám byl ZP vydán a to v plném rozsahu skupin, o které bylo požádáno. Čekací doba od podání „žádosti o vydání ZP“ se výrazně liší a je potřeba počítat s tím, že může dosáhnout až dvou měsíců.

V případě, že se nejedná o použití SZ k ochraně života, zdraví nebo majetku, smí držitel ZP ze SZ, kterou je oprávněn držet nebo nosit, střílet pouze v místech, kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu nebo na střelnici.

1.4.5 Platnost zbrojního průkazu

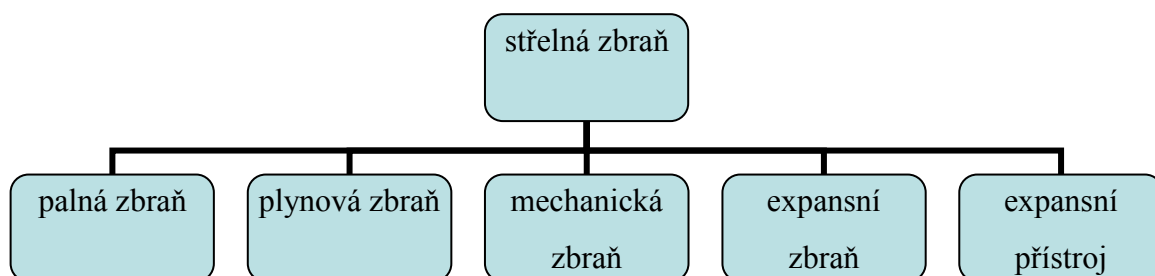
Platnost ZP je zákonem stanovena na dobu pěti let a nelze ji dále prodloužit. Žádost o vydání nového ZP je nutno podat u příslušného útvaru policie nejméně dva měsíce před uplynutím doby jeho platnosti. Příslušným útvarem policie se rozumí "okresní (městské, obvodní) ředitelství policie dle místa trvalého pobytu fyzické osoby. Obvykle se nazývá "odbor služby pro zbraně a bezpečnostní materiál" nebo "Inspektorát pro zbraně, střelivo, výbušniny a drogy". K vydání nového ZP je požadováno vyplnění žádosti, zaplacení správního poplatku a dvě fotografie.

V případě, že je žádost k vydání ZP podána v době kratší než dva měsíce před skončením jeho platnosti je možné, že z důvodu opožděného podání žádosti nestihne příslušný útvar policie vyřídit potřebné náležitosti k vydání nového ZP. Platnost původního ZP pak zanikne a jeho držitel se ocitne ve stejné situaci, jako kdyby svůj průkaz nechal propadnout. Dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, to obnáší, že musí neplatný ZP odevzdat příslušnému útvary policie. To se týká rovněž všech SZ. Pro vydání nového ZP platí postup uvedený v předchozích kapitolách včetně opětovného složení zkoušek odborné způsobilosti. Z toho vyplývá, že se jedná o poměrně značné komplikace jak časové, tak i finanční. Důvodem jsou opětovné náklady na opakování zkoušky, ale hlavně nemožnost vykonávat přidělenou práci zaměstnavatelem po prostředí PKB, kde se předpokládá použití SZ.

1.4.6 Rozdělení a definice střelných zbraní dle zákona č. 119/2002 Sb.

Dle příl. 1. odst. 1. část 1., zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, je „*Střelná zbraň – zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro*

požadovaný účinek na definovanou vzdálenost“.²⁸ SZ pak můžeme dále dělit (viz obrázek 2).

Obr. 2. Rozdělení střelných zbraní dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních.

V následující části se zaměřím na „pojmy“ týkající se zbraní „palných“ (PZ), protože se na ně budu v textu dále odkazovat. Ostatní typy SZ se pro výkon služby zaměstnance SBS příliš nehodí.

Rozdělení dle typu střeliva

- Kulová zbraň – PZ s hlavní (hlavněmi) pro střelbu kulovými náboji nebo kulovými střelami, případně speciálními náboji nebo střelami pro kulovou PZ.
- Broková zbraň – PZ s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji, případně speciálními náboji pro brokovou PZ.
- Kombinovaná zbraň – PZ s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji a kulovými střelami.

Rozdělení podle délky palné zbraně

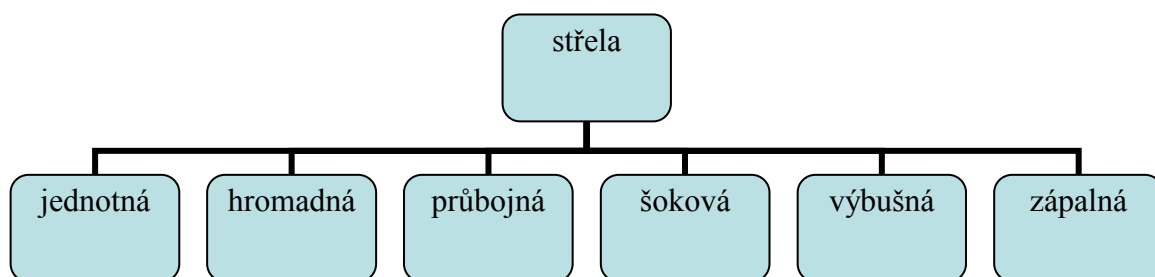
- Krátká zbraň – PZ, jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm nebo jejíž celková délka nepřesahuje 600 mm.
- Dlouhá zbraň – PZ, která není krátkou PZ.

²⁸ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

Rozdělení podle nabíjecího ústrojí palné zbraně

- Samočinná zbraň – PZ, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce umožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.
- Samonabíjecí zbraň – PZ, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce neumožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.
- Opakovací zbraň – PZ se zásobníkem nebo jiným podávacím ústrojím, u níž se opětovné nabití děje v důsledku ručního ovládní závěru nebo mechanického otočení revolverového válce.
- Jednoranová zbraň – PZ bez zásobníku nebo jiného podávacího ústrojí, u níž se opětovné nabití děje ručním vložením náboje do nábojové komory, hlavně nebo nábojiště.

Dle příl. 1. odst. 1. část 2., zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, rozumíme pojmu střelivo „*souhrnné označení nábojů, nábojek a střel do střelných zbraní*“, střelou pak „*předmět vystřelený ze střelné zbraně, určený k zasažení cíle nebo vyvolání jiného efektu*“.²⁹ Dělení (viz obrázek 3).

Obr. 3 Rozdělení typů střel dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních.

- Jednotná střela – těleso určené k zasažení cíle, které se po opuštění hlavně nerozdělí.
- Hromadná střela – těleso nebo látka ve skupenství tuhém, kapalném nebo plynném, určená k zasažení cíle, která se po opuštění hlavně rozdělí.

²⁹ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

- Průbojná střela – jednotná střela, která svou konstrukcí nebo energií střely vykazuje průbojný účinek.
- Šoková střela – jednotná střela ve tvaru komolého kužele, který je na vrcholu opatřen otevřenou válcovou dutinou, do které zasahuje část olověného jádra a plášť je na okrajích podélně naříznut.
- Výbušná střela – plášťová střela obsahující výbušnou slož.
- Zápálná střela – plášťová střela obsahující zápalnou slož.

1.4.7 Kategorie střelných zbraní a střeliva

Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění, definuje pět kategorií SZ a střeliva:

Kategorie A zakázané střelné zbraně, zakázané střelivo nebo zakázané doplňky střelných zbraní

Jedná se o SZ:

- Vojenské (výjimku tvoří zbraně ověřené pro civilní použití).
- Samočinné SZ.
- Maskované SZ jako jiné předměty (zákeřné zbraně).
- PZ nevyrobené z kovů v případě, že nejsou identifikovatelné jako PZ při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních přístrojů.
- Plynové nebo expanzní SZ, nejde-li o dovolené výrobní provedení a střelná nástrahová zařízení.
- SZ s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu nebo s pevně vestavěnými laserovými zaměřovači.

Střelivo:

- Se střelou průbojnou, výbušnou nebo zápalnou.
- Střelivo pro krátké kulové PZ se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku.
- Střelivo, které neodpovídá dovolenému výrobnímu provedení a munice.

Doplňky SZ:

- Tlumiče hluku výstřelu.
- Zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů.
- Laserové zaměřovače.

SZ, střelivo a doplňky kategorie A je zakázáno nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit, PČR však může udělit výjimku držiteli zbrojní licence (vysvětleno dále) mj. skupiny G – zajišťování ostrahy majetku a osob. Zákonným důvodem pak může dle § 20, odst. 2, písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních být „*přeprava, střežení mimořádně nebezpečných nebo cenných zásilek nebo střežení objektů mimořádné důležitosti, anebo objektů důležitých pro obranu státu*“.³⁰ Výjimka se odebrává okamžitě, jakmile pomine důvod jejího udělení.

Kategorie B střelné zbraně podléhající povolení

Jedná se zejména o:

- Krátké opakovací nebo samonabíjecí SZ.
- Krátké jednoranové nebo víceranové SZ pro střelivo se středovým zápalem.
- Dlouhé samonabíjecí SZ, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje.
- Dlouhé opakovací nebo samonabíjecí SZ s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm.
- Samonabíjecí SZ, pokud mají vzhled samočinných SZ.

SZ kategorie B lze nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit jen na základě povolení. O to se žádá ještě před samotným zakoupením SZ této kategorie. Příslušný útvar policie vydá patřičné povolení na základě řádného důvodu žadatele. Za řádný důvod se mj. považuje: zajišťování ostrahy majetku a osob, případně ochrana života, zdraví nebo majetku. Povolení má rovněž platnost výhradně po dobu trvání uvedeného důvodu.

³⁰ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

Kategorie C střelné zbraně podléhající ohlášení

Jedná se zejména o:

- Jednoranové nebo víceranové SZ pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka se rovná nebo je větší než 280 mm.

SZ kategorie C se pro obrannou střelbu příliš nehodí, proto se jimi nebudu více zabývat. Poznamenám pouze, že nabytí vlastnictví této SZ je třeba ohlásit příslušnému útvaru policie. Povolení k nákupu tedy na rozdíl od kategorie B není zapotřebí.

Kategorie D ostatní střelné zbraně

Jak z názvu vyplývá jedná se o všechny ostatní SZ, které nepodléhají registraci a jsou volně prodejné od 18. let. Jejich pořízení není podmíněno vlastnictvím ZP.

1.4.8 Zbrojní licence

Zbrojní licence opravňuje fyzickou nebo právnickou osobu k nabývání vlastnictví a přechovávání SZ nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence (A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K). Dovolím se zde omezit pouze na skupinu G – zajišťování ostrahy majetku a osob. Držitel zbrojní licence skupiny G je dle § 35 odst. 2, zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, oprávněn „*a) nabývat do vlastnictví a držet zbraň kategorie A, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C, nebo střelivo do zbraní, které je oprávněn držet, b) přenechávat zbraň nebo střelivo, které je oprávněn držet k plnění úkolů stanovených ve zbrojní licenci, držiteli zbrojního průkazu skupiny D, který je k držiteli zbrojní licence v pracovním, členském nebo obdobném poměru*“.³¹ Z výše uvedené citace zákona vyplývá, že zbrojní licence skupiny G je pro zaměstnavatele v oblasti PKB nezbytná, pokud je jeho záměrem vybavovat zaměstnance (držitele ZP skupiny D) k plnění jeho profesních úkolů, SZ kategorie A, B, nebo C.

Mezi základní povinnosti držitele zbrojní licence G patří:

³¹ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

- Ustanovit zbrojře, který je k držiteli zbrojní licence v pracovním poměru.
- Provádět pravidelné kontroly zda není SZ nebo střelivo používáno mimo pracovní dobu nebo pro jiné než zadané pracovní úkoly.
- Vnitřním předpisem stanovit pravidla pro bezpečné používání SZ a střeliva, způsob evidence, uložení, výdej a příjem SZ a střeliva.
- Nést zodpovědnost za zabezpečení SZ nebo střeliva proti zneužití, ztrátě nebo odcizení.
- Vést evidenci všech SZ kategorie A, B anebo C a střeliva do těchto SZ a musí ji uchovávat po dobu 5 let i po ukončení činnosti.
- Zajistit nejméně jednou ročně provedení cvičné střelby u osoby, která bude SZ nosit při výkonu zaměstnání nebo povolání; o provedených cvičných střelbách vést evidenci.

Mezi základní povinnosti „zbrojře“ stanoveného držitelem zbrojní licence G patří:

- Vydává SZ nebo střelivo zaměstnancům v pracovním poměru.
- Zabezpečuje svěřené SZ a střelivo proti zneužití, ztrátě nebo odcizení.

1.4.9 Průkaz zbraně

Každou SZ kategorie A, B nebo C je třeba zaregistrovat u příslušného útvaru policie na základě oznámení o nabytí vlastnictví a předložením SZ. Dokladem o registraci je vystavení průkazu zbraně. Platnost průkazu zbraně není na rozdíl od ZP nějak časově omezena a zůstává účinná po celou dobu existence SZ. Průkaz zbraně je zapůjčen spolu se SZ zaměstnanci SBS jeho zaměstnavatelem a slouží k prokázání, že SZ, kterou drží nebo nosí, je registrovaná v souladu se zákonem.

Průkaz zbraně, zbrojní licence i ZP jsou „veřejné listiny“ vydané státním orgánem, jejichž padělání nebo pozměňování je klasifikováno jako trestný čin.

1.4.10 Povinnosti zaměstnance soukromé bezpečnostní služby při výkonu zaměstnání se střelnou zbraní

Pracovník SBS může být vyzbrojen SZ kategorie A, B nebo C v rámci svého zaměstnaneckého poměru pouze jakožto držitel ZP skupiny D. Po dobu výkonu pracovní činnosti může držet a nosit výhradně SZ svého zaměstnavatele, který je oprávněným držitelem příslušné zbrojní licence. To platí i v případě, že je dotyčný vlastníkem SZ a držitelem ZP např. skupiny E.³² Mezi základní práva a povinnosti zaměstnance SBS při výkonu zaměstnání se SZ patří:

- Nosit nejvíce 2 SZ a střelivo do těchto zbraní; SZ ani střelivo nesmí nosit viditelně.
- Zabezpečit ZP a průkaz zbraně proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. Není např. možné, aby byla ponechána SZ v zaparkovaném vozidle.
- Předložit na výzvu PČR ZP, SZ kategorie A, B nebo C, střelivo do této zbraně a příslušné doklady ke kontrole.
- Neprodleně ohlásit kterémukoliv útvaru PČR ztrátu nebo odcizení SZ kategorie A, B nebo C, střeliva do této zbraně, ZP nebo průkazu zbraně, případně provést ohlášení prostřednictvím svého zaměstnavatele.
- Mít u sebe ZP a průkaz zbraně, jestliže má u sebe SZ kategorie A, B nebo C nebo střelivo do této zbraně.
- Neprodleně ohlásit útvaru PČR použití SZ z důvodu krajní nouze nebo nutné obrany. Zákon však nestanovil o jaké konkrétní použití SZ se jedná (střelba, hrozba, úder). S přihlédnutím k uvedeným účelům se lze domnívat, že je třeba hlásit každé použití, při kterém bylo ze SZ vystřeleno. Je jedno, zda se jedná byť „pouze“ o výstřel náhodný nebo varovný do vzduchu, při kterém nebyl nikdo zraněn.³³

³² Srov. KOMENDA, Jan. *Zákon o zbraních v praxi : 250 otázek a odpovědí*. 2. upravené vydání. Brno : [vl.n.], 2007, str. 133.

³³ Srov. KOMENDA, Jan. *Zákon o zbraních v praxi : 250 otázek a odpovědí*. 2. upravené vydání. Brno : [vl.n.], 2007, str. 132-133.

1.5 Zákon o soukromých bezpečnostních službách

Jak již bylo řečeno, Česká republika patří mezi jednu z posledních zemí EU, ve které nebyla doposud legislativně upravena činnost SBS. Jedinou a v současné době platnou přímou normou je zakotvení „Ostrahy majetku a osob a služby soukromých detektivů“ jako koncesované živnosti zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění. Za první vážnější míněnou snahou ze strany zákonodárců situaci okolo SBS řešit, bylo přijetí zákona č. 274/2008, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, v platném znění. Tento zákon novelizuje zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, v platném znění a mj. upravuje provozování SBS. Důvodem přijetí této novely byla dle Jany Malíkové (tiskové mluvčí Ministerstva vnitra ČR) snaha o hlubší zapojení SBS do ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti. Na základě toho vznikla nutnost zpřísnění jejich právních regulací. Zákon tak zavádí nově podmínky bezúhonnosti, zdravotní a odborné způsobilosti osob vykonávajících tyto činnosti. Ze strany poskytovatelů služeb PKB tato novela nenaplnila očekávání a nebyla přijata příliš příznivě. Důvodem této nespokojenosti bylo, že na jednu stranu byly zavedeny přísnější požadavky, ale na druhou nebyly stanoveny žádné pravomoci pro lepší poskytování služeb, jako je tomu ve státech EU zcela běžné. Je tedy zřejmé, že činnost SBS potřebuje celý zákon a ne jen jakýsi „doplňek“ živnostenského zákona. O tom, že je nezbytně nutné určit patřičné regule a pravomoci jsou naštěstí přesvědčeny prakticky všechny parlamentní strany napříč celým politickým spektrem a stal se tak náplní mnoha volebních programů. Pravdou je, že značný vliv na urychlení příprav zákona měla kauza sledování pražských politiků agenturou ABL. K vytvoření tohoto zákona vyzvali rovněž zástupci osmi nejvýznamnějších asociací působících v sektoru PKB a podepsali společné memorandum deklarující nutnost zakotvit do zákona jasná a transparentní pravidla pro podnikání v oblasti SBS. Tento akt byl dle Jiřího Reichla (ředitel odboru tisku a tiskový mluvčí Ministerstva vnitra ČR) *„nezbytným předpokladem pro úspěšnou přípravu zákona o soukromých bezpečnostních službách, neboť právě nejednotné názory podnikatelského prostředí i odlišné postoje politických stran byly v minulosti důvodem neúspěšných pokusů*

o tuto kodifikaci“.³⁴ Dle vyjádření ministra vnitra Radka Johna se na přípravě normy v současné době podílí speciální skupina odborníků z oblasti PKB a zástupci politických stran. Podle člena bezpečnostního výboru Sněmovny Zdeňka Boháče z ODS je předpoklad schválení zákona orientován na podzim tohoto roku (2011).

Dle předběžně zjištěných informací každá SBS bude muset mít pro svou specifickou činnost licenci vydanou státním orgánem. Dohled nad dodržováním zákona bude prováděn pro tyto účely speciálně zřízeným kontrolním orgánem. Ten by měl rovněž disponovat případnou pravomocí, rozhodnout o odebrání licence na základě zjištěných nedostatků. Ve srovnání s ostatními státy EU je tento postup zcela běžný.

1.6 Návrh úpravy použití zbraně v rámci soukromé bezpečnostní služby

Domnívám se, že případné použití jakékoliv zbraně a to zvláště střelné, zaměstnancem SBS je natolik závažný fakt, že vyžaduje komplexní právní úpravu obsaženou v připravovaném zákoně o SBS. Protože se v mém případě jedná především o úpravu oblasti SZ, měla by být provedena novela zákona č. 119/2002 Sb.o zbraních, v platném znění. Přípravovaný zákon o SBS by pak obsahoval odkaz podobně jak je tomu například ve Slovenské republice, kdy zákon č. 579/2002 Zb. o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností v znení neskorších predpisov, odkazuje při „nošení“ a „držení“ SZ na zákon č. 190/2003 Zb. o strelných zbraniach a strelive v znení neskorších predpisov.

Jak je patrné z předchozích kapitol, zákon č. 119/2002 Sb.o zbraních, v platném znění, při použití SZ k výkonu zaměstnání rovněž spíše vymezuje povinnosti, než přidává oprávnění. Již zde je dle mého názoru chyba, protože zaměstnanec SBS je při výkonu svého povolání vystaven mnohonásobně většímu riziku než „běžný občan“. Jejich práva při použití SZ přitom zůstávají stejná. V následujících kapitolách se pokusím zdůvodnit mnou navrhovaná ustanovení, která jako předpoklad berou možnost použití SZ. Je zcela logické,

³⁴ *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2011-03-15]. Ministr vnitra k zákonu o soukromých bezpečnostních službách. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/ministr-vnitra-k-zakonu-o-soukromych-bezpecnostnich-sluzbach.aspx>>.

že např. pro udělení licence umožňující vykonávat službu detektiva v obchodním domě, není možné její vydání podmínit např. taktickým výcvikem se SZ. Došlo by tak ke zcela zbytečnému navýšení nákladů. Snahou bylo vycházet jak z osobní konzultace potřeb s pracovníky SBS, tak z vlastních zkušeností z prostředí zbraní a střeliva.

1.6.1 Identifikace zaměstnance soukromé bezpečnostní služby

Za předpokladu, že budou na jednotlivé typy poskytovaných služeb z oblasti PKB udělovány licence, navrhuji pro každou z nich, obzvláště pro ty které přichází do styku s veřejností, zavést standardizované znaky uniformy vycházející z potřeb dané oblasti. Uniforma nesmí být snadno zaměnitelná s orgány státní správy např. PČR nebo obecní policie. Na druhou stranu musí být veřejnosti naprosto jasné, že se jedná o „regulérního“ zaměstnance SBS se všemi právy a povinnostmi. Na uniformě by měl být dostatečný prostor pro umístění zřetelně viditelných identifikačních znaků zaměstnavatele, například v podobě názvu bezpečnostní firmy a jasně i za snížené viditelnosti rozpoznatelné označení, že se jedná o člena SBS. Je zřejmé, že například pro licenci „detektivní služby“ tvořící jistou specifikační odlišnost, bude hlavním požadavkem maximální utajení pracovníka, jehož „standardizovanou uniformou“ bude civilní oblečení. Naproti tomu u tzv. výjezdových jednotek manipulujících běžně se SZ a donucovacími prostředky by se jednalo o „zásahovou“ uniformu, kterou je možné velmi snadno identifikovat. Jako další prvek navrhuji zavedení standardizovaného odznaku a průkazu činnosti s unikátním číslem identifikujícím konkrétního zaměstnance.

1.6.2 Výcvik zaměstnance soukromé bezpečnostní služby

Bylo by vhodné stanovit minimální požadavky pro jednotlivé licence na taktický výcvik se zbraní pracovníků SBS v souladu se standardy EU. Realizaci výcviku by měla provádět firma specializující se na tuto činnost, od které by zaměstnanec obdržel potvrzení o vykonání výcviku. Aby bylo možné v této oblasti nechat působit konkurenční prostředí, navrhuji zřídit odbornou kontrolní komisi, která by měla na starosti certifikaci zájemců o tuto oblast podnikání. Získání certifikátu by pak zaručovalo, že „minimální požadavky na výcvik“ budou shodné u různých firem působících kdekoliv na území České republiky. Při praktické aplikaci je však velmi obtížné stanovit co jsou „minimální požadavky“, protože jsou závislé na aktuální bezpečnostní situaci, mají značnou regionální odlišnost

apod. Důležitý je rovněž ekonomický faktor, protože dle kvality se může výcvik pohybovat v řádu tisíců, ale i desetitisíců Kč. To se přímo úměrně odrazí na ceně za poskytované služby a může se stát, že zákazník již tuto cenu nebude ochoten akceptovat. Proto by výcvikové požadavky měly být voleny uvážlivě a z větší části ponechány na rozhodnutí vedení konkrétní bezpečnostní agentury. Zejména podle toho, na jakou cílovou skupinu zákazníků bude orientovat své služby. Rovněž zaměstnanec SBS by měl usilovat vlastními silami o dosažení maximální úrovně taktických i ostatních dovedností manipulace s přidělenou zbraní, neboť to bude právě on, kdo bude v rizikové situaci v ohrožení zdraví případně i života. Zřejmě se bude muset rovněž smířit s faktem, že jeho nebezpečná práce nebude nikdy adekvátně finančně ohodnocena.

1.6.3 Použití střelné zbraně zaměstnancem soukromé bezpečnostní služby

Při legislativní úpravě použití SZ pracovníkem SBS bych částečně vycházel ze zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění. Podmínkou je akceptování výše uvedených podmínek (získání ZP skupiny D, jednotných jasně rozeznatelných identifikačních znaků a prokázáním patřičného výcviku) na základě kterých by byla vydána příslušná licence. Za těchto okolností bych považoval zaměstnance SBS natolik odborně i profesně připraveného, že bych mu za určitých okolností ponechal velmi podobná práva (v jistých oblastech dokonce větší) na použití SZ, jako je tomu u člena obecní policie. Existuje zde jistá podobnost, protože obecní policie je prakticky bezpečnostní agentura hrazená z prostředků obce.

Opakuji, že oba instituty (SBS i obecní policie) mohou dle současné legislativy používat SZ k výkonu zaměstnání pouze na základě ZP skupiny D. Musí se jednat o SZ vydanou zaměstnavatelem pouze za účelem plnění pracovních úkonů. (příslušník PČR nepotřebuje ZP, veškeré pravomoci týkající se použití SZ jsou vymezeny zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění). Její použití je možné pouze na základě nutné obrany nebo krajní nouze. Člen obecní policie je navíc dle § 20 odst. 2, zákona č. 553/1991

Sb., o obecní policii., oprávněn použít služební SZ „aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet“.³⁵

Domnívám se, že primárním úkolem zaměstnance SBS je ochrana svěřeného majetku. Není tedy důvod, aby po odražení útoku pachatele trestné činnosti v případě že již útok skončil, byla použita SZ k zamezení jeho útěku. Legislativně by měl být ale pro SBS lépe upraven fakt, kdy je páchána trestná činnost na hlídaném majetku materiálního charakteru. V nutné obraně se sice „odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem“,³⁶ tedy i majetek hlídaný SBS. Bohužel soudní praxe v České republice využívá v případech, kdy je veden útok na majetek, spíše podmínky pro nutnou obranu „Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku“.³⁷ Legislativně je tato „podmínka“ vykládána tak, že bránit útok na majetek SZ a ohrozit tak zdraví nebo život útočníka je nepřiměřený nepoměr. Morálně lze s tímto výkladem sice souhlasit, ale je třeba vzít v úvahu, že pachatel si útok na střežený majetek vybral dobrovolně a měl by nést možné následky, které z toho plynou. Rovněž zákazník vynaložil finanční částku na ochranu svého majetku a pověřil tím SBS. Právem tedy očekává, že SBS svému závazku dostojí a svěřený majetek uhlídá. Při současném výkladu práva by měl zaměstnanec SBS vyčkat s použitím SZ, až pachatel trestného činu útoku na majetek přejde k útoku na zdraví nebo život zaměstnance SBS. Tím je obránce (za stav, který nějak nezavinil) vystaven zbytečnému riziku. Použití SZ bych však za těchto okolností povolil pouze za předpokladu, že použití ostatních „donucovacích prostředků“ ve výbavě pracovníka SBS by případně bylo, zjevně neúčinné. Vymezení donucovacích prostředků by bylo možné částečně převzít ze zmíněného zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění, který je dle § 18 definuje jako:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,

³⁵ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, v platném znění.

³⁶ § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění

³⁷ § 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění

- obušek a jiný úderný prostředek,
- pouta,
- úder služební SZ,
- hrozba namířenou služební SZ,
- varovný výstřel ze služební SZ,
- technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Dalším nutným předpokladem použití donucovacích prostředků nebo SZ při útoku na majetek by mělo být předcházející slovní varování. V případě, že pachatel nezanechá trestné činnosti, budou proti němu tyto prostředky použity. Domnívám se, že pokud by bylo v pravomoci SBS skutečně použít SZ k ochraně majetku (ne jen teoreticky, jak je tomu nyní), mělo by to velký vliv na prevenci proti páchání majetkové trestné činnosti.

Prioritou připravovaného zákona pro SBS by mělo být rovněž legislativní zajištění ochrany zaměstnanců bezpečnostních agentur. Mám na mysli rizikové situace, kdy je posuzován „útok přímo hrozící“. V případě, kdy např. nožem ozbrojený útočník pronikne do střeženého objektu, neuposlechne výzvy k odevzdání zbraně a vyčkání příjezdu PČR. Zde nevidím důvod, proč by proti útočnickovi nemohla být použita PZ. Zaměstnanec SBS je tak vystaven zbytečnému riziku při čekání na překročení kritické vzdálenosti, kdy může útočník nůž efektivně použít. Podobná situace je v případě, že případný útočník setrvá v úkrytu i po výzvě k jeho opuštění. V této situaci si útočník může např. nekontrolovaně připravit SZ a následně ji použít. Za těchto okolností nebude mít zaměstnanec SBS možnost adekvátní reakce, protože mu budou skryty veškeré varovné signály, které by mu dovolily zaujmout pozici umožňující účinnou obranu.

Jsem si vědom možných komplikací při posuzování přiměřenosti zákroků. Proto bych doporučil zařadit do výbavy příslušného pracovníka miniaturní kameru instalovanou na rameno nebo ochrannou přilbu. Tohoto způsobu je stále více využíváno u zasahujících ozbrojených složek. Pořízený videozáznam je pak možné použít jako průkazný důkazní materiál.

1.6.4 Viditelné nošení střelné zbraně zaměstnancem soukromé bezpečnostní služby

Dle § 28 odst. 3, zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, je oprávněn držitel ZP skupiny D při výkonu zaměstnání nebo povolání „a) nosit nebo držet zbraň kategorie A, B nebo C, na kterou má jeho zaměstnavatel vydán průkaz zbraně k účelům, pro které byla vydána zbrojní licence; k této zbrani je oprávněn držet nebo nosit i střelivo, a

b) nosit nejvíce 2 zbraně uvedené v písmenu a) a střelivo do těchto zbraní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném; zbraň a střelivo do této zbraně nesmí nosit viditelně“.³⁸

Z citace zákona jasně vyplývá, že majitel ZP skupiny D tedy zaměstnanec SBS nemůže při výkonu povolání nosit „služební SZ“ viditelně na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném. Výjimka platí pro strážníky obecní policie a zaměstnance České národní banky zajišťujícího její fyzickou ochranu.

Na místo veřejnosti přístupné má volný přístup kdokoliv (např. parky, lesy, ulice, náměstí apod.) bez jakéhokoliv omezení. Také se může jednat o místo s relativně volným přístupem vázané na splnění určité podmínky např. zakoupením vstupenky. K místům, kam nemá veřejnost volný přístup patří zejména byty, domy, soukromé pozemky, objekty se zvláštním režimem vstupu apod.³⁹

Domnívám se, že za těchto okolností může zaměstnanec SBS mít SZ umístěnou viditelně pouze když se nachází na místě, kam nemá veřejnost volný přístup, kde ji smí pouze držet se souhlasem vlastníka prostor nebo nemovitostí dle § 2 odst. 2, písm. a) zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, „držením zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí“.⁴⁰ V případě, že se jedná o místa veřejnosti přístupná, ale ve vlastnictví fyzické nebo právnické osoby (např.

³⁸ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

³⁹ Srov. KOMENDA, Jan. *Zákon o zbraních v praxi : 250 otázek a odpovědí*. 2. upravené vydání. Brno : [vl.n.], 2007, str. 130.

⁴⁰ Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

obchod se šperky, zlatnictví apod.) je možné na základě občansko právního vztahu umožnit výhradně v těchto prostorách viditelně SZ nosit. Tato skutečnost musí být smluvně podložena mezi majitelem střeženého objektu a SBS tuto službu vykonávající. Problém nastává v případě kdy SBS provádí přenos finančních prostředků nebo jiných cenností např. z banky do transportního automobilu přes ulici. Navíc i v automobilu SBS je možné SZ pouze nosit, takže musí být umístěna „neviděně“.

Dle mého názoru není důvod, proč by při určité činnosti zaměstnanci SBS (opět na základě licence) nemohli na místech veřejnosti přístupných nosit viditelně dlouhou nebo krátkou (příp. obě) „služební SZ“. Podmínkou by ovšem byla zmíněná uniforma, na základě které by byl pracovník SBS jasně identifikovatelný. V případě soukromé detektivní služby vykonávané v civilním oblečení by měla samozřejmě platit podmínka neviděného nošení. Z pohledu prevence by se jednalo o další faktor, který by mohl potencionálního útočníka odradit od spáchání trestného činu.

Bohužel trend současných zákonodárců je spíše opačný, protože původní zákon č. 119/2002 Sb.o zbraních, umožňoval dle § 28 odst. 3, písm. b) držitelé ZP skupiny D při výkonu zaměstnání nebo povolání „dlouhou SZ“ nosit viditelně resp. zákaz viditelného nošení se týkal pouze SZ krátkých. „*nosit nejvíce 2 zbraně uvedené v písmenu a) v místech, kam má veřejnost volný přístup; krátkou zbraň nesmí nosit viditelně*“.⁴¹ Praktickými důsledky zákazu viditelného nošení se budu zabývat v jedné z dalších kapitol. Na tomto místě pouze podotknu, že to v konečném důsledku znamená jisté komplikace při použití krátké SZ a značné komplikace při použití SZ dlouhé.

1.6.5 Povolené střelivo pro zaměstnance soukromé bezpečnostní služby

Za dovolené výrobní provedení střeliva se považuje dle § 2 Vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu č. 370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva, „*a) střelivo se střelou celoplášťovou, poloplášťovou, olověnou, plastovou, pryžovou nebo značkovací. Jádro střely smí být pouze z měkkého materiálu,*

⁴¹ Zákon 119/2002 Sb.o zbraních, v původním znění.

přičemž plášť střely smí být ocelový, tombakový, plastový, teflonový nebo měkkým kovem pokovený,

b) signální a pyrotechnické prostředky s akustickým, světelným nebo dýmovým efektem určené pro střelbu ze zbraní a

c) střelivo se středovým nebo okrajovým zápalem s hromadnou střelou“.⁴²

Takovéto střelivo dovoleného výrobního provedení je možné nabývat do vlastnictví a použít jej k ochraně života, zdraví a majetku.

Bohužel dle § 4 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, do SZ kategorie A, tudíž „zakázaných“ spadá i střelivo „*pro krátké kulové zbraně se střelou šokovou nebo střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku*“.⁴³

Právě určení „zvýšeného ranivého účinku“ není jednoznačné a zákonem definované. Obecně lze říct, že se jedná především o střely expanzivní, které se rozšiřují vlivem funkční deformace při pronikání zasaženou tkání. Tohle střelivo předává při zasažení více svojí energie cíli, což je žádoucí pro obrannou střelbu. Při průstřelu cíle tak expanzivní střela vychází ven s menší energií a je mnohem méně nebezpečná pro okolí tvořené např. neúčastněnými osobami. Je třeba si uvědomit, že při čistém průstřelu lidského těla běžně používaným schváleným pistolovým celoplášťovým střelivem 9mm Luger, střela ztratí pouze 20% své energie. Cca stejné množství energie pak ztratí stejná střela při odrazu od hladkého pevného povrchu např. betonové zdi. Naproti tomu se expanzivní střelivo při zásahu pevné překážky rozpadne a není již dále nebezpečné. S ohledem na účinnost je rovněž zřejmé, že k zastavení útoku je zapotřebí více zásahu povoleným střelivem, než v současné době zakázaným expanzivním. Tím se opět snižuje riziko pro obránce, neúčastněné osoby a svým způsobem i útočníka. Přihlédnu-li k těmto faktům, myslím, že by bylo vhodné expanzivní střelivo do „krátkých SZ“, pro výkon vybraných pracovních činností SBS povolit. Tím spíše, když zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění

⁴² vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu 370/2002 Sb. o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva, v platném znění.

⁴³ Zákon 119/2002 Sb. o zbraních, v platném znění.

umožňuje použití střeliva se zvýšenou ranivostí v „dlouhých SZ“ běžně používaných např. pro lovecké účely a rovněž pro sebeobranu.

1.6.6 Zakázané doplňky střelné zbraně

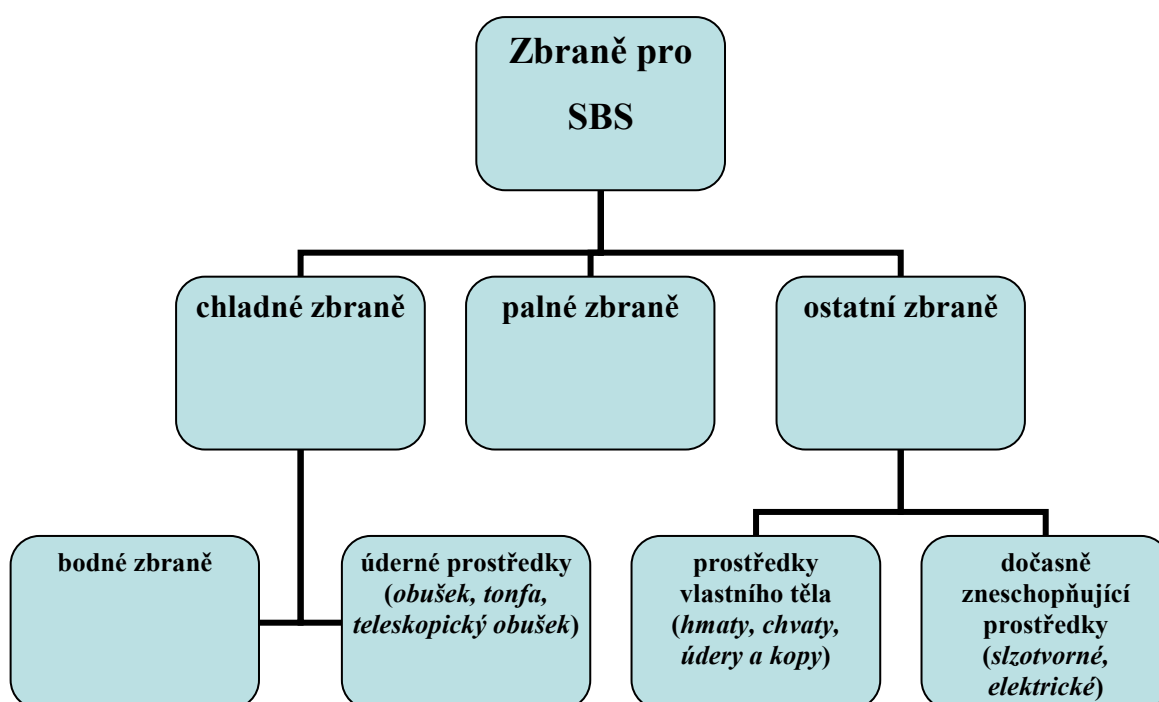
Mezi zakázané doplňky kategorie A zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních, patří rovněž laserový zaměřovač (zařízení umožňující snadné a přesné zacílení pomocí laserového paprsku ve formě zpravidla červeného bodu na cíli). Výhodou tohoto druhu zamíření je jeho vhodnost pro přesnou střelbu za snížených viditelných podmínek a hlavně možnost věnovat pozornost obránce přímo na potencionální cíl a jeho bezprostřední okolí. Nemusí se tak dívat střídavě na vzdálenější cíl a blízko umístěná „pevná mířidla“ své zbraně. Lidské oko totiž nedokáže současně zaostřit na krátkou a dlouhou vzdálenost. Domnívám se, že by za určitých okolností měl zákon pro SBS podporovat maximální možné zpřesnění střelby, aby se stejně jako v případě použití expanzivního střeliva zamezilo možnému riziku zasažení nezúčastněné osoby nebo střeženého majetku. Rovněž bych rád zdůraznil psychologický dopad na útočníka, který si prostřednictvím „červeného bodu“ na svém těle může uvědomit skutečnost, že je na něj mířeno SZ a upustí tak od svého protiprávního jednání. Tím může být situace vyřešena bez střelby a možných důsledků z toho plynoucích.

Tato legislativní úprava by rovněž umožnila použití tzv. Taseru (vysvětleno v další kapitole), který využívá k míření pevně vestavěný laserový zaměřovač.

Z těchto důvodů bych doporučil umožnit použití laserových zaměřovačů pro výkon vybraných pracovních činností SBS a ponechal pouze nutnost jejich registrace.

2 ZBRANĚ, STŘELIVO A TAKTICKÉ DOPLŇKY

V následujících kapitolách se pokusím popsat možné druhy chladných zbraní, PZ včetně střeliva a taktických doplňků a vybrat vhodné pro výkon strážní činnosti SBS. Základní rozdělení zbraní (viz obrázek 4). Velkou výhodou je naprostá volnost při výběru konkrétní zbraně. Zaměstnanec SBS, případně jeho zaměstnavatel nejsou nijak omezováni jako je tomu například u příslušníků PČR, kteří smí používat pouze schválené donucovací prostředky, nebo PZ.

Obr. 4. Rozdělení zbraní.

2.1 Úderné obranné prostředky

Obušek, tonfa, teleskopický obušek, příp. teleskopická tonfa, patří do skupiny „chladných zbraní“ určených pro boj na krátkou vzdálenost. Zařadil bych je mezi základní úderné obranné prostředky využitelné u SBS.

2.1.1 Obušek

Klasická jednoduchá ruční zbraň vycházející z krátké hole. Dříve byly zhotoveny ze dřeva, v dnešní době je nejčastějším materiálem vysoce pevný polypropylen. Ten vykazuje dostatečnou odolnost proti zlomení při zachování přijatelné váhy. Výrobci nabízí různé

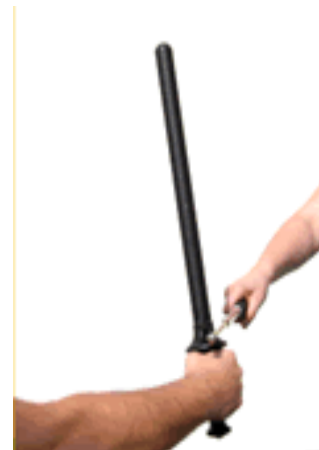
velikosti cca od 43 cm do 86 cm (viz obrázek 5). Jako alternativu je možné zvolit obušek s ochranným krytem, zajišťujícím efektivní ochranu ruky proti úderu (viz obrázek 6 a 7).

Obr. 5. Klasický obušek.

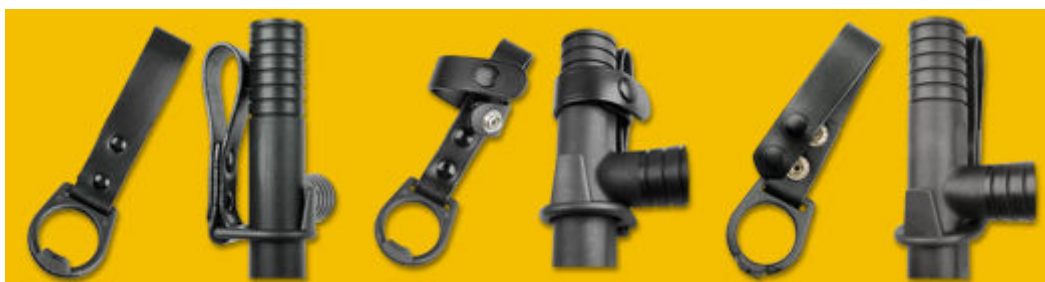

Obr. 6. Obušek s krytem.

Obr. 7. Použití ochranného krytu.

Výhoda obušku je v jednoduchosti použití a nízké ceně. Nevýhodou je při efektivní délce (alespoň 55cm) jeho neskladnost. Na opasek se obušek připevňuje pomocí vhodného závěsu (viz obrázek 8). V současné době ho nahrazuje spíše tonfa nebo obušek teleskopický.

Obr. 8. Závěsy pro obušky.

2.1.2 Tonfa

Ruční zbraň ve formě obušku s kolmou rukojetí. Výrobní materiál je shodný jako u klasického obušku, tedy v minulosti dřevo nyní nejčastěji polypropylen nebo polykarbonát. Na rozdíl od klasického obušku má tonfa při minimálním navýšení pořizovací ceny širší využití a lze ji jednoznačně doporučit. Velkou výhodou je možnost krytí celé délky předloktí a možnost rychlého provedení úderu z tohoto krytu. Při výběru je

vhodné zvolit typ s plochou spodní stranou těla tonfy, protože pevněji přilne k ruce a při obraně úderu vedeného na předloktí je náraz rozložen do větší plochy. Jelikož je možné tonfu použít i jako klasický obušek, doporučuji rukojeť s drážkami a zakončení hlavicí proti případnému vytržení z ruky. Totéž platí u příčné rukojeti, kterou je tak možné využít též např. jako kladivo k proražení skla. Zmíněné požadavky splňuje např. „policejní“ tonfa (viz obrázek 9). Za ideální považuji pokud, je tonfa opatřena tzv. "srdíčkem" (viz obrázek 10), které chrání klouby (z obrázků 9 a 10 je rozdíl jasně patrný) a umožňuje ještě lépe rozložit sílu úderu na celou plochu ruky. Srdíčko rovněž přispívá k větší pevnosti v kriticky namáhaném místě. Nevýhodou tonfy je díky velikosti (cca 60cm) její neskladnost a problémy s tím spojené, např. při běhu. Závěs na opasek se používá stejný jako u klasického obušku.

Obr. 9. Tonfa bez ochrany kloubů a její použití.

Obr. 10. Tonfa s ochranou kloubů a její použití.

2.1.3 Teleskopický obušek

Teleskopický obušek je moderní ruční zbraň složená ze tří do sebe zapadajících většinou ocelových částí. Při prudkém švihy se obušek rozloží do plné délky a dojde k aretaci všech tří částí. Následné složení se provádí úderem špičky obušku kolmo k tvrdému povrchu. Nejčastěji se vyrábí ve třech velikostech (složený / rozložený). Krátké 17 cm / 40,5 cm, střední 21 cm / 53 cm a dlouhé 26 cm / 67 cm. (viz obrázek 11). S ohledem na praktické

použití a vlastní zkušenosti mně pro zaměstnance SBS přijde nejvhodnější střední velikost, která je kompromisem mezi efektivní délkou a váhou. Rozhodně doporučuji, aby výrobní materiál obušku byl tepelně zušlechtěn tzv. kalením. Díky této úpravě je dosahováno značné deformační odolnosti proti úderu. Zcela zjevný pevnostní rozdíl je patrný (viz obrázek 12). Obecně se též nedoporučují teleskopické obušky obsahující pružné části. Důvodem je nemožnost efektivního krytí.

Obr. 11. Srovnání velikosti teleskopických obušků.

Obr. 12. Srovnání rozdílu v pevnosti kaleného a nekaleného materiálu.

Při výběru je vhodné volit vhodnou protiskluzovou rukojeť, která umožňuje pevné uchopení a tím i ochranu proti vytržení obušku útočником. Osobně se mě osvědčil kalený teleskopický obušek české firmy ESP a to jak svou pevností tak jistotou uchopení. Ke zmíněnému produktu je možné připevnit velké množství nabízeného příslušenství a teleskopický obušek se tak stává universálním nástrojem při plném zachování jeho primární funkce. Zajímavá je zejména možnost instalace taktické svítilny na konec obušku (viz obrázek 13). Zaměstnanec SBS tak může za snížené viditelnosti prověřit neosvětlené prostory a v případě pokusu o napadení připraveným obuškem útok eliminovat. Složený obušek se chová jako běžná svítilna, takže není zapotřebí zatěžovat zaměstnance SBS dalším vybavením. Sortiment nabízeného příslušenství je opravdu široký. Kromě zmíněné baterky uvedu alespoň parabolické zrcátko pomocí něhož lze zjistit přítomnost útočnicka za rohem nebo v místnosti. Dále speciální koncovky rukojeti pro boj v těsných prostorech atd. Na opasek je možné obušek připevnit například pomocí pouzdra, které umožňuje rychlé

„tasení“ (viz obrázek 14) nebo při požadavku skrytého nošení pomocí kovové spony (viz obrázek 15).

Obr. 13. Integrace taktické svítilny.

Obr. 14. Opaskové pouzdro.

Obr. 15. Spona pro skryté nošení.

Při zachování kompaktních rozměrů ve složeném stavu představuje teleskopický obušek velmi účinný obranný prostředek a jeho použití u SBS jednoznačně doporučuji. Drobnou nevýhodou je vyšší cena a nutnost řádně proškolit uživatele.

2.1.4 Teleskopická tonfa

Výhodu příčné rukojeti tonfy a kompaktnosti teleskopického obušku se snaží kombinovat teleskopická tonfa. Kvůli přijatelné váze a zachování dostatečné pevnosti bývá vyrobena ze slitiny hliníku (nejčastěji dural). Vysunutí se provádí švihem při uchopení za rukojeť obdobně jako u teleskopického obušku. Zatím jsem nezaznamenal že by tento druh obranného prostředku byl příliš rozšířen. Důvodem může být i vyšší cena.

2.2 Bodné zbraně

Bodné zbraně jako nože, dýky apod. se dle mého názoru nehodí pro využití jako „služební“ obranné prostředky. Kontaktní vzdálenost pro jejich použití je příliš malá (při standardní velikosti těchto prostředků). Proti ozbrojenému útočníkovi je lépe volit nějaký z uvedených úderných distančních prostředků nebo v případě nutnosti PZ, protože použití nože představuje pro obránce příliš velké riziko zranění. Proti neozbrojenému útočníkovi má použití nože naopak příliš fatální následky na jeho zdraví a zřejmě by se jednalo o vybočení z mezí nutné obrany. To však neznamená, že by nůž, jakožto víceúčelový taktický doplněk měl chybět ve výbavě zaměstnance SBS.

2.3 Dočasně zneschopňující obranné prostředky

Označujeme tak neletální zbraně (Non-Lethal Weapons), tedy prostředky nesmrtící. Na rozdíl od obušků nebo PZ, které mohou způsobit vážná zranění nebo smrt, jsou účinky neletálních zbraní v relativně krátkém časovém intervalu vratné a bez trvalých následků. V prostředí SBS se nejvíce využívají slzotvorné (obrné spreje) a elektrické (paralyzéry) dočasně zneschopňující obranné prostředky.

2.3.1 Obranné spreje

Obranné spreje se vyznačují jednoduchým použitím, nízkou cenou a za předpokladu, že je zasažen útočníkův obličej i vysokou funkcí. Náplň je tvořená nejčastěji roztokem destilované vody a dráždivé látky Oleoresin Capsicum (OC), což je výtažek z kajenského pepře, tedy čistě přírodní látky. Jeho povolená koncentrace je do 15%, ale běžně v prodeji se setkáváme s 10%. Dále se již v omezené míře používají chemické látky chloracetafenon (CN) a chlorbenzalmalondinitril (CS). Požadovaný dráždivý účinek se u nich dostavuje se značným zpožděním a jsou nevhodné proti útočníkům pod vlivem alkoholu nebo drog. Rovněž se neosvědčily proti útočícímu psovi. Na základě těchto negativních zkušeností vznikla nedůvěra v použití obranných sprejů. Je nutné však podotknout, že při použití (OC) je dosahováno vysoké účinnosti odvrácení útoků i ve zmíněných případech. Průvodními jevy je akutní podráždění očí vyvolávající dočasnou slepotu, dušnost, dráždivý kašel, dezorientaci, a silné pálení pokožky.

Nejčastěji je dráždivá látka vystřikována ve formě:

- Aerosol (mlha), představuje snadné zasažení útočníka díky velkému rozptýlení dráždivé látky a její možné vdechnutí. Nevýhodou však je, že koncentrace látky rychle klesá s rostoucí vzdáleností a vytvořený oblak je značně citlivý na povětrnostní podmínky (možný je zásah samotného obránce). Dle mých zkušeností je maximální vzdálenost pro použití cca 2,5m při bezvětřném počasí. Naprosto nevhodný je pro použití v interiérech z důvodu rychlého rozptýlení v prostoru a následného účinku na všechny osoby v místnosti.
- Tekutá střela, dráždivá látka je aplikována ve formě úzkého paprsku použité látky. Snaží se eliminovat nežádoucí účinky aerosolových sprejů. Výhodou tedy je zvýšená odolnost proti povětrnostním podmínkám, koncentrace látky zůstává konstantní a je

možné použití v místnostech. Logickou nevýhodou je nutnost přesného zásahu útočníka. V bezvětřném počasí se mně dařilo zasahovat statický cíl o velikosti lidského obličeje na vzdálenost cca. 4 m. Zde je však nutný trénink s konkrétním typem obranného spreje daného výrobce.

- Pěna, tvoří účinný kompromis mezi „tekutou střelou“ a „aeroselem“. Dráždivá látka je aplikována ve formě proudu pěny, která je na rozdíl od předchozích dobře rozeznatelná i za snížené viditelnosti např. v noci, což značně usnadňuje zasažení útočníka. Pěna má tendenci přilnout k pokožce a je obtížné ji setřít. Pro použití v místnostech a menších prostorech vykazuje nejmenší riziko zasažení obránce. Použitelná vzdálenost se pohybuje kolem 3 m. Tento druh aplikace dráždivé látky bych doporučil pro uplatnění v SBS (viz obrázek 16).

Moderní obranný sprej bývá rovněž doplněn o světlo. Tento doplněk výrazně usnadní zasáhnout obličej útočníka v noci, protože osvětluje místo dopadu dráždivé látky (viz obrázek 17). Je možné si vybrat z velkého množství pouzder pro připevnění obranného spreje na opasek (viz obrázek 18).

Obr. 16. Pěnový obranný sprej firmy AISP.

Obr. 17. Obranný sprej firmy ESP doplněný o svítilnu.

Obr. 18. Opaskové pouzdro na obranný sprej firmy ESP.

Část populace (cca 1–2%) je vůči některé z dráždivých látek imunní. Některé obranné spreje proto používají kombinace dráždivých látek např. OC+CN nebo OC+CS. Dalším vylepšením bývá příměs identifikační látky viditelné pouze pod UV lampou. Tuto látku je možné prokázat i po umytí a slouží pro případné pozdější odhalení útočníka.

Při využití obranného spreje je důležité hlídat expirační dobu, po jejímž uplynutí použítá dráždivá látka ztrácí účinnost (OC obvykle 3 roky). Dále doporučuji po každém reálném

použití nehledě na množství vystříkané látky a velikosti nádoby sprej vyměnit za nový. Z tohoto důvodu je dle mého názoru zbytečné používat balení větší než 50 ml.

2.3.2 Elektrický paralyzér

Elektrický paralyzér má nejčastěji podobu (viz obrázek 19). Napájen bývá jednou nebo dvěma 9V bateriemi. Výrobci udávané napětí použitelné pro obranu se pohybuje od 200 000V do 500 000V. Při použití prochází zasaženým útočníkem velmi malý el. proud a nehrozí mu tak vážnější zranění. Rizika sekundárních zranění způsobených případným nekontrolovaným pádem útočnicka zůstávají samozřejmě zachována. Vlastní el. výboj probíhá výhradně mezi kontaktními elektrodami a nehrozí tak ani při těsném kontaktu zpětný výboj do těla obránce. Dle výrobců je účinek dostatečný i přes silnou vrstvu dokonce i koženého oblečení a je možné ho použít i proti zvířatům. Účinky paralyzérů jsou přímo úměrné délce použití na tělo útočnicka. Zatímco 0,5 s. způsobí spíše úlek a svalovou křeč, 3–5sec. má za následek pád útočnicka, ztrátu orientace a může se objevit šok trvající několik minut. Důležitým faktorem je rovněž místo zásahu. Za nejpostižitelnější partie jsou považována ramena, klouby, stehna a slabiny, kde je při zásahu dosaženo nejvyšší účinnosti. Součástí paralyzérů bývá pojistné poutko. Obránce si ho navlékne na zápěstí a v případě násilného vytržení přístroje z ruky útočníkem se zařízení stává nefunkční. K opasku je možné paralyzér připevnit pomocí pouzdra (viz obrázek 20).

Obr. 19. Elektrický paralyzér Power 200 firmy ESP.

Obr. 20. Opaskové pouzdro pro paralyzér firmy ESP.

Popsané vlastnosti paralyzérů mají jako protipól zcela zásadní nevýhodu. Tou je fakt, že aby jej bylo možno použít, musí se útočník přiblížit na bezprostřední kontaktní vzdálenost. V případě napadení za použití jakékoliv zbraně je v konečném důsledku obránce ve značné nevýhodě.

Osobně jsem vyzkoušel konkrétní situaci útoku s „cvičným nožem“ a obrany pomocí el. paralyzérů v praktickém testu. Modelová situace vypadala následovně: v pozici útočníka subjekt „A“ 194cm/99kg (výška/váha) „vyzbrojen“ plastovou verzí útočného nože ve tvaru dýky o velikosti 29cm. Obránce, subjekt „B“ 182 cm/78 kg vybaven el. paralyzérem. Nejprve vedl útok subjekt „A“ na distanční vzdálenost cvičného nože a za těchto okolností se mu dařilo zasazovat „řezné rány“ obránci, subjektu „B“ do oblasti rukou, aniž by byl schopen paralyzér efektivně použít. Teprve při „agresivním útoku“, kdy byla vzdálenost zkrácena natolik, aby bylo možné zasazovat „bodné rány“ do oblasti trupu, byl útočník zasažen el. výbojem a nebyl schopen v útoku dále pokračovat. Než k tomu však došlo, podařilo se mu jednou až dvakrát (test byl proveden celkem třikrát) zasadit bodnou ránu, která by pro obránce znamenala v reálné situaci vážné zranění. Poté došlo k záměně pozic útočník/obránce, aby bylo možné zohlednit výškový a váhový rozdíl. Výsledek byl velmi podobný. Pouze jednou se podařilo obránci za pomoci paralyzérů „agresivní útok“ odvrátit aniž by byl alespoň jednou „vážněji“ nožem zasažen.

Na základě zjištěných okolností ověřených praktickým testem se mně tento prostředek jeví vhodný pouze v obranné situaci, kdy je útočník neozbrojen. Z toho důvodu mě pro nasazení v oblasti SBS pominu-li vyšší cenu přijde nevhodný. Tento fakt si zřejmě uvědomují i výrobci obranných prostředků a snaží se funkci paralyzérů kombinovat s obranným sprejem (viz obrázek 21) a zvětšit tak dosahovou vzdálenost. Dráždivá látka je vypouštěna formou „tekuté střely“ jednou z elektrod, která je pro tento účel vybavena dutinou.

Obr. 21. Elektrický paralyzér kombinovaný s obranným sprejem Scorpy max firmy ESP.

Na tomto místě bych se ještě rád zmínil o Distančním Elektrickém Paralyzérů, který je známý pod obchodním názvem Taser. Jedná se o zařízení mající přibližně tvar pistole (viz obrázek 22). Vepředu zařízení je výměnná hlavice obsahující tenké vodiče ukončené

většinou dvěma elektrodami. Tato hlavice je určena pouze k jednomu použití. V případě že cíl není zasažen hned napoprvé, není již většinou časový prostor k opětovnému nabití. Zařízení bez hlavice je však možné použít jako standardní paralyzér popsany v předchozí kapitole. Při výstřelu jsou elektrody opatřené zpětnými háčky vymety stlačeným dusíkem (viz obrázek 23). Dojde-li k zasažení útočníka (účinný dostřel se u současných modelů určených pro státní bezpečnostní sbory pohybuje kolem 10m), proniknou elektrody částečně do jeho oděvu, kde se pomocí háčku zachytí (není nutné aby došlo ke kontaktu s pokožkou). Následně vytvořeným okruhem začne protékat el. proud o velikosti 0,0024A a napětí v průměru pouze 400V (v závislosti na odporu, který musí proud překonat). Taser vyšle do těla útočníka modulující pulsy, které svým průběhem stimulují nervové signály určené pro řízení motorických funkcí. Signály centrální nervové soustavy jsou tak rušeny a dochází tak k tělesné paralýze, ztrátě kontroly nad pohybem a okamžitému pádu k zemi. Protože ke zneškodnění útočníka nedochází pomocí bolesti, jak je tomu u běžných paralyzérů, zůstává maximální účinnost zachována i proti osobám pod vlivem alkoholu nebo drog.

Obr. 22. Taser X26.

Obr. 23. Demonstrace výstřelu elektrod.

Obr. 24. Taser C2.

Tasery X26 (viz obrázek 22) jsou v současné době vybaveny zásahové a speciální pořádkové jednotky PČR. Účinný dostřel „civilního“ Taseru (viz obrázek 24) je redukován na poloviční vzdálenost, tedy 5 m. Bohužel všechna tato zařízení za současné právní úpravy spadají dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních do SZ kategorie A, což prakticky vylučuje jejich použití jak v civilním sektoru, tak pro zaměstnance SBS. Důvodem je prostý fakt, že k míření je využito laserového zaměřovače. Dle mého názoru je to chyba, protože Taser je natolik účinný obranný prostředek, že by splnil i přes vysokou pořizovací cenu nezastupitelnou službu v situacích, kdy je již použita PZ se všemi následky z toho plynoucími.

2.4 Obranné prostředky vlastního těla

Prvky profesní sebeobrany za použití vlastního těla tvoří komplexní systém, který svým rozsahem mnohonásobně převyšuje prostorové možnosti této práce. Efektivní využití obranných technik těla zvláště proti zbraním, vyžaduje nesrovnatelně větší časovou zátěž strávenou jejich nácvikem, než je tomu při použití obranných prostředků. Výsledek střetu i dobře vycvičeného obránce proti ozbrojenému útočníkovi je krajně nejistý a rizikový. Na základě dlouholetých zkušeností s bojovými sporty mohu říct, že reálný střet s útočníkem je v jistých ohledech zcela odlišný. Postrádá totiž veškerá pravidla a smysl pro fair play a právě zde mohou být tyto sportovní zásady pro obránce značně rizikové. V případě, že se dle pracovního zařazení zaměstnanec SBS rozhodne věnovat těmto „dovednostem“, doporučuji zaměřit se přímo na nejjednodušší sebeobranné techniky, které pak při nácviku neustále opakuje. Oblast pracovního zařazení je zde velmi důležitá, protože naprosto odlišné techniky bude využívat zaměstnanec SBS sloužící beze zbraně například v obchodním domě a člen výjezdové skupiny nebo osobní strážce.

Jako velmi efektivní jsem shledal techniky boje zblízka známé pod hebrejským názvem Krav Maga. Jedná se o unikátní metodiku původně vyvinutou pro Izraelské obranné síly a různá odvětví bezpečnostních služeb. Systém tvoří jednoduché techniky, založené na přirozených pohybech těla. Díky tomu je možné dosáhnout poměrně vysokého stupně osvojení a výkonnosti při relativně krátké době nácviku. Velkou předností systému Krav Maga je jeho maximální snaha, aby účinnost byla co nejméně závislá na fyzických tělesných dispozicích obránce.

2.5 Palné zbraně

PZ patří bezesporu k nejúčinnějším prostředkům obrany používaných v SBS. Jedná se ale i o prostředky nejšetrnější. Tento zdánlivý rozpor má jednoduché vysvětlení. Velká účinnost PZ, nesoucí s sebou mnohdy fatální následky, postačí k tomu, že mnohdy lze pouze pohrozit použitím PZ. Dalším stupněm výstrahy je varovný výstřel, který má velký psychologický efekt a většinou vede k zastrašení útočníka. Za těchto okolností došlo k zastavení útoku, aniž by nějaká ze zúčastněných stran utrpěla zranění. Pokud ale dojde k „ostrému“ použití PZ, musí být výstřel spolehlivý a maximálně účinný. V následující části se pokusím vybrat vhodnou PZ a střelivo pro případnou profesní obranu zaměstnance

SBS. Je nutné podotknout, že u výběru PZ pro ochranu zdraví, života a majetku platí obecné pravidlo „každému vyhovuje něco jiného“. Proto uvedu i ostatní, dle mého názoru méně podstatné faktory volby, které však mohou být zásadní pro jiného uživatele.

Výběr omezím z důvodu rozsahu práce pouze na rozšířenější krátké PZ. U dlouhých PZ je problematické splnit základní zákonný požadavek na neviděné nošení PZ na místech kam má veřejnost volný přístup. V případě nošení v uzavřených střežených objektech bych doporučil omezit svůj výběr pouze na dlouhé PZ brokové (samonabíjecí nebo opakovací) u kterých při použití hromadné stěly výrazně klesá s rostoucí vzdáleností kinetická energie střely. Použití dlouhých kulových PZ s ohledem na příliš výkonné střelivo nepovažuji (vyjma krajně specifických případů) v PKB za vhodné.

2.6 Krátké palné zbraně

Na základě zákonného požadavku „neviděného nošení“ a s ohledem na pohodlnější přepravu, tvoří krátké PZ primární skupinu obranných prostředků učených pro SBS. Hlavními faktory výběru bude druh PZ, velikost, systém spoušťového mechanismu, cena a ráže.

2.6.1 Druh palné zbraně

Dle druhu rozdělujeme krátké PZ na pistole (viz obrázek 25) a revolvery (viz obrázek 26).

Obr. 25. Pistole Glock 17.

Obr. 26. Revolver Alfa Proj 820.

Charakteristickým znakem revolveru je „válec“ s komorami, do kterých jsou vkládány jednotlivé náboje. Válec je otáčen kolem své osy na mechanickém principu, kdy zdrojem síly vykonávající tento pohyb je sám střelec. Po každém výstřelu je třeba pootočit válec tak,

aby došlo ke spojení následující komory a náboje s pevnou hlavní. Po výstřelu zůstává v komoře prázdná nábojnice.

Pistole využívá ke své funkci zpětného tlaku plynů produkovaných při spalování prachové náplně při výstřelu. Na základě toho dochází k natažení bicího mechanismu, vyhození vystřelené nábojnice a zasunutí nového náboje do nábojové komory PZ. Náboje se uchovávají v zásobníku umístěném v rukojeti pistole.⁴⁴

PZ pro profesní obranu by se měla vyznačovat maximální spolehlivostí. Právě spolehlivost byla donedávna znakem revolveru a vycházela z konstrukční jednoduchosti tohoto druhu PZ. V průběhu let se však spolehlivost pistole a kvalita střeliva do ní natolik zlepšovala, že v dnešní době považují tento faktor za naprosto vyrovnaný. Osobně jsem dokonce zaznamenal více problémů a selhání s konkrétním revolverem (viz obrázek 26) než s konkrétní pistolí (viz obrázek 25). Další nezanedbatelné okolnosti výběru se již přiklání na stranu pistole. Revolver má kapacitu válce 5 nábojů (ráže vhodné pro obranu), stejně velká pistole jich pojme do zásobníku minimálně 10. Tento předpoklad vychází ze srovnání subcompactní pistole Glock 26 a moderního 2" revolveru z lehkých slitin Smith & Wesson 637 CT. Pokud je srovnání aplikováno na „plnou velikost“ hmotnostně a cenově obdobných PZ je rozdíl v kapacitě nábojů ještě patrnější. Zásobník pistole pojme standardně 17 nábojů, válec revolveru pouze 6 nábojů. Může se sice zdát nepravděpodobná nutnost použití více než šesti nábojů a dle statistik opravdu většinou dojde ke 3–4 výstřelům. Pokud si ale střetnou situaci rozeberu a počítám-li s možností varovného výstřelu, nemusí uvedených 5–6 nábojů stačit, nemluvě o situaci, kdy je více než jeden útočník. Možnost opět nabít revolver je podstatně komplikovanější a pomalejší, než je tomu v případě pistole, kde se jedná pouze o zasunutí nového zásobníku. Dalšími výhodami pistole je vyšší rychlost střelby a menší šířka PZ, což je vhodné pro její nošení. Drobnou nevýhodou je naopak přesun těžiště vlivem vystřelených nábojů. Na základě obecných i vlastních zkušeností tedy doporučuji pistoli upřednostnit ve výběru druhu PZ pro profesní obranu zaměstnance SBS.

⁴⁴ Srov. HAVEL, Vladimír. *Základní kniha o střelných zbraních pro sebeobranu*. Praha : Naše vojsko, 1995, str. 12.

2.6.2 Velikost palné zbraně

Nabídka možných velikostí krátkých PZ plně reflektuje na požadavky a specifika při jejich použití. Obecně lze říci, že u příliš velkých PZ se obtížněji splňuje požadavek „neviděného nošení“ a naopak u malých rozměrů PZ může nastat problém s bezpečným úchopem.

- Velké PZ: vhodná délka využitelná pro profesní obranu je do 210 mm s kapacitou zásobníku až 17 nábojů např. Glock 17, CZ 75, SIG P226 ...
- Kompaktní PZ: délka většinou do 180 mm, obvykle se jedná o předchozí typy se zkrácenou hlavní a rukojetí s kapacitou zásobníku až 15 nábojů např. Glock 19, CZ 75 Compact, SIG P228 ...
- Semi-kompaktní PZ: vychází z kompaktní hlavně, ale standardní rukojetí.
- Sub-kompaktní PZ: minimální rozměry, velikost do 170 mm s kapacitou zásobníku až 10 nábojů např. Glock 26, CZ Rami ...

Obecně za nejvhodnější velikost pro zaměstnance SBS považují „kompaktní PZ“. Jsou vhodné pro neviděné nošení a rovněž poskytují stejný komfort ovládání jako „velké PZ“.

2.6.3 Systém spoušťového mechanismu

Rozdělení PZ dle spoušťového mechanismu má velký vliv na samotné ovládání při vedení střelby.

Spoušťové mechanismy pistole s kohoutem (viz obrázek 27):

- SA (jednočinné), výstřel je možný pouze s „napnutým“ kohoutem. V případě nošení náboje v komoře se pro obranu příliš nehodí, protože před prvním výstřelem je třeba kohout ručně natáhnout.
- SA/DA (jednočinné/dvojčinné), oproti SA je možné vystřelit tzv. promáčknutím spouště, které provede natažení a následné vypuštění kohoutu. Tento systém tak umožňuje pohotovému nošení náboje v komoře, ale pro první výstřel je nutné překonat delší dráhu a odpor spouště, což může mít vliv na přesnost prvního výstřelu. O důležitosti právě prvního výstřelu nemá význam polemizovat, samozřejmě v případě, že se nejedná o výstřel varovný.

- DAO (pouze dvojčinné), každý výstřel je realizován promáčknutím dvojčinné spouště. Kohout nezůstává vlivem zpětného chodu závěru zachycen v napnutém stavu.

Obr. 27. Kohout pistole CZ 75B.

Obr. 28. Přímoběžný úderník pistole.

Spoušťové mechanismy pistole s přímoběžným úderníkem (viz obrázek 28):

- Tento systém nemá vnější kohout, ale pouze úderník ovládaný pohybem spouště. Nabitím dochází k „předepnutí“ pružiny úderníku a stiskem spouště se dokončí jeho napnutí a vypuštění na zápalku.

Z uvedených systémů je dle mého názoru pro PZ SBS nejvhodnější přímoběžný úderník, protože každý výstřel je realizován za stejných podmínek práce se spouští a nehrozí potencionální nebezpečí uvíznutí taseň PZ o kohout např. přes část oděvu.

2.6.4 Cena palné zbraně

Protože se celou dobu pohybujeme v PKB, je nemalá pořizovací cena PZ sloužící jako „pracovní pomůcka“, důležitým hlediskem výběru. Zbrojní firmy zde ovšem moc prostoru nedávají. Pokud bude chtít majitel SBS vybavit své zaměstnance novou, kvalitní a moderní obrannou PZ, bude muset počítat s částkou 14 000 Kč až 19 000 Kč. Někteří dodavatelé však poskytují ozbrojeným složkám včetně SBS případnou slevu. Ovlivnit významným způsobem je možné náklady vynaložené na provoz PZ a to vhodnou volbou ráže přímo určující druh použitelného střeliva.

2.6.5 Ráže palné zbraně

Při výběru PZ je ráže (též. kalibr) jedním z nejdůležitějších kritérií. Velmi zjednodušeně řečeno udává použitelný průměr a druh náboje. Standardně se udává v „mm“ nebo anglických palcích. Ke značení v palcích se používá celé číslo za tečkou. Tečka v tomto případě vyjadřuje dohodnutou náhradu desetinného zlomku za nulu a čárku. Běžně se využívají obě měrné soustavy, které se mezi sebou nepřevádí, např. 9mm se sice převodem rovná .375, ale jedná se o naprosto odlišné ráže PZ.

Nejčastěji používané ráže v ČR:

- 6,35 Browning (.25 Auto): použití pro některé miniaturní pistole.
- 7,62 x 25 Tokarev: rozšířený zejména díky pistolím ČZ vz.52.
- 7,65 Browning (.32 Auto): rozšířený zejména díky pistolím ČZ vz.50/70 a ČZ 83.
- 9mm Browning (.380 Auto): v této ráži vyrábí např. „kapesní“ pistole Kevin.
- 9mm Luger (9mm Para, 9 x 19): díky svým vlastnostem nejrozšířenější ráže.
- .40 S & W: moderní ráže s rostoucí popularitou.
- .45 ACP (.45 Auto): oblíbená obranná ráže.
- .38 Special: rozšířená ráže revolverů.
- .357 Magnum: výkonná revolverová ráže jenž našla využití v některých pistolích.
- .44 Magnum (.44 Remington Magnum): moderní velmi výkonná ráže.

Pro obecný výběr vhodné ráže PZ zaměstnanec SBS jsem provedl srovnání celoplášťového střeliva české firmy Sellier & Bellot, kterou považuji za standart (viz tabulka 1).

Tabulka 1. Srovnání základních parametrů celoplášťového střeliva Sellier & Bellot.

Ráže	Váha střely (g)	Rychlost střely 25m (m/s)	Energie střely 25m (J)	Orientační cena (Kč/kus)
6,35 Browning	3,3	228	86	6
7,62 x 25 Tokarev	5,5	443	540	8,7
7,65 Browning	4,75	303	218	5,2
9mm Browning	6	279	234	6,9
9mm Luger	8	329	433	4,9
.40 S & W	11,7	286	478	8,4
.45 ACP	14,9	252	473	8
.38 Special	10,25	253	328	6,7
.357 Magnum	10,25	363	675	7,7
.44 Magnum	15,55	324	818	11,3

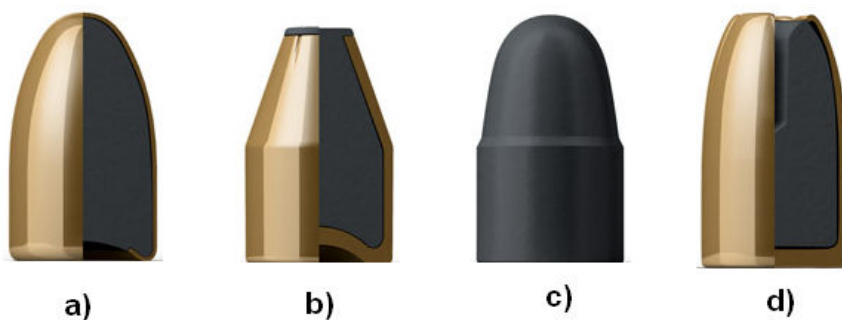
Při výběru vhodné obranné ráže požadujeme maximální účinnost (energie, rychlost a váhu střely), zároveň však minimální zpětný ráz PZ a cenu střeliva. Je zcela zřejmé, že se tyto požadavky navzájem vylučují, proto je třeba volit vhodný kompromis. Za mezní nejnižší limit výkonu a průměru náboje pro sebeobranu se považuje ráže 9mm Luger. Dle mého názoru je ráže 9mm Luger rovněž ideální pro použití v PKB. Důvodem je nejlepší poměr ceny, výkonu (viz. tabulka 1) a velikosti náboje, jenž přímo ovlivňuje kapacitu zásobníku. Velmi důležitým argumentem je i zvládnutelný zpětný ráz, protože obranná střelba s sebou nese jisté specifické odlišnosti, mezi něž patří po sobě jdoucí výstřely s minimální časovou prodlevou. Zde se u „větších“ ráží zpětný ráz negativně projevuje na přesnosti dalších zásahů.

2.7 Střelivo pro krátké palné zbraně

Výběr střeliva pro obranu střelbu zaměstnance SBS v ČR je omezen legislativní úpravou na výrobní provedení se střelou celoplášťovou, poloplášťovou a olověnou. Není možné používat střely s řízenou deformací, protože spadají do kategorie A z důvodu jejich „vyšší ranitelnosti“. Při výběru je vhodné ověřit maximální spolehlivost a funkčnost. Některé PZ mohou např. špatně podávat určitý tvar střel. Náboje nošené delší dobu v zásobníku se doporučuje vyměnit za nové. Vzájemným třením nábojů o sebe dochází k jejich mechanickému opotřebení a zvyšuje se riziko uvolnění střely v nábojnici. Životnost střeliva se výrazně zvětšuje, pokud je opakovaně prováděno nabití do komory nebo vyprázdnění a opětovné naplnění zásobníku.

Střely se vyrábí v provedení:

- FMJ: Celoplášťová střela, olověné jádro pokrývá kovový obal (viz obrázek 29a). Pevná konstrukce střely zajišťuje při dopadu na cíl její minimální deformaci. Snadno tak prochází tkání. Střely tohoto provedení mají ogivální (hrotitou) přední část ve tvaru komolého kužele.
- SP: Poloplášťová střela, přední část olověného jádra není chráněna kovovým obalem (viz obrázek 29b). Dopadem se částečně deformuje do „hříbu“, jenž zajišťuje lepší přenos kinetické energie na cíl. Výhodou je i nižší odrazivost od pevných překážek.
- LRN: homogenní olověná střela (viz obrázek 29c).
- JHP: poloplášťová střela, obsahuje v přední části expanzní dutinu. Obal střely obsahuje rýhy pro usnadnění řízené deformace (viz obrázek 29d). Jedná se o střelivo zařazené do kategorie A.

Obr. 29. Střely typu: a) FMJ, b) SP, c) LRN, d) JHP.

Pro účel obranné střely doporučuji vybrat co nejtěžší poloplášťovou příp. celoplášťovou střelu ve tvaru komolého kužele.

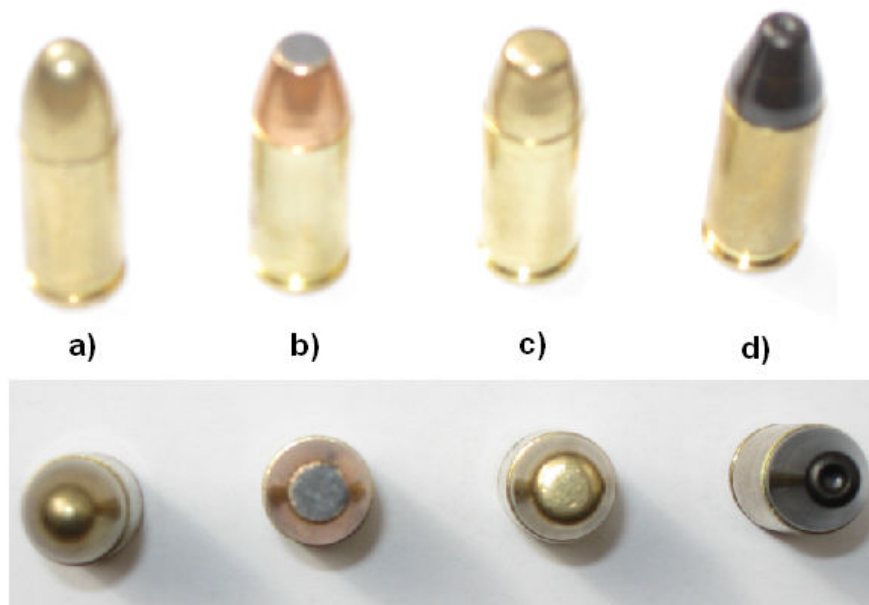
Pro upřesnění výběru vhodného střeliva jsem otestoval zástupce jednotlivých typů dostupných v ČR v praktickém testu. Test jsem prováděl s ráží 9mm Luger. Konkrétně se jednalo o střelivo:

- Sellier & Bellot 9mm Luger: s pláštěm střely ze slitiny mědi a zinku, ogiválního tvaru v provedení FMJ (viz obrázek 30a).
- Magtech 9mm Luger 9F s pláštěm střely ze slitiny mědi a zinku, tvaru komolého kužele v provedení SP (viz obrázek 30b).
- Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic: s pláštěm střely ze slitiny mědi a zinku, tvaru komolého kužele v provedení FMJ (viz obrázek 30c).
- Focchi Black mamba: se střelou z mědi potaženou tombakem, tvaru komolého kužele v provedení FMJ (viz obrázek 30d).

Další parametry testovaného střeliva (viz tabulka 2), hodnoty rychlosti a váhy střely je třeba brát orientačně, protože každý výrobce používá k měření jinou délku hlavně a vzdálenost. Provedl jsem přepočty podle střeliva firmy Sellier & Bellot na 25m.

Tabulka 2. Parametry testovaného střeliva.

Výrobce a obchodní název střeliva	Váha střely (g)	Rychlost střely 25m (m/s)	Energie střely 25m (J)	Orientační cena (Kč/kus)
Sellier & Bellot 9mm Luger	8	329	433	4,9
Magtech 9mm Luger 9F	6,15	379	479	7
Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic	9	295	392	6,1
Focchi Black mamba	6,2	455	463	9

Obr. 30. Testované střelivo: a) Sellier & Bellot 9mm Luger, b) Magtech 9mm Luger 9F, c) Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic, d) Fiocchi Black mamba.

Jako materiál představující tkáň jsem zvolil v hmotnostním poměru 60% voda a 40% kousky skartovaného papíru. Vzniklou směs jsem ponechal pohromadě cca 48 hodin. Po uplynutí této doby se zdála být relativně homogenní. Protože je velká pravděpodobnost, že bude při výstřelu zasažena kost, umístil jsem ji ve vepřové podobě do vzniklé směsi (viz obrázek 31). Testovací výstřely pak byly vedeny z pistole Glock 17 ze vzdálenosti 40 cm tak, aby pronikly vrstvou směsi, dále kostí a pokračovaly dále směsí papíru a vody, až do úplné ztráty kinetické energie.

Obr. 31. Prostředí simulující průnik střely tělem.

Deformaci jednotlivých střel jsem zjišťoval pomocí měření průměru v nejširší a nejužší části před výstřelem a po vyjmutí střel z testovací směsi. Výsledky (viz tabulka 3).

Tabulka 3. Změna testované střely způsobená průnikem.

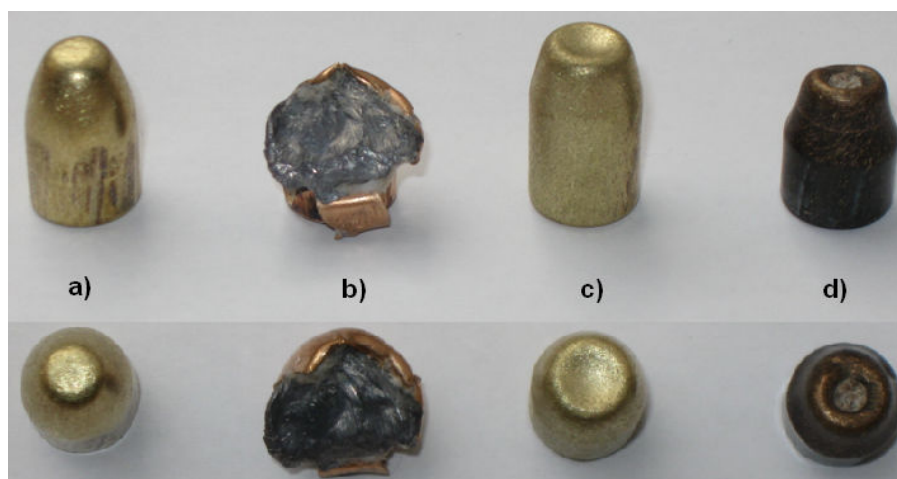
Výrobce a obchodní název střeliva	Max. průměr (mm) před výstřelem	Min. průměr (mm) před výstřelem	Max. průměr (mm) po výstřelu	Min. průměr (mm) po výstřelu
Sellier & Bellot 9mm Luger	8,95	5,39	9,18	5,81
Magtech 9mm Luger 9F	8,98	5,72	9,1	12,71
Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic	8,95	6,25	8,98	7,21
Fiocchi Black mamba	8,98	4,95	9,3	6,1

Od střeliva určeného k obraně se očekává maximální předání energie na cíl. Tohoto efektu lze dosáhnout mj. právě deformací, která vede ke zvětšování průměru pronikající střely a jí kladenému odporu. Provedu-li srovnání naměřených hodnot a vlastností testovaného střeliva:

- Sellier & Bellot 9mm Luger: deformace je zcela minimální, střela pronikla do značné hloubky testovacího materiálu a při průchodu si zachovala téměř konstantní tvar (viz obrázek 32a). Pro účely obranné střelby je nevhodná, protože průchodem cíle ztratí minimum své energie a hrozí tak zranění dalších osob. Další nebezpečí tvoří možný odraz. Jedinou výhodou tak zůstává nejnižší cena.
- Magtech 9mm Luger 9F: střela dosáhla největšího stupně deformace, přesto nedošlo k jejímu rozdělení na více částí. Pronikla rovněž do nejmenší hloubky testovacího materiálu a s ohledem na konstrukci SP hrozí i menší riziko škod způsobených případným odrazem (viz obrázek 32b). Z testovaného střeliva se tak při zachování rozumné ceny dle mého názoru nejvíce hodí pro obrannou střelbu zaměstnance SBS.
- Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic: střela sice dosáhla nízkého stupně deformace, ale protože byl výchozím stavem tvar komolého kužele, je konečný

výsledek reprezentovaný kladeným odporem prostředí uspokojivý. Průnik do testovacího materiálu byl také nízký vlivem vysoké hmotnosti a podzvukové rychlosti (viz obrázek 32c). Toto střelivo je možné doporučit jako levnější alternativu k nejlépe hodnocenému Magtech 9mm Luger 9F.

- Fiocchi Black mamba: přestože je toto střelivo marketingem firmy označeno jako „TOP DEFENCE“, naměřené výsledky prezentují pravý opak. Nízký stupeň deformace, malá hmotnost a vysoká rychlost střely měly za následek průnik nehlouběji ze všech testovaných (viz obrázek 32d). Díky FMJ konstrukci předpokládám značné riziko škod způsobených případným odrazem. Zápor je také vysoká cena. Pro účely obranné střelby je toto střelivo dle mého názoru nevhodné.

Obr. 32. Deformace testovaných střel: a) Sellier & Bellot 9mm Luger, b) Magtech 9mm Luger 9F, c) Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic, d) Fiocchi Black mamba.

V případě pochybností o zařazení konkrétního střeliva, doporučuji vyhledat daný typ v rejstříku rozhodnutí kategorizace (viz Příloha PIII) vydaný Českým úřadem pro zkoušení zbraní a střeliva (CUZZS). Pokud není střelivo v rejstříku uvedeno, je možné nechat ho přezkoušet a zařadit do kategorie u CUZZS na vlastní náklady.

2.8 Taktické doplňky pro krátkou palnou zbraň

Taktické doplňky nebo úpravy PZ nesmí snižovat použitelnost ani bezpečnost při jejím použití. Pokusím se výběr omezit pouze na vylepšení a úpravy vedoucí ke zvýšení užití

hodnoty PZ pro výkon činnosti SBS. Veškeré provedené úpravy by měly být vratné, neboť se předpokládá možnost použití jedné PZ více pracovníky bezpečnostní agentury.

2.8.1 Svítilny

Velká část případů použití PZ zaměstnancem SBS se odehrává v noci nebo za snížené viditelnosti. Správná identifikace útočníka je přitom naprosto zásadní pro vyhodnocení vzniklé situace. Výhodou použití svítilny umístěné přímo na PZ je, že druhá ruka zůstává volná a je možné ji použít například ke spoutání útočníka. Silný zdroj světla je možné rovněž využít k oslnění útočníka a získat tak značnou taktickou výhodu. Svítilny např. firmy Glock (viz obrázek 33) jsou vybaveny xenonovým regulovatelným zdrojem světla s dosvitem až 100m. Instalace a deinstalace je u PZ vybavených montážní kolejnicí velmi rychlá. Vysoké požadavky jsou kladeny na mechanickou odolnost a rovněž nesmí docházet k poškození zdroje světla vlivem zpětného rázu při výstřelu. Nevýhodou těchto svítilen je vyšší cena. Levnější alternativou je použití zdroje světla z LED.

*Obr. 33. Svítilna Glock
GTL10.*

*Obr. 34. Použití svítilny na
pistoli Glock 17.*

2.8.2 Mířidla

Při podmínkách snížené viditelnosti je možné usnadnit zamíření na cíl pomocí upravených mířidel. Nejlevnější a ne příliš účinnou úpravou je aplikace reflexní barvy. Lepší, ale cenově značně náročnější je instalace mířidel tritiových (viz obrázek 35). Do mířidel jsou vsazeny kapsle s aktivně svítícím tritiem. Takto upravené hledí i muška jsou jasně čitelné i za naprosté tmy. Schopnost emitovat světlo bývá u tohoto typu mířidel garantována minimálně po dobu 12 let.

Obr. 35. Tritiová mířidla Trijicon GL04.

Obr. 36 Použití tritiových mířidel.

2.8.3 Grip

Rámy moderních PZ jsou vyrobeny z polymeru a mají tendenci klouzat v mokré nebo vlhké ruce. V kritické situaci tak může být značně ovlivněna pevnost úchopu a tím i přesnost střelby. Dle mého názoru nejlepším řešením je použití Decal gripu (viz obrázek 37). Grip se vyrábí speciálně pro každý model pistole, vlastní materiál i lepidlo jsou odolné proti vodě i oleji. Osobně jsem zvolil k maximální spokojenosti improvizovanou variantu k tomuto komerčnímu řešení. Vyrobil jsem si dle rukojeti šablonu, podle ní vystříhнул tvar ze smirkového papíru (s textilním podkladem) a kobercové oboustranné lepicí pásky. Takto vyrobený grip na rukojeti výborně drží (viz obrázek 38) a plní svou funkci jistého úchopu. Po opotřebování jej stačí s minimálními náklady vyměnit za nový.

Obr. 37. Decal Grip pro Glock.

Obr. 38. Vyrobený grip ze smirkového papíru.

2.8.4 Pouzdro

Jak již bylo uvedeno v první části práce věnované legislativní úpravě, zaměstnanec SBS vykonávající pracovní povinnosti s PZ je povinen zbraň nosit skrytě na místech, kam má

veřejnost volný přístup. PZ musí být ukrytá před okolím, ale zároveň by měla být rychle a snadno dosažitelná v krizové situaci předpokládající její použití.

Pouzdro musí zajistit bezpečné a pevné držení, aby PZ při plnění pracovních povinností nevypadla. Obecně nejdoporučovanějším způsobem nošení je umístění v opaskovém pouzdře na straně silné (střílejší) ruky. Existují i další vhodné způsoby nošení pro specifické oblasti PKB, např. podpažní pouzdra využívaná bodyguardy. Opaskové pouzdro je vhodné nosit tak, aby bylo možné v případě nutnosti tasit i slabší rukou. Úhel natočení volíme buď kolmý nebo mírný sklon dopředu.

Tradiční výrobní materiál pouzder kůže, je v současné době nahrazován modernějšími materiály jako je textil a zejména plasty např. Kydex. Plastová pouzdra považují za nejlepší z důvodu jejich nízké váhy a odolnosti. Při použití systému tzv. pádla je možné pouzdro nasadit a sundat bez nutnosti rozepnout opasek. Klasický připínací pásek zajišťující PZ v pouzdře je u plastové verze nahrazen integrovanou pojistkou.

Výběr vhodného pouzdra pro zaměstnance SBS jsem omezil na plastová opasková a integrovaná textilní pouzdro v taktické vestě. Konkrétně pak:

- Blackhawk – SERPA tactical: základ tvoří opaskové stehenní taktické pouzdro (viz obrázek 39) nejvyšší kvality, ale i ceny chráněné několika patenty. Jedná se o nosný systém, na který je možné připevnit kromě PZ např. i nůž, náhradní zásobníky (viz obrázek 40) apod. Připnutí k opasku se provádí pomocí plastových spon, takže je možné pouzdro v případě potřeby okamžitě připnout nebo odepnout. Přestože tento systém vylučuje neviděné nošení PZ, zařadil jsem ho do testu z důvodu srovnání s ostatními pouzdry.

Obr. 39. Blackhawk – SERPA tactical.

Obr. 40. Detail příslušenství.

Obr. 41. Použití Blackhawk – SERPA tactical.

- IMI Defense – Z1010: opaskové pouzdro (viz obrázek 42) umístěné na straně střelecké ruky typu OWB (vnější). Pro připevnění k opasku využívá tzv. pádla (viz obrázek 43) a je polohově nastavitelné pomocí otočného kloubu. Toto pouzdro je vybaveno moderní integrovanou pojistkou (viz obrázek 44) proti vypadnutí PZ. Zajištění se provádí samočinně zasunutím PZ. Odjištění je provedeno intuitivně ukazovákem tasící ruky. PZ je v tomto pouzdře mírně vykloněna od těla, což umožňuje rychlé a spolehlivé uchopení. Bohužel tato odchylka znamená dobře znatelný obrys přes krycí vrstvu oděvu.

Obr. 42. IMI Defense – Z1010.

Obr. 43. Systém „pádlo“.

Obr. 44. Použití IMI Defense – Z1010.

- BladeTech – NANO: opaskové pouzdro (viz obrázek 45) umístěné na straně střelecké ruky typu IWB (vnitřní). K opasku se připne pomocí dvou rozepinatelných poutek (viz obrázek 46). Instalace je tak pohodlná a rychlá. Fixace PZ v pouzdře je provedena naprosto spolehlivě pomocí třecí síly a nevyžaduje žádné další pojistky. Přes téměř každodenní použití se mě nestalo, že by hrozilo vypadnutí PZ. Pohodlnost nošení však může být závislá na tělesných proporcích a ne každému tento způsob musí vyhovovat. Výhodou je výborné skrytí PZ i minimální vrstvou krycího oděvu.

Obr. 45. BladeTech – NANO.

Obr. 46. Rozepinatelná poutka.

Obr. 47. Použití BladeTech – NANO.

- Dasta – taktická vesta SECURITY: taktická vesta s integrovaným universálním pouzdrům na PZ (viz obrázek 48). Obsahuje mj. i kapsy na taktické doplňky např. zásobníky, baterku, pouta, vysílačku, rukavice, doklady, poutko na tomfu atd. Pojme tak prakticky celou výstroj a výzbroj zaměstnance SBS a velmi dobře tak vychází poměr ceny a užití hodnoty taktické vesty. Neviděné nošení PZ je zajištěno překryvnou „chloupní“ (viz obrázek 49), kterou je možné v případě potřeby rychle odepnout pomocí poutka. Dostupnost PZ je sice horší než u opaskových pouzder, na druhou stranu nošení tímto způsobem nijak neomezuje např. při jízdě autem. Přestože nejsem zastáncem univerzálních řešení, pro určitý druh činnosti SBS např. u tzv. výjezdové služby nebo ostrahy zajišťující převoz peněz se mi tento způsob nošení PZ jeví jako vhodný.

Obr. 48. Dasta – taktická vesta SECURITY.

Obr. 49. Detail uložení palné zbraně.

Obr. 50. Použití taktické vesty Dasta SECURITY.

Pro praktické posouzení dostupnosti a operativní možnosti použití PZ výše uvedených pouzder jsem provedl následující test: Na časově náhodně vydaný povel zúčastněný střelec z pozice ve stoje tasil PZ z příslušného pouzdra, provedl natažení závěru s umístěním náboje do komory a intuitivně vystřelil na terč ve vzdálenosti 5m. V rámci objektivního posouzení byl každý typ pouzdra testován na pět výstřelů třemi střelci (A,B,C) s odlišnými fyzickými parametry výška/váha (A=182cm/65kg, B=178cm/101kg, C=194/99kg). Průběh byl zaznamenáván na digitální kameru Panasonic SDR-S10 se snímkovací frekvencí 25snímů/sec. Bohužel kameru s větší frekvencí záznamu jsem neměl k dispozici, ale pro orientační účely tohoto testu je přesnost měření 0,04sec dle mého názoru dostačující. Vniklé záznamy byly zpracovány a vyhodnoceny pomocí programu VirtualDub, následně pak odečteny údaje o čase. Z naměřených hodnot každého střelce jsem provedl aritmetický průměr.

Blackhawk – SERPA tactical

Obr. 51. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u Blackhawk – SERPA tactical (povel, úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).

Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=1,39sec; B=1,46sec; C=1,42sec.

Obr. 52 Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u IMI Defense – Z1010 (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).

Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=1,82sec; B=2,01sec; C=1,64sec.

Obr. 53. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u BladeTech – NANO (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).

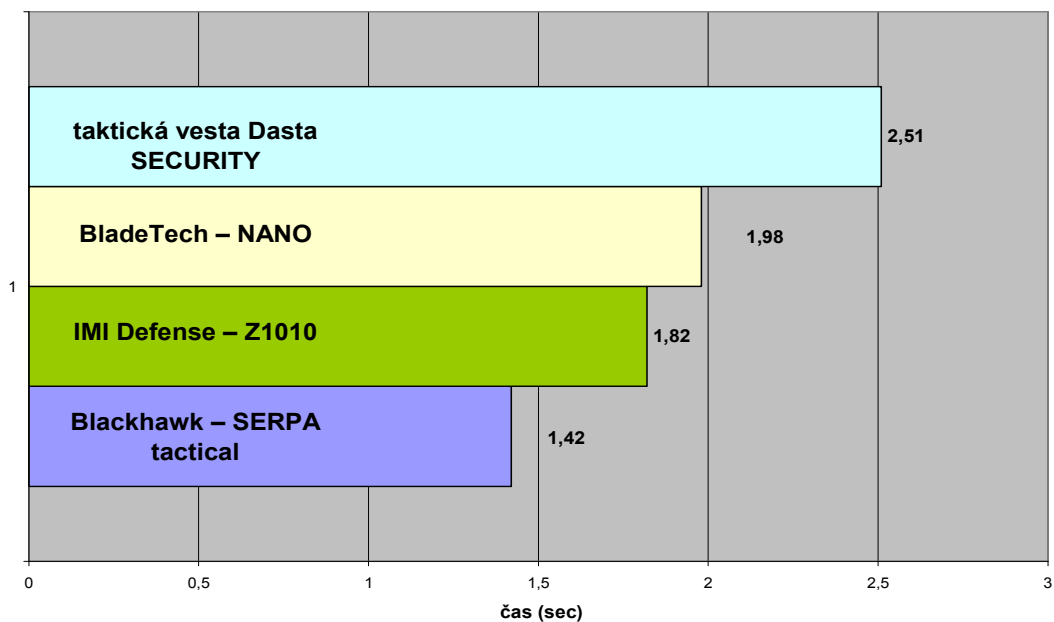
Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=1,92sec; B=2,16sec; C=1,88sec.

Obr. 54. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u taktické vesty Dasta SECURITY (povel, odkrytí „chlopně“ a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).

Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=2,16sec; B=2,41sec; C=2,96sec.

Průměrné hodnoty získané z hodnot střelců A,B,C vztahujících se ke konkrétnímu typu pouzdra (viz graf 1).

Graf 1. Časová srovnání použití palné zbraně jednotlivých způsobů nošení reprezentované konkrétními typy pouzder.

Účelem získaných hodnot prezentovaných Grafem 1 nebylo ani tak srovnání jednotlivých výrobků, jako spíše způsobu nošení PZ (IWB, OWB, vesta). Provedením testu na více střelcích (A, B, C) a aritmetickým průměrem jejich výsledů jsem se částečně pokusil eliminovat rozdíl daný výcvikem. Bohužel celkový výsledek zkresluje testování pouze základní střelecké polohy ve stoje, protože např. v autě je poměrně problematické vytahovat PZ z opaskových pouzder. Je třeba si uvědomit, že bez ohledu na výše popsání, o kvalitě tasaní PZ rozhoduje teprve zásah cíle a jedná se tak pouze o dílčí část úspěchu. Může však nastat situace, kdy útok přichází nečekaně bez známek případného nebezpečí, nebo jsou tyto znaky z nějakého důvodu opomenuty. V takovémto případě mohou rozhodnout o přežití i desetiny sekund reprezentované výše uvedeným testem.

Odvětví PKB má relativně široký rozsah nabízených služeb, u kterých se předpokládá využití PZ. Proto je vhodné vybrat si metodu, která bude nejvíce vyhovovat danému zařazení pracovníka SBS. V každém případě doporučuji nosit PZ pouze jedním způsobem a tímto směrem směřovat i veškerý výcvik. Veškeré reakce se tak stanou automatické a podvědomé. V kritickém okamžiku není prostor přemýšlet na tím, kde mám PZ umístěnou.

3 ZPŮSOBY VÝCVIKU PRO UŽITÍ ZBRANĚ

Kvalitní systém výcviku s jakoukoliv využívanou zbraní v PKB by měl být s ohledem na vynaloženou finanční částku co nejjednodušší, efektivní a maximálně účinný. Nejdůležitějším požadavkem je vytvoření realistických podmínek, které umožní vytvořit rovnováhu mezi vírou ve vlastní schopnosti a skutečnými schopnostmi. Při výcviku by měl zaměstnanec SBS používat stejné vybavení (např. oděv, balistickou přilbu atd.) jako při plnění pracovních povinností.

3.1 Způsoby výcviku pro užití palné zbraně

Od počátku výcviku použití PZ v rámci profesní obrany je nutné zvolit vhodnou metodiku a systémový přístup. Získáním ZP prokáže zaměstnanec SBS zvládnutí základů bezpečné manipulace se SZ a jejího ovládání. Praktické osvojení střeleckých technik přes základní po ty pokročilé a taktické návyky je již třeba cvičit individuálně s ohledem na vykonávanou pracovní činnost. Obecně lze výcvik s PZ rozdělit na tři základní stupně a jejich vzájemnou integraci.

- Získání základních střeleckých dovedností.
- Dynamická střelba.
- Reálný způsob vedení střelby.

3.1.1 Získání základních střeleckých dovedností

Tato fáze výcviku zaměstnance SBS by měla navazovat na dovednosti získané při tvorbě ZP a dále je rozvíjet. Mělo by se jednat zejména o:

- Bezpečnou manipulaci s PZ za všech podmínek.
- Montáž, demontáž, ovládání, čištění a odstraňování základních závad na konkrétní PZ přidělené zaměstnavatelem pro výkon pracovní činnosti.
- Správné uchopení PZ a základní postoj.
- Práce se spouští.
- Mířená střelba na statický cíl.

3.1.2 Dynamická střelba

Ve fázi výcviku dynamické střelby by měl zaměstnanec získat praktické základy a návyky pro střelbu obrannou. Manipulace s PZ a střelba přechází do podvědomých reakcí a je zvládnuta i v podmínkách časového stresu. Zakončení této fáze by mělo tvořit zvládnutí střelby při působícím psychickém stresu, nepříznivých okolních podmínkách a fyzické námaze. Výcvik dynamické střelby by měl obsahovat zejména:

- Tasení a zamíření v dynamické střelbě.
- Opakovaný výstřel.
- Střelba na více cílů různých velikostí a vzdáleností.
- Návčik střelby z různých pozic a přechody mezi nimi.
- Taktické přebíjení a střelba z krytu.
- Pohyb s PZ včetně střelby a střelba na dynamický cíl.
- Střelba za ztížených podmínek.

3.1.3 Reálný způsob vedení střelby

V této finální fázi se výcvik zaměřuje na zvládnání konkrétních situací za využití PZ i bez ní. Výcvik v tomto stupni by měl obsahovat i psychologickou část věnovanou např. prevenci a předcházení vzniku rizikových situací. Obecně jej tvoří:

- Střet na minimální vzdálenost a techniky v kontaktu.
- Střet v automobilu a zástavbě.
- Odzbrojení útočníka.
- Obranná střelba na více útočníků.

3.1.4 Vzájemná integrace stupňů výcviku

Předchozí kapitoly přinesly orientační přehled bodů výcviku, které však stojí izolovaně a přechod mezi nimi může činit značné problémy. Celý výcvikový systém musí být integrován v jeden funkční celek komplexní přípravy. Jedině tímto způsobem, může

zaměstnanec SBS použit v určitých souvislostech a správném časovém postupu nabyté dovednosti. K tomuto účelu slouží tzv. modelové situace.

Modelové situace

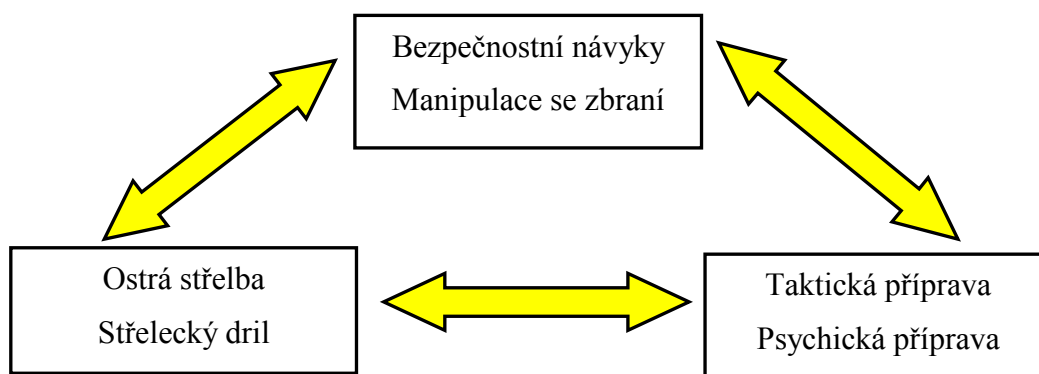
Při modelové situaci se zaměstnanec SBS učí reagovat na předem připravené okolnosti, jaké je možné za daných podmínek předpokládat. Použití figuranti jednají převážně podle „scénáře“, jsou např. v roli útočníků nebo nezúčastněných osob. Použití PZ při modelové situaci může být realizováno náznakem nebo pomocí akustických (slepých) nábojů. Osobně se však přikláním k použití objektivně zhodnotitelné možnosti zásahu pomocí airsoftových příp. paintballových zbraní. Jisté modelové situace je možné realizovat pomocí moderních trenážerů tzv. střeleckých projekčních systémů.

Modelové situace je vhodné vybírat, tak aby postihly problematické aspekty a konkrétní specifika, ve kterých se zaměstnanec SBS může během plnění pracovních úkolů ocitnout. Hlavním úkolem je tak upozornit na chyby při vzniku kritických okolností jako např.:

- Nedodržení bezpečné vzdálenosti od potencionálního útočníka.
- Zanedbání stálé kontroly rukou potencionálního útočníka.
- Nevyužití taktických prvků jako krytů apod.
- Použití PZ v rozporu s nutnou obranou nebo krajní nouzí.

3.1.5 Komplexní příprava

Vyznačený trojúhelník reprezentuje neustálý proces výcviku, ve kterém se vyznačené části neustále opakují a doplňují.

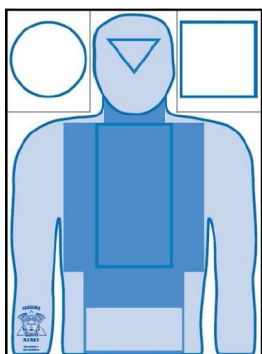

Obr. 55. Trojúhelník komplexní přípravy.

3.2 Vybavení pro výcvik použití palné zbraně

3.2.1 Střelba na terč

Terče jsou jedním ze základních prostředků k výcviku obranné střelby. Jejich vhodným výběrem lze značně ovlivnit kvalitu průběhu tréninku. Pro jednotlivé fáze cvičné střelby je doporučováno volit specifický druh terče např. siluetu se zásahovou zónou (viz obrázek 56), foto-terč (viz obrázek 57), kovový sklopný terč (viz obrázek 58) atd.

Obr. 56 Terč se zásahovými zónami.

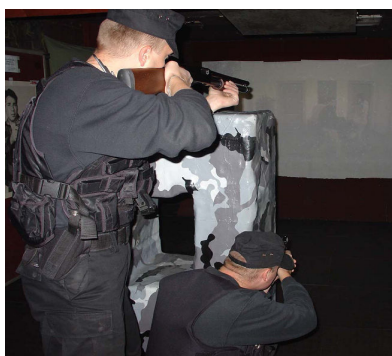
Obr. 57. Foto-terč.

Obr. 58. Kovový sklopný terč.

3.2.2 Projekční systémy

Projekční systémy jsou moderní zařízení, kde střelec reaguje na promítaný děj (viz obrázek 59 a 60). Ke střelbě se používají skutečné SZ se zabudovaným laserovým zařízením, kdy nespornou výhodou je prakticky nulová cena výstřelu. Při použití speciální projekční plochy je možná střelba „ostrým“ střelivem. Projekční systémy jsou vhodné jak pro základní střeleckou přípravu, tak i k pokročilejšímu upevnění optimálních reakcí a racionálního rozhodovacího procesu. Efektivně je možné rovněž simulovat situace, kdy nepoužití SZ je nejlepší volbou zaměstnance SBS.

Obr. 59. Projekční střelnice.

Obr. 60. Projekční střelnice.

3.2.3 Cvičné střelné zbraně

Použití cvičných SZ s „nesmrtícími projektily“ představuje dle mého názoru velmi kvalitní formu výcviku. Cvičné střetnutí se tak již velmi blíží realitě, dostavuje se potřebná úroveň stresu a přivyknutí použití zbraně na lidského protivníka. Zásadní rozdíl proti reálným zbraním je v nízké rychlosti vystřeleného projektilu a v jeho minimální schopnosti pronikat krytem. Cvičné SZ mají dostřel s uspokojivou přesností na 25–30m, což je dostatečná vzdálenost pro většinu modelových situací. Mezi základní cvičné SZ se řadí zejména:

- Paintballové zbraně – dříve používané pro sportovní účely (viz obrázek 61), nyní zařazovány stále více do přípravy ozbrojených složek. Důvodem je snaha výrobců přizpůsobit jejich vzhled stále více reálným PZ. Jako střelivo jsou používány želatinové kuličky (v ceně 0,5–1Kč/kus) se značící barvou pro případnou identifikaci zásahu. Výstřel je realizován prostřednictvím stlačeného CO₂.
- Simunition FX systém – vložené zařízení do reálných PZ nebo přímo PZ (viz obrázek 62) využívající cvičné střelivo FX (v ceně 25Kč/kus). Nevýhodou je tedy vysoká cena FX nábojů a minimální dostupnost pro výcvik v oblasti PKB.
- Airsoftové zbraně – jedná se o věrné tvarové repliky skutečných PZ včetně ovládacích prvků (viz obrázek 63). Pokud je využita shodná airsoftová verze zbraně jako její reálná předloha, může zaměstnanec využít veškerého vybavení jako např. pouzdro, což jistě přispívá k větší realitě výcviku. Jako střelivo jsou používány plastové 6mm kuličky (v ceně 300Kč/5000 kusů). Výstřel je realizován prostřednictvím vzduchového pístu poháněného motorem z elektrického akumulátoru, stlačeným CO₂ nebo speciálním plynem. Výhodou je zanedbatelná cena střeliva a vzhledem k jeho charakteru i možnost výcviku prakticky kdekoliv. Je však třeba mít na paměti, že i v tomto případě se jedná o SZ kategorie D.

Obr. 61. Panitballová pisole
TIBERIUS.

Obr. 62.
Pistole pro FX
střelivo.

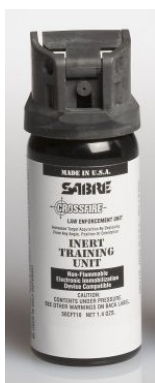

Obr. 63. Aisoftová pistole.

3.2.4 Ostatní vybavení pro výcvik

Pro zaměstnance SBS je k dispozici velké množství nejrůznějšího vybavení pro sebeobranu výcvik a realizaci modelových situací. Tyto prostředky se snaží co nejdříveji kopírovat jejich reálnou předlohu, ale jsou použity výrobní materiály vylučující závažnější zranění během výcviku. Jako příklad uvedu:

- SABRE CROSFIRE MK3 – tréninkový obranný sprej bez obsahu aktivní složky (viz obrázek 64).
- ESP TB 21 a TT 24 – cvičný obušek a tonfa (viz obrázek 65).
- ESP TK 01 – plastová verze útočného nože ve tvaru dýky (viz obrázek 66).

Obr. 64.
SABRE
MK3.

Obr. 65. ESP TB 21 a TT 24 –
cvičný obušek a tonfa.

Obr. 66. ESP TK 01 –
plastová verze útočného
nože.

4 ZÁKLADY PRAKTICKÉ STŘELBY A PROFESNÍ OBRANY

Střeleckých technik vycházejících z odlišných postojů je velké množství. Pokusím se popsat ty základní, u kterých předpokládám jejich možné využití zaměstnancem SBS. Tím však netvrdím, že ostatní jsou neúčinné. Všechny střelecké techniky vyžadují pro jejich dokonalé zvládnutí velké množství opakování. V počátcích výcviku doporučuji techniky provádět pomaleji a až po jejich precizním provedení postupně zrychlovat.

4.1 Úchop krátké palné zbraně

Správné zvládnutí obouručního úchopu je jedním z nejdůležitějších faktorů při vedení obranné střelby. Rukojeť PZ je nutné držet co nejbližší k závěru a ukazovák střilející ruky se žádnou svou částí neúčastní úchopu (viz obrázek 67). V opačném případě (viz obrázek 68) dochází k nežádoucímu zvětšení zdvihu PZ vlivem zpětného rázu.

Obr. 67. Obouruční úchop krátké palné zbraně.

Obr. 68. Chybné držení krátké palné zbraně (nízká poloha úchopu a prst na spoušti).

4.2 Základní postoj

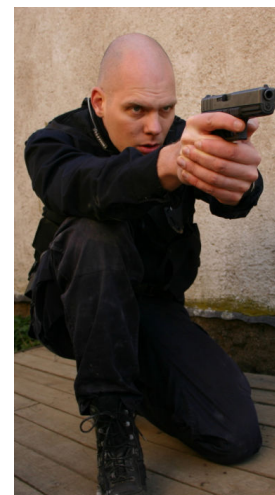
Stabilní postoj (viz obrázek 69) je nezbytný pro kontrolu zpětného rázu při rychlé sérii po sobě jdoucích výstřelů. Zaujetí postoje musí být dostatečně rychlé a musí umožnit rychlý rozběh nebo změnu střelecké polohy např. do kleku (viz obrázek 71). Střilející ruka je za PZ napnutá, zatímco druhá ruka je mírně pokrčená (viz obrázek 70).

Obr. 69. Základní střelecký postoj.

Obr. 70. Uchopení krátké palné zbraně.

Obr. 71. Střelecký klek.

4.3 Technika tasení z opaskového pouzdra s nábojem v komoře palné zbraně

Základní technika tasení PZ s nábojem v komoře z opaskového pouzdra znázorněná kontinuálně (viz obrázek 72–75).

Obr. 72. Jistý úchop palné zbraně zatlačením do pouzdra.

Obr. 73. Vytažení palné zbraně a její směřování na cíl.

Obr. 74. Obouruční úchop a tzv. pohotovostní poloha.

Obr. 75. Zamíření na cíl.

4.4 Technika tasení palné zbraně z opaskového pouzdra s nábojem v zásobníku

Základní technika tasení PZ s nábojem v zásobníku dle ICS (Izraelská Bojová Střelba) z opaskového pouzdra znázorněná kontinuálně (viz obrázek 76–79).

Obr. 76. Jistý úchop palné zbraně zatlačením do pouzdra, druhá ruka kryje zrak.

Obr. 77. Natažení zbraně.

Obr. 78. Uchopení závěru při natažení zbraně.

Obr. 79. Zamíření na cíl.

4.4.1 Natažení palné zbraně za pomoci jedné ruky

V případě nutnosti natažení palné zbraně zaměstnanec SBS pouze jednou rukou (např. v důsledku zranění nebo ochrany VIP), lze tento úkon provést jedním z alternativních způsobů (viz obrázek 80–82).

Obr. 80. Natažení palné zbraně o opasek.

Obr. 81. Natažení palné zbraně o vhodný předmět.

Obr. 82. Natažení palné zbraně o podrážku boty.

4.5 Srovnání technik tasení

Protože se u odborné veřejnosti i ozbrojených složek vykytují dvě stejné skupiny zastánců a odpůrců nošení PZ s nábojem v nábojové komoře, provedu vzájemné srovnání. Důvodem je snadnější rozhodnutí, který ze způsobů uvedených v předchozích dvou kapitolách je vhodnější pro zaměstnanec SBS. Pro nošení PZ s nábojem mimo komoru (v zásobníku) je základním argumentem bezpečnost. Statisticky je totiž dokázáno, že více zranění vzniká

při manipulaci se zbraní než jejím použitím v sebeobraně situaci. Naopak pro nošení PZ s nábojem v komoře hovoří možnost rychlejšího prvního výstřelu a nevzniknou problémy spojené s případným jednoručním nabíjením zbraně. Pro objektivní posouzení rychlosti prvního výstřelu jsem provedl test (viz obrázek 83 a 84) za stejných podmínek popsaných v kapitole 2.8.4 věnované výběru vhodného pouzdra. Zvoleno bylo však pouze IWB opaskové pouzdro u všech tří střelců (A, B, C).

Obr. 83. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u palné zbraně s nábojem v komoře (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, výstřel).

Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=1,67sec; B=1,73sec; C=1,56sec.

Obr. 84. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u PZ s nábojem mimo komoru (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).

Průměrný čas střelce „povel–výstřel“: A=1,92sec; B=2,16sec; C=1,88sec.

Aritmetickým průměrem výsledků všech tří střelců jsem zjistil, že natažení PZ představuje časovou ztrátu 0,33sec. Vezmu-li v úvahu, že střela 9mm Luger o rychlosti 420m/sec překoná vzdálenost 10m za 0,024sec. může nastat situace, kdy zaměstnanec SBS v důsledku zásahu útočником již svou PZ natáhnout nestihne.

Z důvodu možných komplikací vzniklých natažením PZ jednou rukou a vzhledem k rychlejší možnosti výstřelu tedy doporučuji při výkonu povolání nosit PZ s nábojem v komoře. Podmínkou je však maximální dodržování zásad bezpečné manipulace a vyloučení použití PZ jako alternativního úderného předmětu. Přes všechny argumenty má i nošení PZ s nábojem mimo komoru za jistých okolností zcela oprávněné bezpečnostní zdůvodnění a hlavní zásadou tak zůstává, aby nedocházelo k jejich vzájemné kombinaci. Naopak by si měl zaměstnanec SBS vytvořit návyk pouze pro jeden způsob nošení PZ.

4.6 Míření

Kvůli možnosti periferního vidění a celkovému přehledu o situaci jsou při obranné střelbě k míření zásadně používány obě oči. Při střelbě vedené do vzdálenosti 3m se provádí pouze tzv. pocitové míření a veškerá pozornost se soustředí pouze na cíl (viz obrázek 85). V tomto ohledu jsem provedl praktický test, kdy tři střelci (A, B, C) vystřelili každý 20x na terč vzdálený 3 m. Použito bylo výhradně pocitové míření bez kontroly mířidel. Z celkových 60 výstřelů bylo 51 zásahů do vitální oblasti (tmavě modrý obdélník), 6 zásahů do jiných částí těla (světle modrá oblast a 3 střely minuly terč (viz obrázek 86) úplně.

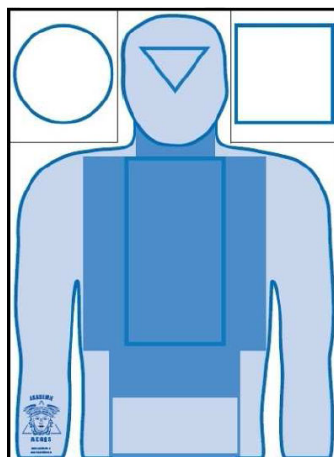
Při střelbě vedené na vzdálenost 3–15m by měla být vnímána spolu s cílem i „muška“.

Při střelbě vedené na vzdálenost větší než 15m je již třeba věnovat pozornost srovnání mířidel (hledí i muška). Nutno podotknout že drtivá většina zaznamenaných situací použití PZ v profesní obraně proběhla na vzdálenost kratší než 15m.

Uvedený systém míření je tímto způsobem využíván i ve výcviku ozbrojených složek.

Obr. 85. Pocitové míření.

Obr. 86. Terč se zásahovými zónami.

4.7 Kontrola krátké palné zbraně při střelbě a základní možné závady

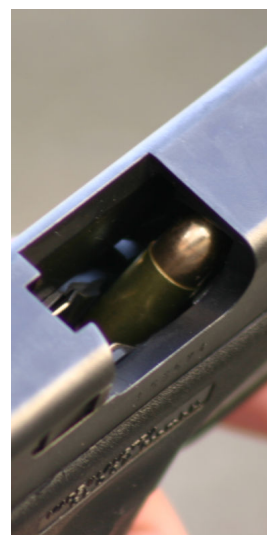
V průběhu obranné střelby je poměrně snadné přehlédnout závadu (viz obrázek 88 a 89). Z tohoto důvodu je vhodné, kdykoliv je to možné (např. při změně střelecké polohy nebo přesunem mezi kryty), kontrolovat mírným sklopením PZ a letným pohledem také vyhazovací okénko zbraně (viz obrázek 87). Případnou závadu pak operativně odstranit vhodným způsobem např. opětovným natažením závěru PZ.

Obr. 87. Kontrola zbraně během střelby.

Obr. 88. Zaseknutá nábojnice.

Obr. 89. Vzpříčený náboj u komory.

4.8 Střelba z krytu

Vyhledání vhodného krytu je při obranné střelbě velmi důležité. Je lepší využít předmětu který kryje pouze část těla např. sloup veřejného osvětlení, než vůbec nic. Správná pozice střelce za krytem je dle typu 0,5–1,5m za ním, kdy nekrytá zůstává pouze nezbytně nutná část těla (viz obrázek 90 a 92). Chybné krytí (viz obrázek 91 a 93).

Obr. 90. Správná pozice střelce za krytem tvořeným rohem zdi.

Obr. 91. Chybné postavení střelce za krytem, kdy krytá zůstává pouze menší část těla.

Obr. 92. Správná pozice střelce za krytem tvořeným motorem automobilu.

Obr. 93. Chybné postavení střelce za krytem.

4.9 Kryt a úkryt

Kryt představuje pro projektily (s ohledem na jejich průraznost) překážku, kterou nejsou schopny překonat, např. blok motoru automobilu, disky kol automobilu, vzrostlý strom, hromada kamení atd. (viz obrázek 94 a 96). Účinný kryt může být rovněž součástí oděvu např. v podobě balistické vesty nebo přilby. Použití těchto „pracovních pomůcek“ v určitých službách poskytovaných v PKB výrazně doporučuji i s přihlédnutím k jejich vyšší ceně.

Úkryt představuje pro náboje (s ohledem na jejich průraznost) překážku, kterou jsou schopny překonat a jejich zůstatková energie je dostatečná ke způsobení vážného zranění (viz obrázek 95 a 97). Za nejčastější úkryt považujeme např. dveře aut, popelnice, keře atd.

Při obranné situaci se pochopitelně upřednostňuje „kryt“ před „úkrytem“, zároveň však platí, že i úkryt je lepší než nic.

Obr. 94. Kryt tvořený sněhovou radlicí.

Obr. 95. Úkryt tvořený prázdným dřevěným boxem.

Obr. 96. Kryt tvořený diskem kola.

Obr. 97. Úkryt tvořený dveřmi auta.

4.10 Použití baterky při střelbě

Mezi nejpoužívanější techniky patří tzv. metoda Neck–Index (viz obrázek 98) umožňující současně s útočníkem osvětlení mířidel a zároveň i použití svítilny jako úderné zbraně. Dále tzv. prohledávací metoda FBI (viz obrázek 99), která za cenu horší manipulace představuje určitou ochranu, když útočník vede střelbu na zdroj světla a tzv. Harriesova metoda (viz obrázek 100) vyznačující se dobrým ovládním PZ.

Obr. 98. Tzv. metoda Neck-Index.

Obr. 99. Tzv. prohledávací metoda FBI.

Obr. 100. Tzv. Harriesova metoda.

4.11 Otevření teleskopického obušku

Přestože existuje několik metod pro otevření teleskopického obušku, nejvhodnější se mně jeví základní metoda otevření švihem přímo před sebe (viz obrázek 101–103). Hlavními výhodami této metody jsou její jednoduchost a fakt, že nejsou ohroženy osoby vedle a za obráncem.

Obr. 101. Připravený teleskopický obušek ve složeném tvaru, druhá ruka tvoří obličejový kryt.

Obr. 102. Rozložení teleskopického obušku švihem přímo před sebe.

Obr. 103. Pohotovostní pozice teleskopického obušku.

4.12 Opuštění automobilu

V případě, že je na automobil zaměstnance SBS vedena střelba, je vhodné z místa střetu ujet a jakmile je to možné, začít vzniklou situaci vhodným způsobem ihned řešit. Další doporučenou možností je využít automobilu jako alternativní zbraně ke sražení útočnicka. Pokud nelze použít ani jednu z předchozích možností, nezbývá než automobil co nejrychleji opustit (viz obrázek 104 a 105) nebo střílet na útočnicka přes čelní příp. jiné sklo (viz obrázek 106 a 107).

Obr. 104. Opuštění vozidla se provádí v maximálně snížené poloze.

Obr. 105. Taseň palné zbraně se provádí až po opuštění vozidla.

Obr. 106. Snížená pozice při střelbě přes čelní sklo.

Obr. 107. Pozice palné zbraně při střelbě je co nejdále od skla.

4.13 Obrana vlastní palné zbraně

Vznikne-li situace, kdy se pokusí útočník odcizit PZ přímo z pouzdra zaměstnance SBS je prioritním úkolem její ochrana. První reakcí je uchopení zbraně jako při jejím tasení. Tímto úkonem je útočníkovi znemožněno její vytrhnutí z pouzdra. Následuje zneškodnění útočníka úderem nebo jinou technikou vedenou na jeho hlavu (viz obrázek 108 a 109).

Obr. 108. Obrana vlastní palné zbraně při útoku vedeném zepředu.

Obr. 109. Obrana vlastní palné zbraně při útoku vedeném zezadu.

4.14 Základní obranné techniky na krátké vzdálenosti

Hlavní zásadou těchto krajně nebezpečných obranných situací je, aby způsobené zranění (kterému se ve většině případů nelze vyhnout) útočníkem byla co nejmenší.

Obr. 110. Obrana proti útoku nožem.

Obr. 111. Obrana proti úderu tyčí.

Obr. 112. Obrana proti útoku nožem pomocí teleskopického obušku.

Obr. 113. Obrana proti útoku nožem pomocí obranného spreje.

4.15 Postup po použití zbraně

V případě použití zbraně zaměstnancem SBS v obranné situaci doporučuji zachovat následující postup:

- Provést důkladnou kontrolu, zda od zajištěného útočníka již nehrozí žádné nebezpečí.
- Zasunout zbraň do pouzdra.
- V případě nutnosti dle zákona poskytnout první pomoc.
- Informovat o vzniklé situaci PČR, příp. zaměstnavatele a vyčkat na místě jejich příjezdu.
- Umožňují-li to okolnosti, pokusit si zajistit kontakt na případné svědky situace.

Po příjezdu PČR je vhodné zůstat stát na místě a zbytečně se nepohybovat. Policista musí jasně vidět, že již nemáte v ruce zbraň a je třeba přesně plnit jeho pokyny. Na jeho otázky odpovídejte krátce a stručně. Vhodnější je však využít svého zákonného práva a vypovídat pouze v přítomnosti právního zástupce.

ZÁVĚR

Soukromé bezpečnostní služby na sebe přejímají stále více oblastí, které byly dříve vyhrazeny pouze pro PČR. V rámci úsporných opatření státu budou tyto tendence stále zřetelnější a lze očekávat i možné zařazení SBS do boje proti aktuálním hrozbám terorismu. Zbraně pro obranu zaměstnanců proto hrají v PKB důležitou roli a veškerá činnost, která se týká jejich použití, by měla vykazovat jistý morální, legislativní a bezpečnostní rámec.

Z důvodu absence zákona o SBS je z pohledu zákonného použití zbraně v PKB zásadní nejen trestní právo, trestní řád a zákon o zbraních. Problematika použití zbraně a s tím spojenými důsledky prostupuje spektrem celého Právního řádu České republiky. Při výkladu zákona jsem se držel zásady nejprve uvést citaci v platném znění s odkazem na umístění a poté teprve podat patřičné vysvětlení. V návrhu „de lege ferenda“ v případě akceptace užití zbraně ze strany SBS v připravovaném zákoně jsem vycházel převážně z připomínek zaměstnanců bezpečnostních agentur, kteří jsou při výkonu svého povolání vystaveni mnohonásobně většímu riziku než „běžný občan“. Jejich práva při použití zbraně přitom zůstávají stejná. Výsledkem je za určitých podmínek přidání pravomocí, ale zároveň respektování nesrovnatelnosti SBS s PČR, kde jsem jasně vymezil a zachoval podřízenost poskytovaných služeb. Východiskem je především identifikace, výcvik, viditelné nošení PZ a možnosti použití obranného střeliva.

Srovnáním technických možností profesní obrany jsem vyhodnotil, že z dočasně zneschopňujících obranných prostředků jsou nejvhodnější obranné spreje s aplikací pěny, zatímco praktickým testem jsem dospěl k závěru, že elektrické paralyzéry se hodí spíše k obraně před neozbrojeným útočníkem. Z úderných obranných prostředků je vhodné využívat tonfu příp. teleskopický obušek. Porovnáním krátkých PZ bych upřednostnil pistoli kompaktní velikosti před revolverem, kde je jako spoušťového mechanismu využito přímoběžného úderníku. Za ekonomicky nejvhodnější ráži s ohledem na dostatečný výkon považuji 9mm Luger. Těmto kritériím odpovídá pistole typu Glock 19. Z testovaného střeliva splňujícího současné zákonné podmínky použití k obranné střelbě je nejvhodnější Magtech 9mm Luger 9F. Obecně pak doporučuji náboje s co nejtěžší poloplášťovou příp. celoplášťovou střelou tvaru komolého kužele. Na základě výběru vhodných taktických doplňků jsem otestoval jednotlivé druhy pouzder pro krátkou PZ s následnou analýzou pořízeného videozáznamu pro celkové vyhodnocení. Z důvodu

odlišnosti účelu použití jednotlivých pouzder nelze jednoznačně určit, které je nejvhodnější.

Pro způsob výcviku použití zbraně jsem vymezil kritéria: jednoduchost, efektivnost a maximální účinnost s ohledem na ekonomickou návratnost vložených prostředků. U výcviku použití PZ pak kladu důraz na výběr vhodné metodiky a systémový přístup. Použil jsem obecné rozdělení na tři základní stupně: získání základních střeleckých dovedností, dynamickou střelbu, reálný způsob vedení střelby a jejich vzájemnou integraci.

V poslední části zaměřené na praktickou demonstraci použití zbraně jsem vybral základní obranné situace, ve kterých se zaměstnanec SBS může během plnění pracovních povinností ocitnout. Při použití PZ jsem provedl test s následnou video-analýzou, která opodstatňuje nošení PZ s nábojem v komoře. Okrajově jsem zahrnul i teleskopický obušek a obranný sprej, jakožto další účinné prostředky profesní obrany. Veškeré představené techniky a situace jsem ověřil praktickou aplikací ve cvičných podmínkách a opatřil názornou fotodokumentací.

Přestože byla práce koncipovaná jako výukový materiál, praktickými testy jsem se snažil zodpovědět otázky, na které jsem nenalezl adekvátní odpovědi. Jsem si plně vědom, že se jedná pouze o dílčí části komplexního systému profesní obrany, ale právě z takovýchto detailů je celek složen. Věřím, že výsledky testů a celá moje práce budou přínosem nejen pro členy bezpečnostních agentur.

CONCLUSION

Private security services themselves assume more and more areas previously reserved only for the Police. Because of the state economy measures, these trends become more obvious and we can expect the possible inclusion of SBS in the fight against the current terrorist threat. Defense weapons for workers therefore play an important role in the PKB and all activities relating to their use should have a moral, legal and security framework.

Because of the absence of the Law about SBS, there is for the legal use of arms in the PKB important not only criminal law, criminal procedure and arms act but the use of weapons and the associated consequences permeates the entire spectrum of Czech law. I was sticking to the following principles when interpreting the law: I first stated in the citation as amended, with reference to location, and only then I provided the appropriate explanation. The proposal „de lege ferenda“ in the event of acceptance of the weapons use by the SBS in the prepared act, was based largely on observations of employees of security agencies who are facing much greater risk in their profession than the "ordinary citizen". But their rights in the use of a weapon remaining the same. As a result, I add them more rights under certain conditions, while respecting the incomparability of SBS with Police, where I clearly define and maintain the subordination of the services provided. The starting point is identification, training, visible carrying weapon and the possibility of using the defense ammunition.

By comparing the technical capabilities of the professional defense, I have found that from temporarily incapacitating defensive devices are most appropriate defensive sprays, while by practical test I have concluded that the taser is more suited to defend against an unarmed attacker. From the hitting defenses it is appropriate to use tonfa or extendable baton. Comparing the short arms I would prefer the compact size pistol with pre-set triggers mechanism over the revolver. The best caliber economically with sufficient power is the 9mm Luger. To these criteria fits the Glock 19 pistol. From the tested ammunition complying with current legal requirements for defensive shooting it the best choice Magtech 9mm Luger 9F. Generally, I recommend the ammunition with the truncated cone shaped semi-jacketed or full metal jacketed bullet as heavy as possible. Based on the selection of appropriate tactical accessories I have tested different types of handgun holsters together with a subsequent analysis of captured video footage for the overall

evaluation. Because of differences in use of the holsters it's not possible to clearly determine which one is the best.

For the weapon use training I have outlined the following criteria: simplicity, effectiveness and maximum efficiency but also considering the recovery of investment. For the weapon use training I focus on the selection of appropriate methodology and systematic approach. I used the general division into three stages: getting the basic shooting skills, dynamic shooting, realistic way of shooting and their mutual integration.

In the last section about the practical weapon use demonstration, I chose the typical basic defensive situations for an employee of SBS. During the weapon use I conducted a test followed by video analysis, which justifies carrying loaded weapons with the cartridge in the chamber. Marginally, I included the extendable baton and defensive spray, as well as other effective means of professional defense. All presented techniques and situations I have tested during the training and documented by photographs.

Although the work was conceived as teaching materials, I used the practical tests to answer remaining questions. I am fully aware that this is only a small part of a complex professional defense system, but exactly such details are building up the whole picture. I believe that the test results and all my work will benefit not only security agencies members but also others.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace:

- [1] ČERNÝ, Pavel; GOETZ, Michal. *Manuál obranné střelby*. Vyd. 1. Praha : Grada, 2004. 211 s. ISBN 80-247-0739-X.
- [2] HAVEL, Vladimír. *Základní kniha o střelných zbraních pro sebeobranu*. Praha : Naše vojsko, 1995. 91 s. ISBN 80-206-0590-8.
- [3] HRAZDÍRA, Ivo; KOVÁRNÍK, Libor; NOVOTNÝ, František. *Použití zbraně a zákon*. Vyd. 1. Praha : Eurounion, 2000. 412 s. ISBN 80-85858-83-5.
- [4] J. ADAMS, Ronald; M. MCTERNAN, Thomas; REMSBERG, Charles. *Street survival : Tactics For Armed Encounters*. 1st edition. Evanston, IL : Calibre Press, 1980. 403 s. ISBN 0935878009.
- [5] KOMENDA, Jan. *Zákon o zbraních v praxi : 250 otázek a odpovědí*. 2. upravené vydání. Brno : [vl.n.], 2007. 186 s. ISBN 80-239-4102-X.
- [6] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Nebojte se bránit*. Vyd. 1. Praha : Armex publishing, 2006. 336 s. ISBN 80-86795-43-8.
- [7] NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Taktika policejní akce*. Vyd. 1. Praha : Armex, 1993. 233 s.
- [8] SDE-OR, Imi; YANILOV, Eyal. *Krav Maga : Umění čelit ozbrojenému útočníkovi*. Vyd. 1. Praha : Naše vojsko, 2001. 246 s. ISBN 80-206-0689-0.
- [9] SÝKORA, Miloslav. *Psychologie : ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. Vyd. 1. Praha : Armex, 1997. 70 s. ISBN 80-902283-3-X.
- [10] ŠÁMAL, Pavel; PURÝ, František; RIZMAN, Stanislav. *Trestní zákon : komentář*. 5. přepracované vydání. Praha : C. H. Beck, 2003. 1582 s. ISBN 80-7179-624-7.
- [11] ZÁVADA, František. *Izraelská bojová střelba : Manuál obranné a bojové střelby*. Vyd. 1. Aš : Warrior, 2008. 194 s. ISBN 978-80-254-1694-5.

Právní předpisy

- [1] Česko. Zákon ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, č. 40, s. 354-464.
- [2] Česko. Zákon ze dne 8. března 2002 o Zákon o střelných zbraních a střelivu a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních). In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 52, č. 119, s. 3038-3070.
- [3] Česko. Zákon ze dne 18. května 2000 o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 49, č. 368, s. 2322-2330.
- [4] Česko. Zákon ze dne 17. července 2008 o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, č. 273, s. 4086-4116.
- [5] Česko. Zákon ze dne 17. července 2008, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, částka 91, č. 274, s. 4117-4156.
- [6] Česko. Zákon ze dne 14. září 1999 o ozbrojených silách České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1999, částka 76, č. 219, s. 3693-3703.
- [7] Česko. Zákon ze dne 7. července 1994 o Bezpečnostní informační službě. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1994, částka 49, č. 154, s. 1605-1629.
- [8] Česko. Nařízení vlády ze dne 126. června 2002 o technických požadavcích pro zabezpečení přechovávaných zbraní nebo střeliva a o podmínkách skladování, přechovávání a zacházení s černým loveckým prachem, bezdýmným prachem a zápalkami. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 122, č. 494, s. 7133-7135.

- [9] Česko. Vyhláška Ministerstva vnitra ze dne 6. srpna 2002 o provedení některých ustanovení zákona o zbraních. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 136, č. 384, s. 7770-7808.
- [10] Česko. Vyhláška ze dne 14. listopadu 2002 o posuzování zdravotní způsobilosti k vydání nebo platnosti zbrojního průkazu a o obsahu lékárničky první pomoci provozovatele střelnice. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 172, č. 493, s. 9658-9663.
- [11] Česko. Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 26. července 2002, kterou se stanoví postup Českého úřadu pro zkoušení zbraní a střeliva při zařazování typu zbraně nebo střeliva do kategorie. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 130, č. 369, s. 7701-7702.
- [12] Česko. Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 26. července 2002 o dovoleném výrobním provedení plynové zbraně, expanzní zbraně a střeliva. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 130, č. 370, s. 7703-7704.
- [13] Česko. Vyhláška Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 26. července 2002, kterou se stanoví postup při znehodnocování a ničení zbraně, střeliva a výrobě jejich řezů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2002, částka 130, č. 371, s. 7705-7709.
- [14] Česko (Československo). Zákon ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika*. 1991, částka 104, č. 553, s. 2736-2742.
- [15] Československo. Zákon ze dne 3. března 1964 Občanský zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská socialistická republika*. 1964, částka 19, č. 40, s. 202-248.
- [16] Československo. Zákon ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád). In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská socialistická republika*. 1961, částka 66, č. 141, s. 513-574.
- [17] Československo. Zákon ze dne 17. listopadu 1992 o Vězeňské a justiční stráží České republiky. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika*. 1992, částka 112, č. 555, s. 3298-3302.
- [18] Československo. Zákon ze dne 17. května 1990 o přestupcích. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika*. 1990, částka 35, č. 200, s. 810-827.

- [19] Československo. Zákon ze dne 2. října 1991 o živnostenském podnikání. In *Sbírka zákonů, Česká a Slovenská federativní republika*. 1991, částka 87, č. 455, s. 2122-2160.
- [20] Slovensko. Zákon z 23. apríla 2003 o strelných zbraniach a strelive a o zmene a doplnení niektorých zákonov. In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*. 2003, čiastka 92, č. 190, s. 1082-1114.
- [21] Slovensko. Zákon o prevádzkovaní súkromných bezpečnostných služieb a podobných činností. In *Zbierka zákonov, Slovenská republika*. 2002, čiastka 223, č. 579, s. 5790-5811.

Internetové zdroje

- [1] *Akademie AEGIS* [online]. 2007 [cit. 2011-05-02]. Dostupné z WWW: < <http://www.aegisteam.cz> >.
- [2] *EURO SECURITY PRODUCTS* [online]. 2011 [cit. 2011-11-03]. Dostupné z WWW: < <http://www.euro-security.info> >.
- [3] *JUJUTSU.CZ* [online]. 2010 [cit. 2011-03-02]. Dostupné z WWW: < <http://www.jujutsu.cz> >.
- [4] *LEX* [online]. 1998 [cit. 2011-01-02]. Dostupné z WWW: < <http://www.gunlex.cz/> >.
- [5] *MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. 2010 [cit. 2011-15-05]. Dostupné z WWW: < <http://www.mvcr.cz> >.
- [6] *MujGLOCK* [online]. 2006 [cit. 2011-05-04]. Dostupné z WWW: < <http://www.mujglock.com/> >.
- [7] *Právní rádce* [online]. 2009 [cit. 2011-16-02]. Dostupné z WWW: < <http://pravniradce.ihned.cz> >.
- [8] *RUCE VZHŮRU* [online]. 2008 [cit. 2011-11-03]. Dostupné z WWW: < <http://www.rucevzhuru.cz> >.
- [9] *ZBRANĚ KVALITNĚ.CZ* [online]. 2008 [cit. 2011-18-02]. Dostupné z WWW: < <http://zbranekvalitne.cz> >.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CUZZS	Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva
EU	European Union (Evropská unie)
ICS	Israeli Combat Shooting (Izraelská bojová střelba)
IWB	Inside Waitsband (Vnitřní pouzdro)
LED	Light Emitting Diode (Dioda vyzařující světlo)
OWB	Outside Waitsband (Vnější pouzdro)
PKB	Průmysl komerční bezpečnosti
PZ	Palná zbraň
SBS	Soukromá bezpečnostní služba
SZ	Střelná zbraň
VIP	Very Important Person (Důležitá příp. chráněná osoba)
ZP	Zbrojní průkaz

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Ilustrační vzor zbrojního průkazu.</i>	28
<i>Obr. 2. Rozdělení střelných zbraní dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních.</i>	34
<i>Obr. 3. Rozdělení typů střel dle zákona č. 119/2002 Sb. o zbraních.</i>	35
<i>Obr. 4. Rozdělení zbraní.</i>	51
<i>Obr. 5. Klasický obušek.</i>	52
<i>Obr. 6. Obušek s krytem.</i>	52
<i>Obr. 7. Použití ochranného krytu.</i>	52
<i>Obr. 8. Závěsy pro obušky.</i>	52
<i>Obr. 9. Tonfa bez ochrany kloubů a její použití.</i>	53
<i>Obr. 10. Tonfa s ochranou kloubů a její použití.</i>	53
<i>Obr. 11. Srovnání velikosti teleskopických obušků.</i>	54
<i>Obr. 12. Srovnání rozdílu v pevnosti kaleného a nekaleného materiálu.</i>	54
<i>Obr. 13. Integrace taktické svítilny.</i>	55
<i>Obr. 14. Opaskové pouzdro.</i>	55
<i>Obr. 15. Spona pro skryté nošení.</i>	55
<i>Obr. 16. Pěnový obranný sprej firmy AISP.</i>	57
<i>Obr. 17. Obranný sprej firmy ESP doplněný o svítilnu.</i>	57
<i>Obr. 18. Opaskové pouzdro na obranný sprej firmy ESP.</i>	57
<i>Obr. 19. Elektrický paralyzér Power 200 firmy ESP.</i>	58
<i>Obr. 20. Opaskové pouzdro pro paralyzér firmy ESP.</i>	58
<i>Obr. 21. Elektrický paralyzér kombinovaný s obranným sprejem Scorpy max firmy ESP.</i>	59
<i>Obr. 22. Taser X26.</i>	60
<i>Obr. 23. Demonstrace výstřelu elektrod.</i>	60
<i>Obr. 24. Taser C2.</i>	60
<i>Obr. 25. Pistole Glock 17.</i>	62
<i>Obr. 26. Revolver Alfa Proj 820.</i>	62
<i>Obr. 27. Kohout pistole CZ 75B</i>	65
<i>Obr. 28. Přímoběžný úderník pistole</i>	65
<i>Obr. 29. Střely typu: a) FMJ, b) SP, c) LRN, d) JHP.</i>	68

Obr. 30. Testované střelivo: a) Sellier & Bellot 9mm Luger, b) Magtech 9mm Luger 9F, c) Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic, d) Fiocchi Black mamba.....	70
Obr. 31. Prostředí simulující průnik střely tělem	70
Obr. 32. Deformace testovaných střel: a) Sellier & Bellot 9mm Luger, b) Magtech 9mm Luger 9F, c) Sellier & Bellot 9mm Luger subsonic, d) Fiocchi Black mamba.	72
Obr. 33. Svítilna Glock GTL10.	73
Obr. 34. Použití svítilny na pistoli Glock 17.....	73
Obr. 35. Tritiová mířidla Trijicon GL04	74
Obr. 36 Použití tritiových mířidel.....	74
Obr. 37. Decal Grip pro Glock.....	74
Obr. 38. Vyrobený grip ze smirkového papíru.....	74
Obr. 39. Blackhawk – SERPA tactical.....	75
Obr. 40. Detail příslušenství.....	75
Obr. 41. Použití Blackhawk – SERPA tactical.	75
Obr. 42. IMI Defense – Z1010.	76
Obr. 43. Systém „pádlo“	76
Obr. 44. Použití IMI Defense – Z1010.....	76
Obr. 45. BladeTech – NANO.	77
Obr. 46. Rozepinatelná poutka.	77
Obr. 47. Použití BladeTech – NANO.....	77
Obr. 48. Dasta – taktická vesta SECURITY	77
Obr. 49. Detail uložení palné zbraně.....	77
Obr. 50. Použití taktické vesty Dasta SECURITY.	77
Obr. 51. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u Blackhawk – SERPA tactical (povel, úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).	78
Obr. 52 Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u IMI Defense – Z1010 (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).	79
Obr. 53. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u BladeTech – NANO (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).	79
Obr. 54. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u taktické vesty Dasta SECURITY (povel, odkrytí „chlopně“ a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).	80
Obr. 55. Trojúhelník komplexní přípravy.	84

<i>Obr. 56. Terč se zásahovými zónami.</i>	85
<i>Obr. 57. Foto-terč.</i>	85
<i>Obr. 58. Kovový sklopný terč.</i>	85
<i>Obr. 59. Projekční střelnice</i>	85
<i>Obr. 60. Projekční střelnice</i>	85
<i>Obr. 61. Panitballová pisole TIBERIUS.</i>	87
<i>Obr. 62. Pistole pro FX střelivo.</i>	87
<i>Obr. 63. Aisoftová pistole.</i>	87
<i>Obr. 64. SABRE MK3.</i>	87
<i>Obr. 65. ESP TB 21 a TT 24 – cvičný obušek a tonfa.</i>	87
<i>Obr. 66. ESP TK 01 – plastová verze útočného nože.</i>	87
<i>Obr. 67. Obouruční úchop krátké palné zbraně.</i>	88
<i>Obr. 68. Chybné držení krátké palné zbraně (nízká poloha úchopu a prst na spoušti).</i>	88
<i>Obr. 69. Základní střelecký postoj.</i>	89
<i>Obr. 70. Uchopení krátké palné zbraně.</i>	89
<i>Obr. 71. Střelecký klek.</i>	89
<i>Obr. 72. Jistý úchop palné zbraně zatlačením do pouzdra</i>	89
<i>Obr. 73. Vytažení palné zbraně a její směřování na cíl.</i>	89
<i>Obr. 74. Obouruční úchop a tzv. pohotovostní poloha.</i>	90
<i>Obr. 75. Zamíření na cíl.</i>	90
<i>Obr. 76. Jistý úchop palné zbraně zatlačením do pouzdra, druhá ruka kryje zrak.</i>	90
<i>Obr. 77. Natažení zbraně.</i>	90
<i>Obr. 78. Uchopení závěru při natažení zbraně.</i>	91
<i>Obr. 79. Zamíření na cíl.</i>	91
<i>Obr. 80. Natažení palné zbraně o opasek.</i>	91
<i>Obr. 81. Natažení palné zbraně o vhodný předmět.</i>	91
<i>Obr. 82. Natažení palné zbraně o podrážku boty.</i>	91
<i>Obr. 83. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u palné zbraně s nábojem v komoře (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, výstřel).</i>	92
<i>Obr. 84. Jednotlivé fáze vedoucí k výstřelu u PZ s nábojem mimo komoru (povel, odkrytí oděvu a úchop palné zbraně, natažení závěru, výstřel).</i>	92
<i>Obr. 85. Pocitové míření.</i>	94
<i>Obr. 86. Terč se zásahovými zónami.</i>	94

<i>Obr. 87. Kontrola zbraně během střelby.</i>	94
<i>Obr. 88. Zaseknutá nábojnice.</i>	94
<i>Obr. 89. Vzpříčený náboj u komory.</i>	94
<i>Obr. 90. Správná pozice střelce za krytem tvořeným rohem zdi.</i>	95
<i>Obr. 91. Chybné postavení střelce za krytem, kdy krytá zůstává pouze menší část těla.</i>	95
<i>Obr. 92. Správná pozice střelce za krytem tvořeným motorem automobilu.</i>	95
<i>Obr. 93. Chybné postavení střelce za krytem.</i>	95
<i>Obr. 94. Kryt tvořený sněhovou radlicí.</i>	96
<i>Obr. 95. Úkryt tvořený prázdným dřevěným boxem.</i>	96
<i>Obr. 96. Kryt tvořený diskem kola.</i>	97
<i>Obr. 97. Úkryt tvořený dveřmi auta.</i>	97
<i>Obr. 98. Tzv. metoda Neck-Index.</i>	97
<i>Obr. 99. Tzv. prohledávací metoda FBI.</i>	97
<i>Obr. 100. Tzv. Harriesova metoda.</i>	98
<i>Obr. 101. Připravený teleskopický obušek ve složeném tvaru, druhá ruka tvoří obličejový kryt.</i>	98
<i>Obr. 102. Rozložení teleskopického obušku švihem přímo před sebe.</i>	98
<i>Obr. 103. Pohotovostní pozice teleskopického obušku.</i>	99
<i>Obr. 104. Opuštění vozidla se provádí v maximálně snížené poloze.</i>	99
<i>Obr. 105. Tazení palné zbraně se provádí až po opuštění vozidla.</i>	99
<i>Obr. 106. Snížená pozice při střelbě přes čelní sklo.</i>	100
<i>Obr. 107. Pozice palné zbraně při střelbě je co nejdále od skla.</i>	100
<i>Obr. 108. Obrana vlastní palné zbraně při útoku vedeném zepředu.</i>	100
<i>Obr. 109. Obrana vlastní palné zbraně při útoku vedeném zezadu.</i>	100
<i>Obr. 110. Obrana proti útoku nožem.</i>	101
<i>Obr. 111. Obrana proti úderu tyčí.</i>	101
<i>Obr. 112. Obrana proti útoku nožem pomocí teleskopického obušku.</i>	101
<i>Obr. 113. Obrana proti útoku nožem pomocí obranného spreje.</i>	101

Pozn.

Vlastní obrázky vytvořené a upravené autorem diplomové práce

Obr: 2, 3, 4, 25, 26, 30, 31, 32, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 63, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112 a 113.

Převzaté a upravené obrázky od jiných autorů

Obr. 1 převzat z <http://zbranekvalitne.cz>

Obr. 5 – 15, 17 – 21, 57, 58, 65, 66 převzat z <http://www.euro-security.info>

Obr. 16 převzat z <http://www.obrannespreje.cz>

Obr. 22 – 24 převzat z <http://www.itaser.com>

Obr. 27 převzat z <http://www.czub.cz>

Obr. 28 převzat z <http://www.glock.com>

Obr. 29 převzat z <http://www.sellier-bellot.cz>

Obr. 33, 35 převzat z <http://www.glockshop.cz>

Obr. 34, 56, 86 převzat z <http://www.aegisteam.cz>

Obr. 36 převzat z <http://www.vangargoyle.com>

Obr. 37 převzat z <http://www.decalgrip.com>

Obr. 59 převzat z <http://www.scsasecurity.cz>

Obr. 60 převzat z <http://www.triggerbrno.cz>

Obr. 61 převzat z <http://files.activewind.webnode.cz>

Obr. 62 převzat z <http://www.policie.cz>

Obr. 64 převzat z <http://eshop.hqh.cz>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1. Srovnání základních parametrů celoplášťového střeliva Sellier & Bellot.....</i>	<i>67</i>
<i>Tabulka 2. Parametry testovaného střeliva.</i>	<i>69</i>
<i>Tabulka 3. Změna testované střely způsobená průnikem.....</i>	<i>71</i>

Pozn.

Tabulky vytvořené autorem diplomové práce

Tabulka: 2 a 3.

Tabulky obsahující data z externího zdroje

Tabulka: 1. (Použité hodnoty prezentuje u svého střeliva firma Sellier & Bellot)

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: Rozsudek Nejvyššího správního soudu s odkazem na krajní nouzi

PŘÍLOHA P II: Rozsudek Nejvyššího soudu s odkazem na nutnou obranu

PŘÍLOHA P III: Rejstřík rozhodnutí kategorizace střeliva

PŘÍLOHA P I: ROZSUDEK NEJVYŠŠÍHO SPRÁVNÍHO SOUDU S ODKAZEM NA KRAJNÍ NOUZI

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 As 72/2009 – 50, ze dne 25. 3. 2010, Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy Ph.D. v právní věci žalobce: J. K., zastoupeného Mgr. Danielem Tetzelm, advokátem se sídlem Vápencova 569/13, Praha 4, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy ČR, se sídlem Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce jako stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2009, č. j. 2 Ca 21/2008 - 29,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 7. 2009 č. j. 2 Ca 21/2008 – 29 s e z r u š u j e a v ě c s e v r a c í tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (nyní stěžovatel) se v řízení u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva dopravy ČR ze dne 14. 9. 2008 č. j. 694/2008-160-SPR/3 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy, odboru dopravních přestupků č. j. MHMP257569/2008/HOF ze dne 29. 4. 2008. Tímto rozhodnutím správního orgánu I. stupně byl stěžovatel uznán vinným z porušení ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále též „zákon o silničním provozu“), čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu podle § 22 odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“), neboť dne 18. 10. 2007 ve 4:59 hod. řídil osobní motorové vozidlo tovární

značky Suzuki Swift registrační značky X v Praze 5 v tunelu Mrázovka ve směru jízdy na Strahov, kde nejvyšší dovolená rychlost je upravena svislou dopravní značkou B20a na 70 Km/h rychlostí 83,5 Km/h, a tím překročil nejvyšší povolenou rychlost, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1500 Kč dle ustanovení § 22 odst. 9 zákona o přestupcích. Současně byla stěžovateli podle ustanovení § 79 odst. 1 a 4 zákona o přestupcích a v souladu s ustanovením § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb., kterou se stanoví paušální částka nákladů řízení o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost uhradit náklady řízení v částce 1000 Kč.

Městský soud napadeným rozsudkem žalobu stěžovatele zamítl s odůvodněním, že neshledal žádnou nezákonnost v rozhodnutí žalovaného.

Stěžovatel rozsudek městského soudu napadl včasnou kasační stížností z důvodu, že nesouhlasí s právním názorem městského soudu, že se v daném případě nemůže jednat o tzv. krajní nouzi dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, protože se jedná o činnost bezpečnostní agentury, tedy o případ, kdy osoba dopouštějící se přestupku přiměřeným způsobem neodvrací na ni směřující přímo hrozící útok na zájem chráněný zákonem.

Stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje, že ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích, dle kterého není přestupkem jednání, jímž někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak, nehovoří o tom, že v krajní nouzi by musel být odvrácen útok, který směřuje přímo proti osobě, která by jinak svým jednáním spáchala přestupek.

Podle stěžovatele obecně platí, že krajní nouzi je stav, kdy je možné chránit zájem, který chrání trestní či přestupkový zákon, a to pouze tak, že se obětuje jiný takový zájem. Účelem krajní nouze je poskytnout lidem možnost k ochraně zájmů vlastních, ale i zájmu jiných osob, dokonce i zájmů státu. K činu v krajní nouzi je oprávněn každý, tedy i ten, jehož zájmy nejsou v konkrétním případě ohroženy.

Podle názoru stěžovatele městský soud v posuzované věci nepřipustně zúžil okruh osob, na které se může vztahovat ustanovení o krajní nouzi, když za krajní nouzi nepochybně považuje překročení rychlosti jeho osobou při odvracení nebezpečí pro život a zdraví ohlašovatele případu, pokud má bezpečnostní agentura hlášený případ napadení majetku či osob.

Naplnění předpokladu proporcionality, nutného pro aplikaci institutu krajní nouze stěžovatel spatřuje v tom, že již v žalobě poukázal na to, že z hlediska skutkových zjištění nebylo správními orgány prokázáno, zda stěžovatel vůbec kohokoliv svojí zrychlenou jízdou ohrozil, neboť nebylo vyvráceno tvrzení stěžovatele, že se v inkriminovanou dobu v tunelu nepohybovalo jiné vozidlo.

Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek městského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že se ztotožňuje se závěry městského soudu, protože v případě výjezdu vozidla bezpečnostní agentury nemohly být shledány podmínky krajní nouze, neboť potenciální riziko ohrožení majetku, které měl stěžovatel údajně odstraňovat, bylo možno odvracet jinak. Rychlou jízdou stěžovatele v daném případě došlo k nedovolenému ohrožení bezpečnosti ostatních účastníků silničního provozu, což je ohrožení zájmu chráněného zákonem nepochybně podstatně závažnější, než ohrožení majetku klienta, které podle domnění stěžovatele hrozilo.

Dle žalovaného nelze akceptovat, aby bezpečnostní agentura při výkonu své běžné činnosti porušovala povinnosti vyplývající z obecně platné právní úpravy a zaštiťovala se ochranou zájmů svých smluvních partnerů, které by takto bez ohledu na to, o jakou míru ohrožení se jedná, kladla před zájmy společnosti.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížností (ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele je důvodná.

Kasační stížností stěžovatel napadl rozsudek o zamítnutí žaloby z důvodu dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a tedy z důvodu nesprávného posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení.

Konkrétně stěžovatel brojí proti závěru městského soudu, že se nejedná o krajní nouzi ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přestupcích v případě, kdy zaměstnanec bezpečnostní agentury jako osoba dopouštějící se přestupku přiměřeným způsobem neodvrací na ni směřující přímo hrozící útok na zájem chráněný zákonem.

Městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku konstatoval, že bezpečnostní agentura není uvedena jakožto organizace v ustanovení § 18 odst. 9 zákona č. 361/2000 Sb., jejíž řidiči nemusí dbát ustanovení o nejvyšší povolené rychlosti dle ustanovení § 18 odst. 4 téhož zákona. Nejedná se taktéž o vozidlo s právem přednostní jízdy dle ustanovení § 41 odst. 2 zákona č. 361/2000 Sb., na které se dle odst. 1 téhož ustanovení nevztahovalo omezení rychlosti dle § 18 odst. 2, 3, 4 a 8 téhož zákona. Protože řidič soukromé bezpečnostní agentury, byť jel k ohlášenému případu, není řidičem vozidla, pro které by neplatilo omezení rychlosti jízdy dle ustanovení § 18 odst. 9 zákona č. 361/2000 Sb., popř. ustanovení § 41 odst. 1 téhož zákona, nemůže se v případě překročení nejvyšší povolené rychlosti jednat o krajní nouzi dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb. Dle městského soudu se totiž jedná o činnost bezpečnostní agentury, kdy osoba dopouštějící se přestupku přiměřeným způsobem neodvrací na ni směřující přímo hrozící útok na zájem chráněný zákonem dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přestupcích. Krajní nouzi je možno použít pouze v případě, pokud osoba, která by jinak byla pachatelem přestupku, se ze spáchání přestupku vyviní, pokud odvrací útok směřující vůči ní. Dle městského soudu tak ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přestupcích nelze aplikovat na případ řidičů bezpečnostních agentur, které na základě smluvního vztahu ochraňují majetek smluvního

partnera. Dle městského soudu v daném případě nebylo rozhodující zjišťování rozsahu a intenzity ohrožení majetku smluvního partnera bezpečnostní agentury, neboť by se nic nezměnilo na tom, že jakékoliv ohrožení by nezaložilo ve vztahu k porušení zákona krajní nouzi dle § 2 odst. 2 zákona o přestupcích.

Se závěry městského soudu Nejvyšší správní soud nesouhlasí.

Podle zákona o přestupcích, jeho § 2 odst. 2, přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací

a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo

b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak.

Nejvyšší správní soud v posuzované věci považuje za vhodné na tomto místě citovat z rozsudku ve věci č. j. 1 As 1/2008 ze dne 6. 2. 2008:

... Podle § 2 odst. 2 zákona o přestupcích přestupkem není jednání, jímž někdo odvrací a) přiměřeným způsobem přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem nebo b) nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, jestliže tímto jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil, a toto nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak. ...

...Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že na trestnost přestupků se aplikují obdobné principy a pravidla jako v případě trestných činů (např. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 – 135, publ. též jako č. 1338/2007 Sb. NSS). Přestupkem může být pouze protiprávní čin. Chybí-li znak protiprávnosti, nelze

odpovědnost za přešupek vyvozovat, protože se pak jedná o dovolené jednání, které, ačkoliv se svými znaky podobá přešupku, nenaplňuje skutkovou podstatu přešupku a není ani nebezpečné pro společnost. Přešupkem proto nemůže být jednání, které formálně přešupku odpovídá, ale není dána jeho protiprávnost. Okolností vylučující protiprávnost je mj. nutná obrana [§ 2 odst. 2 písm. a) zákona o přešupcích] a krajní nouze [§ 2 odst. 2 písm. b)]...

...S ohledem na jednotu právního řádu nutno vykládat vztah mezi nutnou obranou a krajní nouzí v přešupkovém právu obdobně jako v právu trestním. Judikatura Nejvyššího soudu přitom vychází z toho, že podstatou nutné obrany je odvracení nebezpečí, které vzniká útokem směřujícím proti zájmu chráněnému trestním zákonem, a to činem, který by jinak byl trestným činem, namířeným proti útočníkovi. Jelikož obránce odvracející útok chrání tytéž zájmy, které chrání sám trestní zákon, nejedná proti účelu trestního zákona, ale naopak ve shodě s ním a vlastně nahrazuje zásah veřejných orgánů. Útok je jednání člověka, a to zpravidla konání nebo opomenutí, které je úmyslné, protiprávní a nebezpečné pro společnost. Naproti tomu při krajní nouzi se odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmům chráněným trestním zákonem, které nelze za daných okolností odvrátit jinak. Nebezpečím se rozumí stav hrozící poruchou, který může být různého původu (přírodní katastrofa, jednání člověka); nebezpečí musí přímo hrozit, a to bezprostředně (citováno podle shrnutí této ustálené judikatury usnesením Nejvyššího soudu sp. zn. 6 Tdo 66/2007 ze dne 28. 3. 2007). ...

Městský soud při posuzování sporné právní otázky pochybil v tom, když svůj závěr, že se v posuzovaném případě nejednalo o krajní nouzi, opřel o důvod, že se jedná o činnost bezpečnostní agentury, tedy o případ, kdy osoba dopouštějící se přešupku přiměřeným způsobem neodvrací na ni směřující přímo hrozící útok na zájem chráněný zákonem dle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přešupcích.

Pro možnost aplikace institutu krajní nouze zákon o přešupcích vyžaduje odvracení nebezpečí (stavu hrozícího poruchou, který může být různého původu - přírodní katastrofa, jednání člověka) přímo (ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu – bezprostředně) hrozící

zájmu chráněnému zákonem. Podmínkou pro aplikaci institutu krajní nouze, tak není směřování přímo hrozícího útoku na osobu dopouštějící se přestupku, jak nesprávně dovodil městský soud.

V tomto směru byla shledána argumentace stěžovatele v kasační stížnosti důvodnou, neboť ustanovení § 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích nehovoří o tom, že v krajní nouzi by musel být odvrácen útok, který směřuje přímo proti osobě, která by jinak svým jednáním spáchala přestupek.

Zákon o přestupcích mimo zákonného předpokladu odvracení nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému zákonem, stanoví pro aplikaci institutu krajní nouze i další podmínky, a to subsidiaritu (jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil) a proporcionalitu (nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak). Výše uvedené zákonné předpoklady musí být naplněny kumulativně, chybí-li jedna z nich, nelze institut krajní nouze aplikovat.

Nejvyšší správní soud je stejného názoru jako stěžovatel, že účelem krajní nouze je poskytnout lidem možnost k ochraně nejen zájmů vlastních, ale i jiných osob, či zájmů státu, a že k činu v krajní nouzi je oprávněn i ten, jehož zájmy nejsou v konkrétním případě ohroženy. Za správný však již zdejší soud nepovažuje názor stěžovatele, že krajní nouzí je překročení rychlosti stěžovatelem při odvracení nebezpečí pro život a zdraví ohlašovatele případu, pokud má bezpečnostní agentura hlášený případ napadení majetku či osob.

Otázka, zda na jednání osoby dopouštějící se překročení nejvyšší povolené rychlosti při výjezdu řidiče bezpečnostní agentury k hlášenému případu napadení majetku či osob, dopadá ustanovení § 2 odst. 2 zákona o přestupcích, nemůže být zodpovězena obecně, ale v každém jednotlivém případě musí být zjištěny konkrétní skutkové okolnosti a ty pak posouzeny, zda splňují zákonem stanovené podmínky pro jednání v krajní nouzi [§ 2 odst. 2 písm. b) zákona o přestupcích], respektive zda splňují zákonem stanovené podmínky pro jednání v nutné obraně [§ 2 odst. 2 písm. a) zákona o přestupcích], přičemž v případě nutné

obranu by nebylo třeba splnění podmínek jako u krajní nouze, to je subsidiarity (jednáním nebyl způsoben zřejmě stejně závažný následek než ten, který hrozil) a proporcionality (nebezpečí nebylo možno v dané situaci odvrátit jinak) při odvracení nebezpečí přímo hrozícímu zájmu chráněnému zákonem, ale bylo by třeba zkoumat, zda se jednalo o přiměřený způsob odvracení přímo hrozícího nebo trvajícího útoku na zájem chráněný zákonem.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud v posuzované věci shledal důvodnou kasační námitku nesprávného posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení. Za této situace nezbylo, než na základě projednávané kasační stížnosti rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku a v novém rozhodnutí o věci rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

PŘÍLOHA P II: ROZSUDEK NEJVYŠŠÍHO SOUDU S ODKAZEM NA NUTNOU OBRANU

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 13. září 2006 o dovolání, které podal obviněný K. S., a nejvyšší státní zástupkyně, proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. 7 To 13/2006, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 47 T 13/2005, takto:

I. Podle § 265k odst. 1 tr. ř. se rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. 7 To 13/2006, zrušuje. Současně se zrušuje též rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 47 T 13/2005.

II. Podle § 265k odst. 2 věta druhá tr. ř. se zrušují i všechna další rozhodnutí na zrušené rozsudky obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

III. Za podmínek § 265m odst. 1 tr. ř. se podle § 226 písm. b) tr. ř. obviněný

K. S.,

zprošťuje obžaloby

státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze, sp. zn. 1 KZV 150/2005-31, ze dne 22. 9. 2005, že

dne 2. 6. 2005 v době kolem 20.00 hod. v P. na svahu nedaleko lávky přes potok nejméně desetkrát vystřelil ze své legálně držené zbraně, ze vzdálenosti 10 až 12 metrů na poškozeného J. C., kterého se snažil předtím jako strážný objektu bývalého závodu P. zadržet a který na něj v době střelby házel kameny, přičemž jednou střelou poškozenému

způsobil průstřel hlavy se vstřelem v levé čelní krajině a výstřelem v levé temenní krajině, čímž mu způsobil zlomeninu klenby lební a kanálovité rozhmždění mozku od předního pólu levého čelního laloku po horní plochu levého temenního laloku zasahující do mezilalokových prostorů, přičemž otok a pohmoždění mozku vedlo k následné smrti poškozeného dne 2. 7. 2005, přičemž smrt nebylo možné odvrátit ani poskytnutou vysoce specializovanou odbornou péčí,

tedy úmyslně usmrtil jiného,

čímž měl spáchat

trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1 tr. zák.

Odůvodnění:

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 47 T 13/2005, byl obviněný K. S. uznán vinným trestným činem vraždy podle § 219 odst. 1 tr. zák., kterého se podle výroku rozsudku měl dopustit skutkem popsáním v souladu s podanou obžalobou tak, že „dne 2. 6. 2005 v době kolem 20.00 hod. v P. na svahu nedaleko lávky přes potok nejméně desetkrát vystřelil ze své legálně držené zbraně, ze vzdálenosti 10 až 12 metrů na poškozeného J. C., kterého se snažil předtím jako strážný objektu bývalého závodu P. zadržet a který na něj v době střelby házel kameny, přičemž jednou střelou poškozenému způsobil průstřel hlavy se vstřelem v levé čelní krajině a výstřelem v levé temenní krajině, čímž mu způsobil zlomeninu klenby lební a kanálovité rozhmždění mozku od předního pólu levého čelního laloku po horní plochu levého temenního laloku zasahující do mezilalokových prostorů, přičemž otok a pohmoždění mozku vedlo k následné smrti poškozeného dne 2. 7. 2005, přičemž smrt nebylo možné odvrátit ani poskytnutou vysoce specializovanou odbornou péčí.“ Za tento trestný čin byl obviněný K. S. podle § 219 odst. 1 tr. zák. za použití § 40 odst. 1 tr. zák. odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání sedmi let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou.

Podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. mu byl dále uložen trest propadnutí věci, a to pistole se dvěma zásobníky.

O odvoláních obviněného a městského státního zástupce v Praze proti předmětnému rozsudku rozhodl ve druhém stupni Vrchní soud v Praze rozsudkem ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. 7 To 13/2006, jímž z podnětu obou podaných odvolání podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu. Podle § 259 odst. 3 tr. ř. pak odvolací soud sám ve věci znovu rozhodl tak, že za identické formulace skutku jako v rozsudku soudu prvního stupně uznal obviněného K. S. vinným trestným činem ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, odst. 3 tr. zák. Podle § 222 odst. 3 tr. zák. obviněnému uložil trest odnětí svobody v trvání pěti let, když podle § 39a odst. 3 tr. zák. jej zařadil do věznice s dozorem. Podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. obviněnému uložil trest propadnutí věci, a to pistole se dvěma zásobníky. Podle § 49 odst. 1 tr. zák. a § 50 odst. 1 tr. zák. byl obviněnému zároveň uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu povolání spojeného s ostrahou osob a objektů na dobu tří let. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 28. 2. 2006 (§ 139 odst. 1 písm. a/ tr. ř.).

Proti shora citovanému rozsudku odvolacího soudu podal obviněný následně dovolání, které zároveň v jeho prospěch i v neprospěch podala též nejvyšší státní zástupkyně. Obě dovolání směřují proti odsuzující části rozsudku, přičemž dovolatelé shodně uplatnili dovolací důvod uvedený v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

V odůvodnění svého mimořádného opravného prostředku dovolatel K. S. především vyslovil názor, že v řízení před soudy obou stupňů nebylo prokázáno, že by se jednání popsaného ve výroku rozsudku dopustil v úmyslu (a to ani v eventuálním) jinému způsobit těžkou újmu na zdraví. Podle názoru dovolatele nelze souhlasit se závěrem odvolacího soudu, že nešlo o stav nutné obrany podle § 13 tr. zák. s ohledem na to, že v posuzovaném případě šlo o „vybočení z mezí nutné obrany v excessu intenzivním.“ V uvedené souvislosti poukázal dovolatel zejména na to, že v kritické situaci, kdy byl opakovaně napaden kameny vrhanými útočníky, neměl v podstatě jinou možnost, jak útok vedený na jeho osobu odvrátit, než způsobem, jaký skutečně užil, tj. použitím střelné zbraně. Dovatel

konstatoval, že ani předcházející varovné výstřely útočníky od jejich počínání neodradily. Intenzita útoku byla současně značně vysoká, neboť byl vrženými kameny opakovaně zasažen a byla mu způsobena zranění na různých místech těla. Z hlediska objasnění skutkového stavu věci bylo podle dovolatele potřebné ve výše uvedeném směru formou znaleckého posudku zjistit, jaká konkrétní zranění mohl dovolatel při útoku kameny (cihlami) utrpět, aby mohlo být posouzeno, jaké nebezpečí z útoku reálně hrozilo. Při posuzování toho, zda vybočil z mezí nutné obrany či nikoliv, měla být podle dovolatele zvlášť bedlivě vyhodnocena intenzita vykonávaného útoku na straně jedné, a na straně druhé dovolatelův psychický stav jako obránce, když jednak věděl, že proti němu stojí osoby podezřelé z trestné činnosti, a kdy se zejména s ohledem na intenzitu útoku (házení kamenů, kterými byl opakovaně zasažen) mohl důvodně cítit ohrožen na zdraví, popř. i na životě.

Dovolatel zároveň vyložil zásady nutné obrany podle § 13 tr. zák. a zdůraznil, že podle stávající judikatury musí být obrana tak intenzivní, aby útok jistě a bez rizika pro napadeného odvrátila, tzn. že obrana musí být jednoznačně silnější než útok. Při posuzování závažnosti útoku je přitom třeba přihlížet k jeho způsobu, osobě útočníka, jeho vlastnostem a úmyslům. Dovolatel s poukazem na rozhodnutí č. 14/1999 SbRt. dále připomněl, že v závislosti na konkrétních okolnostech případu není vybočením z mezí nutné obrany ani usmrcení neozbrojeného útočníka, kdy brání se osoba reaguje na fyzický útok neozbrojeného pachatele opakovaným použitím střelné zbraně. Na vybočení z mezí nutné obrany nelze podle dovolatele s ohledem na rozhodnutí publikované pod č. 25/1976 SbRt. bez dalšího usuzovat ani v případech, kdy obránce útočníka usmrtil a sám přitom neutrpěl žádné zranění. V posuzovaném případě dovolatel ovšem při útoku zranění utrpěl, a to si vyžádalo léčení v trvání šesti týdnů. Konečně přiměřenost nutné obrany je třeba hodnotit též se zřetelem k subjektivnímu stavu osoby, která odvracela útok, tedy podle toho, jak se čin útočníka jevil napadenému.

V závěru dovolání obviněný zdůraznil, že jednáním popsaným ve výroku o vině napadeného rozsudku nevybočil z mezí nutné obrany v tzv. intenzivním směru jak dovodil soud, a že v nutné obraně skutečně jednal. Žalovaný skutek tudíž podle něj nemůže být

trestným činem. Navrhl proto, aby dovolací soud napadený rozsudek podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil a sám ve věci v souladu s § 265m odst. 1 tr. ř. rozhodl rozsudkem tak, že jej podle § 226 písm. b) tr. ř. zproští obžaloby, neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem. Obviněný zároveň vyslovil podle § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání.

Nejvyšší státní zástupkyně v části dovolání podané ve prospěch i v neprospěch obviněného poukázala na to, že v posuzovaném případě jsou tzv. skutkové věty z rozsudku soudu prvního a druhého stupně identické, a přitom na ně navazují různé právní věty, které odpovídají konkrétně použité (odlišné) právní kvalifikaci skutku. Podle dovolatelky je skutková věta v rozsudku odvolacího soudu (a potažmo i skutková věta rozsudku nalézacího soudu) neurčitá jak ve vztahu k vyjádření úmyslu pachatele, tak i ve vztahu k nastalému následku. Jednoznačně z ní totiž nevyplývá naplnění skutkové podstaty trestného činu ublížení na zdraví podle § 222 odst. 1, odst. 3 tr. zák., neboť v rozsudku popsany skutek podle dovolatelky odpovídá skutkovým podstatám různých trestných činů. Tím je dán rozpor mezi tzv. skutkovou a právní větou výroku rozsudku, neboť věta právní musí vždy jako jediná možná z obsahu věty skutkové logicky vyplývat.

V části dovolání směřující výlučně ve prospěch obviněného poukázala dovolatelka na text odůvodnění napadeného rozsudku, z něhož vyplývá, že v době incidentu se poškozený C. a svědek Z. nacházeli na vrcholu náspu, odkud házeli po obviněném, který byl dole na svahu, kameny. Bezprostředně před sérií výstřelů, z nichž jeden poškozeného C. zasáhl, byl obviněný (když chtěl z místa utéci) zasažen kamenem do zad. Obviněnému bylo zároveň známo, že osoby dopouštějící se ve střeženém objektu trestné činnosti (krádeže) používají při přistižení proti pracovníkům ostrahy objektu hrubé násilí včetně použití zbraně. Ačkoliv odvolací soud shledal, že v době střelby útok poškozeného házením kamenů na obviněného trval a zároveň konstatoval, že podmínkou nutné obrany podle § 13 tr. zák. není její subsidiarita, přesto neposoudil jednání obviněného jako nutnou obranu s tím, že se jednalo o vybočení z jejich mezí v excessu intenzivním, ačkoliv jinak by všechny znaky nutné obrany na straně obviněného splněny byly. Podle dovolatelky bylo podstatné především to, že obviněný byl napaden dvěma útočníky za použití kamenů (tedy se zbraní ve smyslu § 89

odst. 5 tr. zák.), v situaci, kdy byl vzhledem ke svému postavení vůči nim v nevýhodě. Pokud svědek Z. připustil, že se jednalo o kameny velikosti, že „se vešly do ruky“, pak je podle dovolatelky nepochybné, že kameny této velikosti lze způsobit i závažná poranění. V odůvodnění napadeného rozsudku je sice zmiňováno toliko jediné zasažení obviněného do zad, nicméně v odůvodnění rozsudku nalézacího soudu je citována lékařská zpráva o zranění obviněného, ze které vyplývá, že měl oděrky na levém předloktí, levé polovině zad a na pravém stehně. Odvolací soud sice deklaroval intenzivní exces z mezí nutné obrany, avšak ani náznakem se nezmínil, jaký způsob obrany by podle jeho názoru bylo možno považovat za přiměřený. Dovolatelka zdůraznila, že útočníci používali zbraně účinné na dálku. Přitom tonfa ani útočné nože, kterými byl obviněný ozbrojen, nebyly způsobilé útok odvrátit a služební pes obviněného se ukázal být k odvrácení útoku zcela nepoužitelný. Za této situace nebyl podle dovolatelky žádný jiný způsob obrany mimo toho, který obviněný zvolil, způsobilý útok odvrátit. Současně je třeba vzít v úvahu, že obrana nutně musí být důraznější než samotný útok. Své závěry shrnula dovolatelka tak, že pokud odvolací soud skutek neposoudil jako nutnou obranu podle § 13 tr. zák., spočívá jeho rozhodnutí na nesprávném právním posouzení skutku podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

V závěru svého dovolání nejvyšší státní zástupkyně navrhl, aby dovolací soud 1) podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. a § 265p odst. 1 tr. ř. částečně v jeho odsuzující části zrušil rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. 7 To 13/2006, jakož i všechna další rozhodnutí na něj obsahově navazující, pokud v důsledku zrušení pozbyla podkladu, a 2) věc podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Vrchnímu soudu v Praze k novému projednání a rozhodnutí. Pokud by dovolací soud hodlal ve věci učinit rozhodnutí jiné, dovolatelka vyslovila ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání.

K dovolání nejvyšší státní zástupkyně se za podmínek § 265h odst. 2 tr. ř. písemně vyjádřil obviněný (dovolatel) K. S. a uvedl, že dovolatelkou konstatovaná skutečnost, že „skutková věta rozsudku odvolacího soudu je neurčitá co do vyjádření úmyslu pachatele ve vztahu k nastalému následku,“ svědčí o tom, že v řízení před soudy obou stupňů nebylo prokázáno, že by při svém jednání popsaném ve výroku o vině jednal v úmyslu (ani eventuálním)

způsobit jinému těžkou újmu na zdraví. Obviněný se pak ztotožnil s dovoláním nejvyšší státní zástupkyně v tom, že jednal za podmínek nutné obrany podle § 13 tr. zák., neboť svým jednáním odvracel trvajícím útokem na svůj život a zdraví.

K dovolání obviněného se za podmínek § 265h odst. 2 tr. ř. písemně vyjádřil státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), jenž poukázal na to, že v dovolání je zčásti namítána neúplnost důkazů a vadné hodnocení provedených důkazů. V tomto rozsahu podle státního zástupce dovolání neodpovídá žádnému dovolacímu důvodu uvedenému v ustanovení § 265b tr. ř. Naproti tomu státní zástupce považoval dovolání za odpovídající uplatněnému dovolacímu důvodu v námitce, že jednání obviněného naplňuje znaky nutné obrany podle § 13 tr. zák., a že tedy napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku. Státní zástupce dále uvedl, že s touto důvodně uplatněnou částí dovolání se ztotožňuje. Zároveň odkázal na dovolání nejvyšší státní zástupkyně v části 2), podané ve prospěch obviněného ze stejných důvodů, jaké uplatnil obviněný. Ve svém vyjádření státní zástupce na rozdíl od obviněného navrhl, aby dovolací soud podle § 265k odst. 1, odst. 2 tr. ř. a § 265p odst. 1 tr. ř. napadený rozsudek částečně zrušil v jeho odsuzující části, včetně rozhodnutí na něj obsahově navazujících, a dále aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. věc přikázal Vrchnímu soudu v Praze k novému projednání a rozhodnutí.

Nejvyšší státní zástupce (zástupkyně) je podle § 265d odst. 1 písm. a) tr. ř. osobou oprávněnou podat dovolání pro nesprávnost kteréhokoliv výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného. Obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Dovolání bylo v obou případech podáno v zákonné dvouměsíční dovolací lhůtě (§ 265e odst. 1 tr. ř.), u obviněného K. S. prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 věta první tr. ř.), a obě dovolání současně splňují formální a obsahové náležitosti předpokládané v ustanovení § 265f odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda v předmětné věci jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání

podle § 265a tr. ř. a shledal, že obě dovolání jsou přípustná podle § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., protože napadají pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, kdy soud rozhodl ve druhém stupni rozsudkem, jímž obviněného uznal vinným a uložil mu trest.

Poněvadž dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. bylo dále zapotřebí posoudit otázku, zda konkrétní důvody, o které dovolatelé svá dovolání opírají, lze podřadit pod dovolací důvod podle ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., na který v dovoláních odkazují. Toto zjištění má zásadní význam z hlediska splnění podmínek pro provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (srov. § 265i odst. 3 tr. ř.).

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. To znamená, že s poukazem na uvedený dovolací důvod není možné se domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno. Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze proto hodnotit správnost a úplnost skutkového stavu ve smyslu § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. Případy, na které dopadá ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je tedy nutno odlišovat od případů, kdy je rozhodnutí založeno na nesprávném skutkovém zjištění. Skutkové vady totiž nejsou důsledkem nesprávného hmotně právního názoru. Dovolací soud přitom musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

Současně je nutno vzít v úvahu, že ve smyslu ustanovení § 265a a násl. tr. ř. není dovolání dalším odvoláním, nýbrž mimořádným opravným prostředkem určeným zejména k nápravě

procesních a hmotně právních vad výslovně uvedených v ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř., ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud však není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.).

Z výše uvedeného vyplývá, že dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. neodpovídají námitky dovolatele K. S., v jejichž rámci polemizoval se skutkovými zjištěními soudů obou stupňů a poukazoval na neúplnost provedeného dokazování. Tato část podaného dovolání totiž směřuje k revizi skutkových zjištění soudů a má primárně procesní (§ 2 odst. 5, 6 tr. ř.), nikoliv tedy hmotně právní povahu. Shora uvedený dovolací důvod byl však dovolatelem uplatněn právně relevantně pokud argumentoval tím, že jednal za splnění podmínek nutné obrany podle § 13 tr. zák., a že závěr o tom, že meze nutné obrany nepřekročil bylo možno de facto učinit vzhledem k již zjištěným (rozhodným) skutkovým okolnostem. Dovolání nejvyšší státní zástupkyně bylo Nejvyšším soudem považováno za právně relevantní v obou jeho částech.

Jelikož Nejvyšší soud neshledal žádný z důvodů pro odmítnutí dovolání podle § 265i odst. 1 tr. ř., přezkoumal podle § 265i odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů (relevantně) uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející, a dospěl k následujícím závěrům:

Dovolání nejvyšší státní zástupkyně v části směřující ve prospěch i neprospěch obviněného lze přisvědčit v tom, že popis skutku ve výroku napadeného rozsudku odvolacího soudu (a též v rozsudku soudu prvního stupně) je příliš stručný a v tomto smyslu natolik neúplný, že v podstatě umožňuje různé (přibližné) varianty jeho právního posouzení. Kromě právní kvalifikace užití soudem prvního stupně a následně odvolacím soudem, se zde přibližně nabízí i možnost právního posouzení skutku jako jednání v nutné obraně podle § 13 tr. zák., když v popisu skutku ve výrokové části rozsudku se výslovně uvádí, že poškozený, kterého se před tím obviněný snažil zadržet, „na něj v době střelby házel kameny“, tzn. vedl proti jeho osobě útok za použití zbraně, kterou se ve smyslu ustanovení § 89 odst. 5 tr. zák. rozumí cokoliv, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. Poněvadž v obou podaných dovoláních je namítáno v zásadě to, že obviněný K. S. jednal v mezích nutné obrany (§ 13 tr. zák.), nejví se dovolatelkou namítaná nepřesnost formulace skutku ve vztahu k soudem použité právní kvalifikaci zcela zásadní, neboť předmětem dovolacího přezkumu z podnětu obou mimořádných opravných prostředků bylo především to, zda odvolací soud měl k dispozici takový skutkový stav věci, který by mu umožňoval bez pochybností posoudit, zda obviněný jednal za okolností vylučujících protiprávnost (trestnost) činu, tedy v nutné obraně podle § 13 tr. zák., a zda je z tohoto hlediska napadené rozhodnutí vadné či nikoliv.

Z napadeného rozsudku odvolacího soudu je přitom zřejmé, že se soud neomezil pouze na skutková zjištění popsaná ve výroku předmětného rozsudku, když ve svém rozhodnutí vycházel ze skutkového stavu věci zjištěného soudem prvního stupně, který je podstatně širší, a který odvolací soud zrekapituloval na str. 6 svého rozhodnutí. Odvolací soud tak vycházel ze zjištění, že obviněný ve funkci strážného s druhým členem hlídky J. P. objevili průnik dvou nepovolaných osob do střeženého areálu, které jej po jejich spatření opustily. Obviněný s J. P. je pronásledovali jako osoby podezřelé z krádeže do vzdálenosti 200 – 300 m s odstupem 20 – 30 m a opakovaně je vyzývali, aby zastavili. Na to reagoval poškozený vulgárními výroky a výhrůžkami, a když se dostal na vrchol zde se nacházejícího svahu, zaútočil na pronásledovatele házením kamenů. Obviněný jej od tohoto počínání slovně odrazil hrozbou použití své legálně držené střelné zbraně (pistole ráže 7,65 mm). To se nesetkalo s příslušnou odezvou a proto obviněný vypálil do vzduchu a do země před stanovištěm poškozeného celkem čtyři rány, a když byl sám zasažen

kamenem do zad a lehce zraněn, vypálil v rychlém sledu směrem k místům, kde se pohyboval poškozený a jeho známý V. Z., celkem šest střelných ran. Jedna z nich zasáhla poškozeného v levé čelní krajině a způsobila smrtelné poranění mozku, kterému dne 2. 7. 2005 podlehl. Z rozhodnutí odvolacího soudu je dále patrné, že měl k dispozici lékařskou zprávu o zranění obviněného (str. 9), ze které vyplývá, že utrpěl drobná zranění na různých částech těla, spočívající v oděrkách a pohmožděninách na levém předloktí, v oblasti žeber a na pravém stehně (viz č. l. 173 spisu). Odvolací soud vycházel rovněž z toho, že obviněný přistupoval k řešení inkriminované situace se znalostí informací o tom, že osoby podezřelé ze spáchání trestného činu krádeže „se dopouštějí vůči osobám snažícím se o jejich identifikaci hrubého násilí při použití různých nástrojů (pajsů a seker).“

Takto prezentované skutkové okolnosti hodnotil odvolací soud též se zřetelem úvah o nutné obraně podle § 13 tr. zák. Přestože považoval za nesporné, že „zákrok obžalovaného byl realizován v době, kdy útok poškozeného trval“, dospěl ve shodě se soudem prvního stupně k závěru, že se v daném případě jednalo o vybočení z mezí nutné obrany v tzv. excessu intenzivním. V uvedené souvislosti zdůraznil především to, že obviněný použil střelnou zbraň, tzn. prostředek mimořádně technicky účinný, schopný způsobit i na větší vzdálenost při každém zásahu s velkou mírou spolehlivosti nejzávažnější následek na životě a zdraví. Takto reagoval na hody kameny ze strany útočníka (poškozeného), a to kameny podle odvolacího soudu nevelkých rozměrů, kdy úspěšnost zásahu byla podle jeho názoru spíše náhodná a síla dopadu s délkou trasy pohybu spíše klesala. Jednal tudíž způsobem, kdy nepoměr mezi obranou a útokem byl zjevný.

Výše uvedené právní závěry odvolacího soudu však Nejvyšší soud neshledal správnými a oběma dovolatelům přisvědčil v tom, že ustanovení § 13 tr. zák. o nutné obraně bylo soudem vyloženo nesprávně a k tíži obviněného K. S., ačkoliv všechny podmínky nutné obrany byly v posuzovaném případě splněny.

Podle § 13 tr. zák. čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku. Posledně uvedenou dikcí zákon vyjadřuje,

že obrana může být nepřiměřená, tedy i výrazně silnější než útok, nikoliv však do té míry přehnaná, aby tento nepoměr byl vůči způsobu útoku „zcela zjevný“. Lze tudíž dovodit, že obránce může k odvrácení útoku použít i citelně důraznějšího prostředku, než kterým je veden útok, a že může způsobit i podstatně závažnější následek, než jaký hrozil z útoku. Na rozdíl od krajní nouze podle § 14 tr. zák. není podmínkou nutné obrany její subsidiarita, neboť jednání v nutné obraně je právem občana. To znamená, že obránce nemusí hledat způsob, jímž by se hrozícímu nebo trvajícím útoku vyhnul (např. útekem), rozhodne-li se přistoupit k obraně. V pojmu způsob útoku je vyjádřen nejen způsob, jakým je veden útok, ale i další okolnosti, za kterých byl útok spáchán, především osoba útočnicka, jeho vlastnosti a úmysly, útočnickem použité prostředky, místo útoku, součinnost dalších osob apod.

Jsou-li výše uvedené zásady aplikovány na nyní posuzovaný případ, je zřejmé, že odvolací soud z právního hlediska především dostatečně nevyhodnotil způsob útoku poškozeného J. C. (osoby podezřelý z krádeže) na obviněného K. S. Podle soudy zjištěného skutkového stavu věci byl útok veden za součinnosti další osoby, přičemž prostředkem tohoto útoku bylo kamení házené po obviněném na vzdálenost dostatečně způsobilou přivodit mu zranění. K tomu také na různých místech jeho těla skutečně došlo. Jestliže odvolací soud tuto skutečnost bagatelizoval s poukazem na malou intenzitu útoku, o které podle něj svědčí málo závažná poranění obviněného, pak nevzal dostatečně v úvahu, že pokud nárazy kamenů na těle obviněného zanechaly stopy (a to i přes oděv), nebyla intenzita útoku tak slabá, jak ve svém rozhodnutí nepřesvědčivě dovodil. Ve skutečnosti bylo jen otázkou náhody, bude-li podobnou či vyšší intenzitou zasažena např. obličejová část hlavy napadeného, kdy by nepochybně bylo možno důvodně očekávat i velmi závažný následek. Odvolacímu soudu lze vytknout rovněž to, že z hlediska provedení (způsobu) útoku nepřihlížel ke skutečnosti, že kamení vrhané s cílem zasáhnout napadenou osobu má povahu zbraně, kterou zákon v ustanovení § 89 odst. 5 tr. zák. definuje jako cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším. Navíc tohoto prostředku (zbraně) bylo užito na dálku. Jestliže odvolací soud za popsání stavu přesto dovodil intenzivní exces z mezí nutné obrany, není z jeho rozsudku současně nijak patrné, jakým způsobem měl obviněný soudem zjištěný trvalý útok vlastně odvrátit, když jiné prostředky obrany (především

varovné výstřely) se ukázaly jako zcela neúčinné. Na to konečně ve svém dovolání výstižně poukazuje i nejvyšší státní zástupkyně.

Podle Nejvyššího soudu měl odvolací soud k dispozici skutkový stav věci v takovém rozsahu, že na jeho základě mohl dojít ke spolehlivému závěru v otázkách týkajících se přiměřenosti dovolatelovy obrany. Z důvodů, jež Nejvyšší soud rozvedl v předcházejících odstavcích, lze napadené rozhodnutí charakterizovat tak, že obviněného velmi přísně činí odpovědným za výsledek konfliktu, který zapříčinil poškozený (resp. též jeho společník), v jehož průběhu se obviněný ocitl v postavení obránce, zatímco poškozený byl v postavení útočníka. Útok byl veden kameny (tedy za pomoci zbraně podle § 89 odst. 5 tr. zák.), v intenzitě způsobilé přivodit zranění napadeného a současně byl prováděn na určitou vzdálenost. To znamená, že za dané situace byla jediným použitelným a zároveň účinným prostředkem k odvrácení útoku na dálku střelná zbraň - pistole, kterou měl obviněný u sebe. K použití střelné zbraně přitom obviněný přistoupil ve dvou fázích. Nejprve několikrát vystřelil pro výstrahu, a teprve poté, kdy se tento způsob, jímž chtěl eliminovat útok, zcela minul účinem a útok vůči němu pokračoval (resp. trval), vypálil několik dalších ran směrem k místům, kde se pohyboval poškozený, který byl následně jednou ze střel zasažen.

Nejvyšší soud při svém rozhodování zastává názor, že riziko za výsledek konfliktu, který je konfliktem útočníka a obránce, musí nést především útočník. Pouze tak je možné ustanovení § 13 tr. zák. o nutné obraně aplikovat způsobem, který sledoval i zákonodárce, jestliže ve prospěch obránce v tomto ustanovení připustil poměrně širokou diferenci mezi intenzitou obrany (vzhledem k povaze použitého prostředku i způsobeného následku) ve vztahu k intenzitě provedeného útoku (srov. přiměřeně např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 3. 2006, sp. zn. 7 Tdo 272/2006).

V důsledku takto provedeného rozboru může Nejvyšší soud uzavřít, že ze strany obviněného K. S. šlo o nutnou obranu podle § 13 tr. zák., a že předmětný skutek nebyl trestným činem. Napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze je proto rozhodnutím, které

spočívá na nesprávném právním posouzení skutku ve smyslu dovolacího důvodu uvedeného v ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

Protože obviněný K. S. i nejvyšší státní zástupkyně podali dovolání důvodně, Nejvyšší soud z podnětu těchto mimořádných opravných prostředků podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 2. 2006, sp. zn. 7 To 13/2006, v celém rozsahu, když za vadné považoval všechny výroky tohoto rozsudku s ohledem na to, že odvolacím soudem přezkoumávaný rozsudek soudu prvního stupně byl ve skutečnosti založen na jiném porušení ustanovení trestního zákona. Proto Nejvyšší soud sám současně zrušil i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2005, sp. zn. 47 T 13/2005. Podle § 265k odst. 2 věta druhá tr. ř. pak zrušil též všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Za podmínek § 265m odst. 1 tr. ř. může Nejvyšší soud při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned ve věci rozhodnout rozsudkem. Takové rozhodnutí je však možno učinit jen na základě skutkového stavu, který byl v napadeném rozhodnutí zjištěn. Nejvyšší soud sice napadené rozhodnutí z hlediska jeho skutkových závěrů nepřezkoumává, ale přesto se při zjištění vad navazujících na důvody dovolání podle § 265b tr. ř. musí zjištěným skutkovým stavem zabývat a posoudit, zda mu umožňuje učinit rozhodnutí ve věci samé.

V případě obviněného (dovolatele) K. S. byl skutkový stav v napadeném rozhodnutí zjištěn v rozsahu nezbytném pro meritorní rozhodnutí, a pokud jde o právní vady, které Nejvyšší soud v rámci dovolacího přezkumu shledal, nepřichází jejich odstranění formou doplňování dokazování (k případným dalším skutkovým zjištěním) jako nadbytečné již v úvahu.

Nejvyšší soud proto za podmínek § 265m odst. 1 tr. ř. rozhodl dále tak, že se obviněný K. S. podle § 226 písm. b) tr. ř. zprošťuje obžaloby státní zástupkyně Městského státního

zastupitelství v Praze sp. zn. 1 KZV 150/2005-31, neboť žalovaný skutek není trestným činem.

Poněvadž Nejvyšší soud za souhlasu obviněného i nejvyšší státní zástupkyně rozhodl o podaných dovoláních v neveřejném zasedání, a to způsobem předpokládaným v ustanovení § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř., kdy v daném případě zároveň rozhodl rozsudkem, bude tento rozsudek v souladu s ustanovením § 128 odst. 1 tr. ř. následně veřejně vyhlášen předsedou senátu.

P o u č e n í : Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n tr. ř.).

PŘÍLOHA P III: REJSTŘÍK ROZHODNUTÍ KATEGORIZACE STŘELIVA

Český úřad pro zkušební zbraní a střeliva

Střelivo

Druh a typ střeliva / komerční název	číslo rozhodnutí	datum rozhodnutí	kat.	
<ul style="list-style-type: none"> • pistolový náboj ráže 40 S&W (9 mm Luger, 45 ACP) se střelou EFMJ/ Premium Tactical, Premium Personal Defence, FEDERAL CARTRIDGE COMPANY, USA 	9 mm Luger, 40 S&W, 45 ACP	92-03485-09	15.7.2009	A pro krátké kulové zbraně
<ul style="list-style-type: none"> • kulový náboj ráže 5,56 x 45 se střelou 4,1 g L110 svítící / Sellier & Bellot a. s. 	5,56x45	92-03384-09	18.5.2009	A
<ul style="list-style-type: none"> • kulový náboj ráže 6,5 Grendel se střelou FMJBT (B343) referenční / TORMENTA s.r.o. 	6,5 mm Grendel	92-02978-08	28.1.2008	do zbraní B a C, které není zakázané
<ul style="list-style-type: none"> • Kulový náboj 7,62x39 / MULTIAGRO v.o.s. 	7,62x39	92-02934-07	4.2.2008	do zbraní A,B a C, které není zakázané
<ul style="list-style-type: none"> • Kulový náboj 7,62x54R / MULTIAGRO v.o.s. 	7,62x54R	92-02933-07	4.2.2008	do zbraní A,B a C, které není zakázané
<ul style="list-style-type: none"> • Kulový náboj 8x57 S / CZ HERMEX s. r. o. 	8x57 S	92-02881-07	20.12.2007	do zbraní A,B a C, které není zakázané
<ul style="list-style-type: none"> • Voj. protitanková munice vystřelená / 68 mm reaktivní protitankový granát vz. 75 náhradní - sestava vystřelených komponentů 	68mm	92-02687-07	26.3.2007	A
<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová nábojka 6,8/18 mm HILTI (varianty: 6,8/11 mm HILTI,6,3/11 mm HILTI) st. 1 – 7 		92-02356-05	13.1.2006	do zbraní D
<ul style="list-style-type: none"> • 68 mm reaktivní protitankový granát vz. 75 školní 		92-02276-05	30.9.2005	pro zbraně kategorie A
<ul style="list-style-type: none"> • 223 Rem až 300 Win Mag se střelou DRT, Sellier & Bellot a. s., ČR 		92-02107-05	13.4.2005	pro zbraně A až C, které není zakázané

Druh a typ střeliva / komerční název	číslo rozhodnutí	datum rozhodnutí	kat.
• 9 mm Luger SNAIL 6,5g, (varianta :9 mm Luger SNAIL 2,9 g) LIBRA a.s., ČR	92-01948-04	29.10.2004	pro zbraně kategorie A
• 9 mm P.A.Rubber, ČESKÁ ZBROJOVKA a.s., ČR	92-01826-04	9.6.2004	pro zbraně B
• 223 Rem se střelou DRT 5,12 g, Sellier&Bellot a.s., ČR	92-01799-04	27.5.2004	pro dlouhé zbraně B a C
• 9 mm Luger se střelou JHP, Sellier&Bellot a.s., ČR	91-01574-03	17.10.2003	zakázané střelivo A
• 9 mm Luger se střelou SP (MH), Sellier&Bellot a.s., ČR	91-01573-03	2.9.2003	pro zbraně B a C
• 9 mm Luger se střelou CEPP SUPER, LAPUA Finsko	92-01476-03	25.6.2003	pro zbraně B a C